Regeringens proposition 1992/93:86

om ytterligare förenklingar i deklarationsförfarandet

Prop.
1992/93:86

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 5 november 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Bo Lundgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ett i väsentliga avseenden förenklat deklarationsförfarande för löntagare m.fl. Förfarandet innebär att en förtryckt deklarationsblankett sänds ut till de skattskyldiga före den 15 april under taxeringsåret. Är de förtryckta uppgifterna oriktiga eller ofullständiga i något avseende skall den skattskyldige lämna kompletterande uppgifter. I annat fall skall blanketten endast undertecknas och skickas tillbaka till skattemyndigheten.

Det nya deklarationsförfarandet bygger på en utökad skyldighet att lämna kontrolluppgifter. Bl.a. föreskrivs att kontrolluppgifter skall lämnas i fråga om utgiftsräntor och avgifter för pensionsförsäkring. Det medför också en rad förändringar på uppbördsområdet, bl.a. skall skattsedel på slutlig skatt översändas till dem som omfattas av det nya förfarandet under augusti månad under taxeringsåret.

För att underlätta genomförandet av det förenklade deklarationssystemet föreslås att en strikt kontantprincip införs i inkomstslaget kapital och för allmänna avdrag.

Förfarandet, som kommer att omfatta mellan 5,5 och 6 miljoner skattskyldiga, föreslås tillämpas fr.o.m. 1995 års taxering. I propositionen föreslås också några justeringar av kontrolluppgiftsskyldigheten som föreslås tillämpas fr.o.m. 1994 års taxering.

Propositionens lagförslag

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter[1]

dels att 2 kap. 10 och 11 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 16 § skall utgå,

dels att nuvarande 2 kap. 13 § skall betecknas 2 kap. 10 § och att nuvarande 2 kap. 12 § skall betecknas 2 kap. 11 §,

dels att 2 kap. nya 10 och 11 §§ samt 15 och 28 §§, 3 kap. 4, 9, 14, 22, 26, 47, 53 och 57 §§ samt rubrikerna före 2 kap. 10 § och 3 kap. 14 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas sex nya paragrafer, 2 kap. 12 och 13 §§, 3 kap. 17 a, 25 a, 26 a och 32 a §§, samt före 2 kap. 11 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
Förenklad självdeklaration	*Självdeklaration*
(13 §[2])	*10 §*
En *allmän* självdeklaration skall innehålla uppgifter om	En självdeklaration skall innehålla uppgifter om
1. den skattskyldiges namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress och hemortskommun, beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig som bara under någon del av beskattningsåret varit bosatt i Sverige, uppgift om den tid som han haft bostad här,	1. den skattskyldiges namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress och hemortskommun, beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig som bara under någon del av beskattningsåret varit bosatt i Sverige, uppgift om den tid som han haft bostad här,
2. de intäkter och avdrag som är att hänföra till varje inkomstslag,	2. de intäkter och avdrag som är att hänföra till varje inkomstslag,
3. de allmänna avdrag som den skattskyldige yrkar få vid taxeringen,	3. de allmänna avdrag som den skattskyldige yrkar få vid taxeringen,

[1] Senaste lydelse av
2 kap. 10 § 1992:840
2 kap. 11 § 1990:1136.
[2] Senaste lydelse 1991:698.

4. den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, *även* om förmögenheten *inte* uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån han är skattskyldig för förmögenhet.

En *allmän* självdeklaration skall dessutom innehålla de uppgifter som för särskilda fall föreskrivs i 16—24 §§ eller som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, *skogsvårdsavgift enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift*, fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.

4. den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, om *den beskattningsbara* förmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån han är skattskyldig för förmögenhet.

En självdeklaration skall dessutom innehålla de uppgifter som för särskilda fall föreskrivs i 16—24 §§ eller som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.

Om en skattskyldig skall taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, skall uppgift lämnas även om sådan förmögenhet.

Förenklad självdeklaration

(12 §[3])

En förenklad självdeklaration *skall innehålla uppgifter om*

11 §

Fysisk person och dödsbo får, om inte annat följer av 13 §, lämna förenklad självdeklaration.

Skattemyndigheten skall till den som kan antas få lämna förenklad självdeklaration före den 15 april under taxeringsåret översända en förtryckt deklarationsblankett. Följande uppgifter, grundade på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av myndigheten kända uppgifter, skall förtryckas:

1. den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,

2. vad som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,

1. den skattskyldiges namn, personnummer *eller organisationsnummer*, postadress och hemortskommun,

2. vad som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,

[3]Senaste lydelse 1990:1136.

3. *de* intäkter *som skall hänföras till inkomst av* tjänst *och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 §,*

4. de intäkter som skall hänföras till inkomst av kapital och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 § och de intäkter vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i ett svenskt bolag samt de avdrag för ränta och tomträttsavgäld som den skattskyldige yrkar,

5. det avdrag *som den skattskyldige yrkar* för avgift för pensionsförsäkring,

6. den skattskyldiges skattepliktiga tillgångar och hans skulder vid utgången av beskattningsåret, om hans skattepliktiga förmögenhetstillgångar uppgick till minst 100 000 kronor eller, om beskattningsbar förmögenhet skall beräknas gemensamt för den skattskyldige och hans make eller barn enligt 12 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, de sammanlagda skattepliktiga förmögenhetstillgångarna uppgick till minst 200 000 kronor,

7. vad som behövs för beräkning av *pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller av* fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Skall den skattskyldige taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, skall uppgifter lämnas också om sådan förmögenhet som om den tillhörde den skattskyldige. Härvid tillämpas första stycket 6.

3. intäkter *i inkomstslaget* tjänst *samt intäkter och avdrag i inkomstslaget kapital,*

4. avdrag för avgift för pensionsförsäkring,

5. vad som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

12 §

Om uppgifterna på den förtryckta deklarationsblanketten är felaktiga eller ofullständiga skall den skattskyldige göra de ändringar eller tillägg som behövs.

13 §

Allmän självdeklaration skall lämnas om

1. den skattskyldige är annan juridisk person än dödsbo,

2. den skattskyldige är skyldig att i självdeklaration lämna uppgift om inkomst av näringsverksamhet,

3. den skattskyldige är företagsledare eller delägare i fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag, företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag eller, om uppgifter skall lämnas enligt 24 §, i företag som upphört att vara sådant företag,

4. den skattskyldige är närstående till företagsledare i sådant företag som avses i 3 och skall lämna uppgifter enligt 24 §,

5. den skattskyldige enligt 21 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt är skyldig att redovisa utgående och ingående mervärdeskatt i sin självdeklaration,

6. den skattskyldige inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret, eller

7. den skattskyldige inte mottagit förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april taxeringsåret.

15 §[4]

Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han i självdeklarationen lämna uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om

Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han — *i fall kontrolluppgift inte skall lämnas enligt bestämmelserna i 3 kap. 25 a §* — i självdeklarationen lämna

[4]Senaste lydelse 1990:1136.

långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.

uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.

28 §[5]

Självdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.

Allmän självdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra *eller tredje* stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.

Följande deklarationsskyldiga får lämna självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen

Följande deklarationsskyldiga får lämna *allmän* självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen

1. staten, landsting, kommun och annan dylik menighet,

2. den som året före taxeringsåret varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141), om räkenskapsåret slutat senare än den 31 augusti året före taxeringsåret,

3. delägare i handelsbolag eller rederi om vid 2 angivna förutsättningar föreligger beträffande bolaget eller rederiet,

4. person, som skall beskattas tillsammans med person som avses vid 2 eller 3 enligt bestämmelser som gäller för gift skattskyldig,

5. hemmavarande barn under 18 år till deklarationsskyldig som avses vid 2, 3 eller 4.

Deklarationsskyldig som skall lämna allmän självdeklaration enbart på grund av att han inte fått förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april under taxeringsåret skall lämna deklarationen senast den 2 maj taxeringsåret.

Förenklad självdeklaration skall lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret.

[5]Senaste lydelse 1991:1903.

3 kap.

4 §[6]

Kontrolluppgifter om lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig intäkt av tjänst skall lämnas av den som betalat ut beloppet eller gett ut förmånen.

Kontrolluppgifter skall lämnas för den som av den uppgiftsskyldige har fått skattepliktigt belopp eller skattepliktig förmån.

Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln.

Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln *samt för sådan ersättning från arbetsgivare som enligt 3 § 3 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt beskattas som inkomst av kapital.*

Uppgiftsskyldighet föreligger inte i fråga om ersättning eller förmån som enligt 2 kap. 24 § skall redovisas i självdeklaration.

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. I 6—12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iakttas när kontrolluppgift lämnas.

9 §[7]

I kontrolluppgiften skall det för varje belopp anges om arbetsgivaren skall betala arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp det sammanlagda värdet av utgivna ersättningar för ökade levnadskostnader *vid resa i tjänsten som varit förenad med övernattning och* kostnader för resa med egen bil i tjänsten *till den del ersättningarna överstiger avdragsgilla belopp.*

Ersättning för ökade levnadskostnader *eller* kostnader för resa med egen bil i tjänsten *som enligt 10 § första—tredje styckena uppbördslagen (1953:272) skall ligga till grund för beräkning av preliminär A—skatt, skall i kontrolluppgift anges som lön, arvode eller motsvarande.*

[6]Senaste lydelse 1992:681.
[7]Senaste lydelse 1992:681.

Det sammanlagda värdet av andra kostnadsersättningar än sådana som *avses i andra stycket* skall *anges särskilt för sig. Traktamentsersättning vid resa i tjänsten som inte varit förenad med övernattning skall dock* anges som lön, arvode eller motsvarande.

I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp det sammanlagda värdet av andra kostnadsersättningar än sådana som *enligt 5 § 4 a—c* skall *uppges först efter föreläggande av skattemyndigheten. Dock skall ersättningen, då det är uppenbart att den avser kostnader som inte är avdragsgilla vid mottagarens inkomsttaxering eller att den överstiger avdragsgillt belopp, till denna del* anges som lön, arvode eller motsvarande.

I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp sådant avdrag som har gjorts för preliminär A-skatt.

Kontrolluppgifter om viss pension *o c h* livränta *samt vissa försäkringar*

Kontrolluppgifter om viss pension, livränta, *avgift för pensionsförsäkring m.m.*

14 §[8]

Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende

a) belopp som betalats ut på grund av försäkring av den art att skatteplikt för beloppet föreligger och

Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende

a) belopp som betalats ut på grund av försäkring av den art att skatteplikt för beloppet föreligger *eller på grund av återköp av sådan försäkring* och

b) livränta som getts ut till följd av personskada eller ersättning på grund av sådan kollektiv sjukförsäkring som avses i 32 § 3 a mom. eller punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) även om utgett belopp inte är av skattepliktig natur.

Kontrolluppgift skall lämnas för den till vilken beloppet har betalats ut om det utbetalade beloppet uppgår till sammanlagt minst 200 kronor för hela året. Kontrolluppgiften skall ta upp utbetalt belopp och avdragen preliminär A-skatt. Av kontrolluppgiften skall framgå om pension utgått på grund av tjänstepensionsförsäkring.

Har skattepliktigt engångsbelopp getts ut till följd av personskada skall särskilt anmärkas om skattepliktigt engångsbelopp getts ut tidigare på grund av samma skada. Om så är fallet skall beloppets storlek och utbetalningsår anges.

[8]Senaste lydelse 1990:1136.

17 a §

Kontrolluppgift om avgift för pensionsförsäkring skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening.

Kontrolluppgift skall lämnas för försäkringstagaren. Kontrolluppgiften skall ta upp betald avgift för pensionsförsäkringen.

22 §[9]

Kontrolluppgift om *ränta* och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. Riksgäldskontoret ifråga om statens sparobligationer,
6. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Kontrolluppgift om *inkomstränta* och fordran skall lämnas av

[9]Lydelse enligt prop. 1992/93:65.

25 a §

Kontrolluppgift om utgiftsränta skall lämnas av

1. den som yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning eller den som i annan yrkesmässig verksamhet bedrivit utlåning eller kreditgivning via konto eller i annan form,

2. förening som till medlemmar lånat ut pengar mot ränta, eller

3. arbetsgivare eller uppdragsgivare som till arbetstagare eller uppdragstagare lånat ut pengar mot ränta.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp betald ränta. I fall som avses i första stycket 3 skall även eventuell ränteförmån anges.

Avser den ränta som betalts till någon del ränta som erlagts i förskott, skall av kontrolluppgiften framgå hur stor del av räntan som belöper på beskattningsåret.

Är fler än en person betalningsansvarig för skuld skall utgiftsräntan fördelas lika mellan gäldenärerna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om skuld för vilken samtliga gäldenärer inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan redovisas utan fördelning.

26 §

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse *ränteinkomst från gäldenären* och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall *också i andra fall än som avses i 25 a §* fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse *gäldenärens ränteutgift* och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

26 a §

Kontrolluppgift om tomträttsavgäld skall lämnas av den som upplåtit tomträtt.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp fastighetens beteckning och betald avgäld.

Innehas tomträtt av flera personer fördelas avgälden lika mellan tomträttshavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige.

32 a §

Kontrolluppgift om realisationsvinst eller realisationsförlust vid avyttring av andel i allemansfond skall lämnas av fondbolag som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som har avyttrat andel i allemansfond. Kontrolluppgiften skall ta upp realisationsvinst eller realisationsförlust till den del den är skattepliktig respektive avdragsgill enligt lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande.

47 §

Kontrolluppgift som enligt 44—46 §§ skall lämnas utan föreläggande, *skall lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret. Uppgiften* skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Riksskatteverket får på ansökan av den uppgiftsskyldige medge undantag från bestämmelserna i första stycket *andra meningen.*

Den som skall lämna uppgift utan föreläggande av skattemyndigheten skall senast den 8 februari under taxeringsåret sända meddelande till varje medlem eller

Kontrolluppgift som enligt 44—46 §§ skall lämnas utan föreläggande, skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Riksskatteverket får på ansökan av den uppgiftsskyldige medge undantag från bestämmelserna i första stycket.

delägare med de upplysningar i kontrolluppgiften som avser medlemmen eller delägaren.

53 §[10]

Fåmansföretag skall lämna företagsledaren och delägare i företaget samt dem närstående personer alla uppgifter som behövs för att de skall kunna beräkna sin skattepliktiga inkomst från företaget. Detsamma gäller handelsbolag i fråga om delägare i bolaget.

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall uppgifter enligt första stycket lämnas även till skattemyndigheten.

57 §[11]

I varje kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser.

För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn, postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning

För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn, postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. *I fråga om skuld som är gemensam för flera än fem personer får på motsvarande sätt uppgifter lämnas om en person som ansvarar för lånet i stället för om samtliga gäldenärer, (gemensamt*

[10]Senaste lydelse 1990:1136.
[11]Senaste lydelse 1990:1136.

eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.

lån), samt i förekommande fall om den beteckning på låntagarkretsen som används för lånet. I så fall skall anges att det är fråga om ett gemensamt lån. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.

Den som för egen räkning öppnar ett inlåningskonto, anskaffar ett räntebärande värdepapper eller på annat sätt placerar pengar för förräntning skall ange sitt personnummer, om mottagaren är skyldig att utan föreläggande lämna kontrolluppgift beträffande räntan. Detta gäller inte den som inte har tilldelats personnummer.

I en kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag eller företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag, skall det anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering såvitt avser 3 kap. 4, 9 och 53 §§ och i övrigt vid 1995 års taxering.

Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § samt 4 kap. 3 och 4 §§ taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
3 §[1]	
Beslut om taxering får fattas på grundval av en förenklad självdeklaration utan att den som avgett deklarationen underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som avser inkomst av tjänst eller kapital.	
Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om inkomst av kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.	Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen *(1990:325)* om självdeklaration och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om inkomst av kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.
4 kap.	
3 §[2]	
Har den skattskyldige, trots att han varit skyldig att lämna självdeklaration, inte avgett någon sådan, eller kan, på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, *inkomsten av en viss förvärvskälla eller den skattepliktiga förmögenheten inte beräknas tillförlitligt,* skall *inkomsten eller förmögenheten* uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).	*Kan skatt eller underlag för att ta ut skatt inte beräknas tillförlitligt på grund av att* den skattskyldige, trots att han varit skyldig att lämna självdeklaration, inte avgett någon sådan, eller på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, skall *skatten eller underlaget för att ta ut skatt* uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).

[1] Senaste lydelse 1990:1138.
[2] Senaste lydelse 1990:1138.

4 §[3]

Har den skattskyldige lämnat en förenklad självdeklaration, får taxeringsbeslut fattas på grundval av den, även om förutsättningarna enligt 2 kap. *10 och* 11 §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter för en sådan självdeklaration inte föreligger i alla delar. Detta gäller dock inte om uppgift skall lämnas om näringsverksamhet.

Har den skattskyldige lämnat en förenklad självdeklaration, får taxeringsbeslut fattas på grundval av den, även om förutsättningarna enligt 2 kap. 11 *och 13* §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter för en sådan självdeklaration inte föreligger i alla delar. Detta gäller dock inte om uppgift skall lämnas om näringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering såvitt avser 4 kap. 3 § och i övrigt vid 1995 års taxering.

[3]Senaste lydelse 1990:1138.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953:272)[1]

dels att 2 § 2 mom., 27 § 3 och 4 mom., 27 a, 31, 33 och 35 §§, 40 § 2 mom., 45 § 2 mom., 68 § 6 mom., 69 § 1 mom. samt punkt 3 av anvisningarna till 45 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall föras in en ny paragraf, 32 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 §
2 mom.[2] I denna lag avses med	
slutlig skatt: skatt som har påförts vid den årliga debiteringen på grund av skattemyndighets beslut eller på grund av annat beslut, som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering, och återstår efter iakttagande av bestämmelserna om nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
preliminär skatt: i 3 § nämnd skatt, som betalas i avräkning på slutlig skatt;	
överskjutande ingående mervärdeskatt: den del av ingående mervärdeskatt som återstår sedan utgående mervärdeskatt avräknats;	
kvarstående skatt: skatt, som återstår att betala, sedan skatt gottskrivits enligt 27 § 2 mom.;	
överskjutande skatt: sådan enligt 27 § 2 mom. gottskriven skatt som överstiger slutlig skatt;	
tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av *eftertaxering eller enligt* beslut om debitering sedan påföringen av slutlig skatt har avslutats;	tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av beslut om debitering sedan *slutlig skatt har påförts eller* påföringen av slutlig skatt har avslutats;
kvarskatteavgift: avgift enligt 27 § 3 mom.;	
respiträntа: ränta enligt 32 § ;	
anståndsränta: ränta enligt 49 § 4 mom.;	
ö-skatteränta: ränta enligt 69 § 1 mom.;	
restitutionsränta: ränta enligt 69 § 2 mom.;	
skattereduktion: nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
inkomstår: det kalenderår, som närmast har föregått taxeringsåret;	
uppbördsår: tiden från och med februari månad ett år till och med januari månad det följande året;	
uppbördsmånad: varje månad under uppbördsåret;	

[1] Lagen omtryckt 1991:97.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.
[2] Senaste lydelse 1992:680.

gift skattskyldig: skattskyldig som taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt;

ogift skattskyldig: annan skattskyldig fysisk person än nyss har sagts;

arbetsgivare: den som betalar ut ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med arbetsgivare likställs den som utger ränta eller utdelning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket skall betala preliminär A-skatt;

arbetstagare: skattskyldig som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena, varvid med arbetstagare likställs den som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

lön: lön eller annan ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med lön likställs sådan ränta och utdelning för vilken preliminär A-skatt skall betalas enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

näringsverksamhet: verksamhet av sådant slag att intäkten därav räknas till intäkt av näringsverksamhet för den som bedriver verksamheten eller, när verksamheten bedrivs av ett handelsbolag, för någon delägare i bolaget.

27 §

3 mom.[3] Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna

3 mom. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *3 maj* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. *På kvarstående*

[3]Senaste lydelse 1992:680.

bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

skatt, som uppkommer vid debitering av slutlig skatt senast den 31 augusti året efter inkomståret och som betalas senast den 18 september samma år, tas kvarskatteavgift ut med en procentsats motsvarande 60 procent av statslåneräntan. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50 kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst 20 000 kronor och har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50 kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst 20 000 kronor och har betalats senast den *3 maj* året efter inkomståret.

Ändras debitering eller gottskrivning enligt 27 § 2 mom. eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av kvarskatteavgift. Avgiften bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om kvarstående skatt och tillkommande skatt skall tillämpas på kvarskatteavgift om inte annat anges.

4 mom.[4] Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter *den 30 april* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på belopp som inte överstiger 20 000 kronor och med en procentsats motsvarande 40 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal.

4 mom. Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *3 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter *detta datum* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på belopp som inte överstiger 20 000 kronor och med en procentsats motsvarande 40 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal.

[4]Senaste lydelse 1992:624.

För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *1* maj—den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.

Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *30 april* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.

För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *4* maj—den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.

Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *3 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *3 maj* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.

27 a §[5]

Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 90 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret. Procentsatsen bestäms till tal med högst en decimal.

Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 90 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret. Procentsatsen bestäms till tal med högst en decimal. *Har den slutliga skatten debiterats senast den 31 augusti året efter inkomståret får skattemyndigheten besluta att avgiften i stället skall tas ut med en procentsats motsvarande 45 procent av statslåneräntan om skatten betalas senast den 18 september nämnda år.*

Vid beslut om nedsättning enligt första stycket skall bortses från den del av avgiften som har beräknats efter 20 eller 40 procent av statslåneräntan enligt 27 § 3 eller 4 mom.

Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då avgiften påfördes.

(Se vidare anvisningarna.)

[5]Senaste lydelse 1992:624.

31 §

Uträkning av de särskilda skatteposter som ingår i tillkommande skatt samt debitering av sådan skatt verkställs efter samma grunder, som har gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt.

Sänkning av viss skatt vid ändrad debitering avräknas mot höjning av annan skatt till följd av ändringen. Tillkommande skatt under 25 kronor uttages ej.

Tillkommande skatt skall betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.

Tillkommande skatt skall, *om inte annat följer av 32 b §*, betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.

32 b §

Skall tillkommande skatt debiteras efter det att skattsedel på slutlig skatt har utfärdats för den skattskyldige men innan påföringen av slutlig skatt har avslutats för året skall ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas vari även den tillkommande skatten tas upp. I fråga om sådan skatt gäller vad som föreskrivs i denna lag om betalning av kvarstående skatt och om arbetsgivares medverkan vid uppbörd av sådan skatt.

33 §[6]

För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för tillkommande skatt. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.

För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för *annan* tillkommande skatt *än sådan som avses i 32 b §*. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.

35 §[7]

Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den 15 december under taxeringsåret.

Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den *31 augusti under taxeringsåret om grundläggande beslut om årlig taxering fattats senast den*

[6]Senaste lydelse 1992:680.
[7]Senaste lydelse 1992:680.

15 augusti på grundval av förenklad självdeklaration enligt 2 kap. 11 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. I övriga fall skall skattsedel på slutlig skatt översändas till den skattskyldige senast den 15 december under taxeringsåret.

En A-skattesedel skall översändas till den skattskyldige senast den 18 januari under inkomståret.

Uppbär skattskyldig, som tidigare inte haft inkomst för vilken preliminär A-skatt skall betalas, sådan inkomst under inkomståret, skall han anmäla detta till vederbörande skattemyndighet. Denna skall sända en skattsedel till den skattskyldige så snart det kan ske.

40 §

2 mom.[8] Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *omedelbart efter det han mottagit skattsedel på slutlig skatt* överlämna *den* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.

2 mom. Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *före utgången av taxeringsåret* överlämna *skattsedel på slutlig skatt* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.

Fullgör inte arbetstagare sin skyldighet enligt första stycket, görs under tid, då avdrag för kvarstående skatt skall verkställas, avdrag för sådan skatt vid varje utbetalningstillfälle med lika stort belopp som skall dras av för preliminär A-skatt. Att skatteavdrag för kvarstående skatt inte skall verkställas vid arbete som är avsett att pågå kortare tid än en vecka, framgår av 39 § 1 a mom.

45 §

2 mom.[9] Har skattskyldig betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, med minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med

2 mom. Har skattskyldig, *som skall taxeras på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 13 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,* betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, med

[8]Senaste lydelse 1992:680.
[9]Senaste lydelse 1992:680.

jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndighet besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss har angivits.

minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndighet besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss har angivits.

Om den överskjutande ingående mervärdeskatten beräknas överstiga den skattskyldiges slutliga skatt, skall det överskjutande beloppet efter inkomstårets utgång på ansökan betalas ut till den skattskyldige. Därvid gäller bestämmelserna i första stycket i tillämpliga delar.

68 §

6 mom. Fordran på skatt eller ränta, som skall återbetalas enligt denna lag, må ej överlåtas särskilt, innan beloppet kan lyftas.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får där avsedd fordran utmätas. Fordran på överskjutande skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och ränta på sådan fordran får dock utmätas först i samband med att kronofogdemyndighet vid den årliga debiteringen av slutlig skatt bereds tillfälle att ta sådana fordringar i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. I enskilt mål får fordringar av sistnämnda slag inte utmätas efter ansökan som gjorts senare än den *1 september* under taxeringsåret.

Bestämmelserna i 5 kap. 1-3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av fordran som avses i första stycket. *I enskilt mål skall dock undantagas ett belopp om femhundra kronor utom i mål om vad enskild har att utgiva enligt*

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får där avsedd fordran utmätas. Fordran på överskjutande skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och ränta på sådan fordran får dock utmätas först i samband med att kronofogdemyndighet vid den årliga debiteringen av slutlig skatt bereds tillfälle att ta sådana fordringar i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. I enskilt mål får fordringar av sistnämnda slag inte utmätas efter ansökan som gjorts senare än den *30 juni* under taxeringsåret.

Bestämmelserna i 5 kap. 1-3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av fordran som avses i första stycket.

lagen om socialhjälp eller barnavårdslagen eller på grund av underhållsskyldighet enligt giftermålsbalken, föräldrabalken eller annan lag.

Utmätning i enskilt mål må icke ske utan att åtgärden kan beräknas inbringa sökanden något utöver vad som fordras för att täcka kostnaderna för utmätningen.

69 §

1 mom.[10] Om preliminär skatt, som har inbetalats eller som, utan att så har skett, skall gottskrivas skattskyldig på grund av att arbetsgivaren gjort skatteavdrag eller enligt 27 § 2 mom. första stycket 4 eller 5 eller andra stycket samma moment, överstiger den slutliga skatten skall ränta (*ö-skatteränta*) beräknas på det överskjutande beloppet.

Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *30 april* året efter inkomståret.

Ränta beräknas på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av *den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret* och på belopp däröver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den *30 april* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av statslåneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *3 maj* året efter inkomståret.

Vid debitering av slutlig skatt senast den 31 augusti taxeringsåret, beräknas ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats, som motsvarar 35 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret och på belopp därutöver enligt en räntesats som motsvarar 25 procent av statslåneräntan. Ränta utgår inte på överskjutande belopp till den del det motsvaras av preliminär skatt som inbetalas efter den 18 februari året efter inkomståret. I övriga fall beräknas ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av *statslåneräntan* och på belopp däröver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats

[10]Senaste lydelse 1992:624.

efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den *3 maj* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av statslåneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Ränta, i förekommande fall efter avdrag för kvarskatteavgift, betalas inte ut om beloppet understiger 50 kronor.

Ändras debitering eller gottskrivning enligt 27 § 2 mom. eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av ränta. Räntan bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på ö-skatteränta.

Anvisningar

till 45 §

3.[11] Har skattskyldig under inkomståret, innan beslutet om jämkning meddelats, erlagt högre preliminär skatt än han rätteligen bort göra, skall den för mycket inbetalda skatten icke restitueras. I stället skall den preliminära skatt som skall erläggas efter beslut om jämkning i motsvarande mån reduceras, så att den sammanlagda preliminärskatten kommer att uppgå till belopp, som beräknas böra utgå för inkomståret. Fall kan förekomma, särskilt vid jämkning under senare delen av inkomståret, då preliminärskatten nedsätts med så stort belopp att den skattskyldige, trots att han helt befriats från att betala sådan skatt under återstående uppbördsmånader, ändå har inbetalt högre skatt än han kan antas ha rätteligen bort göra.

Uppgår det för mycket inbetalda beloppet till minst en femtedel av den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, dock till minst 500 kronor, har *den skattskyldige* rätt att få tillbaka det för mycket inbetalda beloppet utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Är särskilda förhållanden för handen — fråga är t.ex. om ett särskilt stort skattebelopp — kan myndigheten, även om det angivna villkoret inte är uppfyllt, medge att det för mycket betalda beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Uppgår det för mycket inbetalda beloppet till minst en femtedel av den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, dock till minst 500 kronor, har *skattskyldig, som skall taxeras på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 13 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,* rätt att få tillbaka det för mycket inbetalda beloppet utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Är särskilda förhållanden för handen — fråga är t.ex. om ett särskilt stort skattebelopp — kan myndigheten, även om det angivna villkoret inte är

[11]Senaste lydelse 1992:680.

uppfyllt, medge att det för mycket betalda beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1994 samt slutlig och tillkommande skatt på grund av 1995 års taxering. Dock skall ändringen i 68 § 6 mom. tredje stycket träda i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas på återbetalning av skatt som sker efter sistnämnda dag.

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)[1] *dels* att punkt 7 av anvisningarna till 46 § skall upphöra att gälla, *dels* att punkt 4 av anvisningarna till 41 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Anvisningar till 41 §	
4.[2] I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde. *Vad gäller rätt beskattningsår för inkomster som tas upp som intäkt av tjänst enligt bestämmelserna i 32 § 1 mom. första stycket h gäller dock bestämmelserna i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.*	4. I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde.

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta.

[1] Senaste lydelse av punkt 7 av anvisningarna till 46 § 1991:1912.
[2] Senaste lydelse 1991:1912.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993 tillämpas dock äldre bestämmelser. För det fall intäkt beskattats eller avdrag medgivits för utgift vid 1993 års taxering i enlighet med äldre bestämmelser skall intäkten inte beskattas och avdrag inte medges för utgiften vid 1994 års taxering.

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
5 mom.[2] I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag. *Intäkter skall hänföras till beskattningsåret, trots att de inte uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter beskattningsårets utgång under förutsättning att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Likaså skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. På motsvarande sätt som i fråga om intäkter skall en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter beskattningsåret, hänföras till beskattningsåret.*	5 mom. I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag.

Bestämmelserna i 9 mom. andra och tredje styckena tillämpas också i fråga om förvärv av rätt till ränta.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.
[2] Senaste lydelse 1991:1913.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993 tillämpas dock äldre bestämmelser. För det fall intäkt beskattats eller avdrag medgivits för utgift vid 1993 års taxering i enlighet med äldre bestämmelser skall intäkten inte beskattas och avdrag inte medges för utgiften vid 1994 års taxering.

Lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att punkt 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4. Vad som i 3 kap. 28 och 30 §§ i deras äldre lydelse sägs om aktiefond skall till och med *1993* års taxering gälla värdepappersfond i fråga om andelsägare som inte har registrerats.	4. Vad som i 3 kap. 28 och 30 §§ i deras äldre lydelse sägs om aktiefond skall till och med *1994* års taxering gälla värdepappersfond i fråga om andelsägare som inte har registrerats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

Lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 39 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272)[1] i paragrafens lydelse enligt lagen (1992:680) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
39 §	
1 mom. Vid utbetalning av kontant ersättning för arbete skall den som betalar ut ersättningen göra avdrag för betalning av mottagarens preliminära A-skatt (*skatteavdrag*).	
Skyldighet att göra skatteavdrag föreligger inte om	
1. det kan antas att vad en arbetsgivare kommer att betala ut till arbetstagaren under inkomståret inte uppgår till minst 1 000 kronor,	
2. ersättningen betalas ut av ett handelsbolag och mottagaren är delägare i bolaget.	
Skyldighet att göra skatteavdrag föreligger inte heller, om den som tar emot ersättningen har en F-skattesedel antingen när ersättningen för arbetet bestäms eller när den betalas ut. En uppgift om innehav av en F-skattesedel får tas för god om den lämnas i en anbudshandling, en faktura eller någon därmed jämförlig handling, som även innehåller uppgifter om utbetalarens och betalningsmottagarens namn och adress eller andra för identifiering godtagbara uppgifter samt uppgift om betalningsmottagarens personnummer eller organisationsnummer. Det som sagts i andra meningen gäller dock inte om den som betalar ut ersättningen känner till att uppgiften om innehav av en F-skattesedel är oriktig.	
Om betalningsmottagaren har både en F-skattesedel och en A-skattesedel får skatteavdrag underlåtas bara om F-skattesedeln skriftligen åberopas. Görs detta, anses mottagaren ha endast en F-skattesedel. I annat fall anses han ha endast en A-skattesedel. I fråga om ersättning som avses i 3 § 2 mom. andra stycket skall han alltid anses ha endast en A-skattesedel. En sådan uppgift om innehav av en F-skattesedel som enligt *andra* stycket får tas för god gäller även som skriftligt åberopande av F-skattesedeln.	Om betalningsmottagaren har både en F-skattesedel och en A-skattesedel får skatteavdrag underlåtas bara om F-skattesedeln skriftligen åberopas. Görs detta, anses mottagaren ha endast en F-skattesedel. I annat fall anses han ha endast en A-skattesedel. I fråga om ersättning som avses i 3 § 2 mom. andra stycket skall han alltid anses ha endast en A-skattesedel. En sådan uppgift om innehav av en F-skattesedel som enligt *tredje* stycket får tas för god gäller även som skriftligt åberopande av F-skattesedeln.

[1] Lagen omtryckt 1991:97.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 november 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Laurén, Olsson, Svensson, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidsson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Lundgren

Proposition om ytterligare förenklingar i deklarationsförfarandet

1 Ärendet och dess beredning

Det nuvarande systemet med förenklad självdeklaration infördes vid 1987 års taxering (prop. 1984/85:180, bet. 1984/85:SkU60, rskr. 1984/85:375, SFS 1985:406) och bygger i huvudsak på ett utredningsförslag från Skatteförenklingskommittén (B 1982:03). I betänkandet (SOU 1984:21) Förenklad självdeklaration redovisade kommittén förslag till förfaranderegler m.m. för en förenklad självdeklaration. Förslag lämnades också om materiella regeländringar i syfte att förenkla deklarationsredovisningen för i första hand löntagarna. Vidare lämnades förslag om utökad uppgiftsskyldighet, dels beträffande arbetsgivarnas redovisning av förmåner, dels också beträffande kreditinstitutens m.fl. uppgifter om insättares inkomsträntor och tillgodohavanden.

Vid införandet av den förenklade självdeklarationen diskuterades att på deklarationsblanketterna förtrycka de uppgifter om inkomst m.m. som skattemyndigheterna hade tillgång till. Den enskilde skulle då redan vid deklarationstillfället kunna rätta eventuella felaktigheter i de förtryckta uppgifterna och säkert veta vilka belopp han skulle komma att taxeras för. Av olika skäl stannade man för en annan lösning som innebär att den skattskyldige i deklarationen försäkrar att de kontrolluppgifter han fått är riktiga och först i efterhand får ett taxeringsmeddelande med information om de kontrolluppgifter som legat till grund för hans taxering. Ett skäl till att metoden med förtryckning avvisades var att den skulle medföra en förskjutning av deklarationstidpunkten och därmed myndigheternas granskningsarbete med ungefär två månader. Senareläggningen kunde komma att avse alla skattskyldiga, alltså även de med mera komplicerade inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Den skulle strida mot en naturlig strävan att så snabbt som möjligt hantera deklarationsmaterialet och ge deklaranterna besked om utfallet av taxeringen.

Riksdagen har vid flera tillfällen behandlat frågan om en metod med förtryckning, senast på grundval av skatteutskottets betänkande

1989/90:SkU32. Utskottet pekar där också på problemen med förtryckning av deklarationsblanketten men anser ändå att en reform är önskvärd och att man bör arbeta med att ta fram tekniska och andra system som möjliggör en sådan ordning. Detta har riksdagen gett regeringen till känna (rskr. 1990/91:217).

Regeringen har i beslut den 27 juni 1991 uppdragit åt Riksskatteverket (RSV) att utreda frågan om en vidareutveckling av den förenklade självdeklarationen samt lägga fram förslag till de lagändringar som behöver göras. RSV har i en rapport (RSV Rapport 1992:3), Vidareutveckling av den förenklade självdeklarationen, lagt fram förslag i enlighet med de riktlinjer regeringen angett.

Jag avser att i det följande behandla RSV:s förslag. Rapportens lagförslag bifogas detta ärende som *bilaga 1*. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över de remissinstanser som har yttrat sig över rapporten bör fogas som *bilaga 2* till protokollet. En sammanställning av remissyttrandena har upprättats inom Finansdepartementet och finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr 2760/90).

I det här sammanhanget avser jag också att behandla framställningar från RSV om vissa justeringar i kontrolluppgiftsskyldigheten och om justering av bestämmelsen om skönstaxering i taxeringslagen (dnr 5125/91, 4870/92).

RSV har i en rapport om översyn av utsökningsbalken (RSV Rapport 1991:1) föreslagit bl.a. att bestämmelsen i 68 § 6 mom. tredje stycket UBL om s.k. beneficium i vissa enskilda mål vid utmätning av en gäldenärs fordran på överskjutande skatt skall slopas. Rapporten har remissbehandlats. En sammanställning av remissvaren har upprättats inom Justitiedepartementet och finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (Justitiedepartementets dnr 91—563). Jag lägger nu fram förslag också i denna fråga. Förslaget redovisas i anslutning till ändringarna på uppbördsområdet.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 15 oktober 1992 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen under 1-5, vilka utarbetats inom Finansdepartementet. De till Lagrådet remitterade lagförslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Lagrådet har yttrat sig över förslagen. Yttrandet bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 4*. Jag återkommer till yttrandet i avsnitt 6.1 och 7.6 samt i författningskommentarerna till de lagrum vilkas utformning Lagrådet lämnat synpunkter på. Lagrådets granskning har också lett till vissa redaktionella ändringar i lagtexten.

2 Den förenklade självdeklarationen

Den förenklade självdeklarationen infördes vid 1987 års taxering för att underlätta deklarationsförfarandet för det stora flertalet skattskyldiga med okomplicerade inkomst- och förmögenhetsförhållanden. En förenklad självdeklaration upptar inkomstslagen tjänst och kapital, allmänna avdrag, förmögenhet samt underlag för fastighetsskatt.

Den skattskyldige behöver i den förenklade självdeklarationen redovisa endast sådana uppgifter som skattemyndigheten inte redan har kännedom om genom kontrolluppgifter från tredje man eller genom uppgifter som finns tillgängliga i skattemyndighetens register. Systemet bygger på den grundläggande förutsättningen att såväl den skattskyldige som skattemyndigheten får kontrolluppgifter från arbetsgivare, banker m.fl. med samma information. Överensstämmer de kontrolluppgifter den skattskyldige fått med de inkomster han erhållit och är de förtryckta uppgifterna om fastighetsinnehav och sambeskattningsförhållanden riktiga behöver den skattskyldige bara underteckna blanketten och skicka tillbaka den till skattemyndigheten.

Övriga uppgifter som är nödvändiga för taxeringen får lämnas i form av tilläggsuppgifter. Det kan avse inkomster som den skattskyldige inte fått kontrolluppgift på, avdrag för utgiftsräntor och för avgifter för pensionsförsäkring m.m. Yrkar den skattskyldige avdrag under inkomst av tjänst utöver schablon-avdraget kan den förenklade blanketten inte användas, utan en allmän självdeklaration måste lämnas.

För att informera den skattskyldige om vilka uppgifter som lagts till grund för taxeringen får den skattskyldige före utgången av juni taxeringsåret ett s.k. taxeringsmedddelande. I meddelandet lämnas bl.a. uppgifter om vilka kontrolluppgifter som varit tillgängliga för skattemyndigheten. I meddelandet lämnas också en preliminär uppgift om beräknad slutlig skattedebitering.

Systemet med förenklad självdeklaration har på ett påtagligt sätt förenklat hanteringen av en avsevärd del av deklarationerna. En förenklad självdeklaration utan tilläggsuppgifter behöver inte granskas utan den maskinellt beräknade taxeringen kan direkt läggas till grund för debitering. Ett mindre antal deklarationer granskas dock manuellt främst till följd av att de maskinella kontrollmomenten gett utslag om eventuella felaktigheter. Den förenklade självdeklarationen har framför allt medfört att fritidsgranskning av deklarationer upphört men har dessutom inneburit att resurser kunnat frigöras från kontroll av löntagardeklarationer till mer svårkontrollerade deklarationer.

Förutsättningarna för det förenklade deklarationsförfarandet har i en inte obetydlig utsträckning påverkats av beslut på senare tid, främst skattereformen. Slopandet av rätten till avdrag för underhåll av icke hemmavarande barn och till extra avdrag för sjukdomskostnader har inneburit ett minskat antal tilläggsuppgifter. Uppgiftslämnandet har också begränsats bl.a. av att uppburna traktamentsersättningar upp till vissa schablonbelopp får kvittas "tyst" mot ökade levnadskostnader och att inkomstbeskattningen av småhus har slopats. Negativt från förfarandesyn-

punkt är bl.a. att något "grundavdrag" inte längre medges från reavinster på aktier, vilket medfört att även mindre reavinster måste redovisas i en allmän självdeklaration.

Vid 1992 års taxering lämnades omkring 7,3 milj. självdeklarationer varav ca 3,5 milj. förenklade. Omkring 2 milj. löntagare och pensionärer lämnade en allmän självdeklaration.

3 Riksskatteverkets förslag

RSV:s förslag omfattar alla fysiska personer och dödsbon som enbart har inkomst av tjänst och/eller av kapital. Skattskyldiga med inkomst av näringsverksamhet undantas således, liksom delägare i fåmansföretag och närstående till dessa samt skattskyldiga som under hela eller del av inkomståret varit bosatta utomlands. Sammanlagt beräknas mellan 5,5 och 6 milj. skattskyldiga komma att omfattas av det nya systemet.

Förfarandet kan beskrivas schematiskt på följande sätt (uppgifterna avser taxeringsåret):

Senast 31 januari	Kontrolluppgifter lämnas till skattemyndighet och till skattskyldig
" 18 februari	Fyllnadsinbetalning av kvarskattebelopp över 20 000 kr
1 februari—20 mars	Registrering, beredning och avstämning av kontrolluppgifter
20 mars—10 april	Framställning och utskick av förtryckt deklaration med förslag till taxering
Senast 2 maj	Tilläggsuppgifter åter till skattemyndighet
" 2 maj	Övrig fyllnadsinbetalning
3 maj—15 juni	Registrering av tilläggsuppgifter, debitering av slutlig skatt, avräkning av ö-skatt hos kronofogdemyndighet, utsändning av slutskattesedlar
Senast 18 augusti	Frivillig betalning av kvarskatt med sänkt avgift
Januari—mars (år 2)	Arbetsgivare gör avdrag för anställdas kvarskatt

Skyldighet att lämna kontrolluppgift föreslås beträffande utgiftsräntor, premier för pensionsförsäkringar, tomträttsavgälder samt reavinster och reaförluster vid avyttring av andelar i allemansfonder. Vidare föreslås att uppgift om förändring i innehavet av aktier i avstämningsbolag eller andelar i värdepappersfonder m.m. skall lämnas av Värdepapperscentralen VPC AB eller förvaltare av värdepapper.

Den nya förenklade deklarationen föreslås bestå dels av en sida med förtryckta uppgifter om inkomster och avdrag m.m., benämnd *taxeringsförslag*, dels en blankett för tilläggs- och ändringsuppgifter, benämnd *tilläggsuppgift*, som skall återsändas till skattemyndigheten i de fall sådana uppgifter finns att redovisa. Gör den skattskyldige inte något tillägg eller ändring i de förtryckta uppgifterna läggs dessa till grund för taxeringen. RSV uppskattar att ca 2 milj. skattskyldiga behöver lämna tilläggsuppgift.

Nuvarande taxeringsförfarande blir i huvudsak oförändrat. Taxeringsperioden kommer således att sträcka sig fram till den 30 november även för dem som omfattas av det förenklade förfarandet, men grundläggande taxeringsbeslut skall - om det inte finns särskilda skäl - ha fattats senast den 15 juni.

Deklarationskontrollen kommer att förskjutas till tiden efter det att slutskattesedel har utfärdats. Detta innebär att omprövning och omdebitering kommer att ske under hösten i de fall ändring aktualiseras.

Debitering av slutlig skatt föreslås ske under juni månad under taxeringsåret för dem som omfattas av det förenklade förfarandet. Föreligger särskilda skäl får debiteringen i enskilda fall senareläggas.

Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den 30 juni taxeringsåret i fråga om sådana skattskyldiga som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet. Om det finns särskilda skäl får skattsedeln dock översändas vid en senare tidpunkt.

Möjligheten till förtidsåterbetalning av beräknad överskjutande skatt skall slopas för dem som omfattas av det förenklade förfarandet.

Överskjutande skatt skall sättas in på konto eller betalas ut i samband med att skattsedlarna skickas ut även när detta skall ske senast den 30 juni. Ö-skatteräntan sätts ned i de fall utbetalningen tidigareläggs.

En möjlighet till frivillig inbetalning av kvarstående skatt med lägre kvarskatteavgift införs. Inbetalningen skall då ske senast den 18 augusti taxeringsåret. Utnyttjas inte denna möjlighet gäller samma regler som nu med skyldighet för huvudarbetsgivarna att göra skatteavdrag under januari — mars året efter taxeringsåret med redovisning och inbetalning senast den 18 april samma år.

RSV lämnar också förslag till ändringar i vissa materiella regler. Fastighetsskatt föreslås påföras den som var ägare till fastigheten den 1 januari inkomståret. Skatten debiteras för kalenderår. Nuvarande regel om jämkning vid ägarbyte slopas. Vidare föreslås en strikt kontantprincip även för inkomst av kapital och allmänna avdrag. Nuvarande års-

skiftesregel för inkomst- och utgiftsräntor och pensionsförsäkringspremier föreslås således bli slopad.

De nya reglerna förelås börja tillämpas fr.o.m. 1995 års taxering. Den utökade skyldigheten att lämna kontrolluppgifter skall därför iakttas första gången i kontrolluppgifter som lämnas till ledning för 1995 års taxering.

4 Allmänna utgångspunkter

Under senare år har ett antal reformer genomförts som varit inriktade på att förenkla och förbättra skattesystemet. Reformerna har inte bara avsett materiella regler utan också förfaranderegler och organisation. Nya förfaranden för taxering, mervärdesskatt och punktskatter har införts. Skattemyndigheterna har fått en ny sammanhållen organisation som i väsentlig mån underlättar den skattskyldiges kontakter med förvaltningen.

I den masshantering som taxeringsförfarandet utgör är det av utomordentlig vikt att de administrativa rutinerna är ändamålsenligt utformade. Genom att begränsa hanteringen av det stora flertalet okomplicerade deklarationer kan resurser friställas för en inriktning mot svårkontrollerade deklarationer. Detta gäller inte minst mot bakgrund av de allt snävare ekonomiska ramar inom vilka myndigheterna åläggs driva sin verksamhet. Den höga förändringstakten på skatteområdet har dessutom inneburit att man tvingats avsätta stora resurser till annat än skattekontroll. Nu är det väsentligt att åter höja ambitionsnivån vad gäller det svårkontrollerade materialet. För att möjliggöra detta bör man sträva efter att finna former för att taxera det stora flertalet skattskyldiga med relativt enkla inkomst- och förmögenhetsförhållanden på ett effektivt och resurssnålt men ändå rättssäkert sätt.

Den förenklade självdeklarationen är sårbar på så sätt att schablonavdraget under inkomst av tjänst successivt har urholkats, vilket medfört att många skattskyldiga — trots enkla inkomst- och förmögenhetsförhållanden — ställts utanför möjligheten att lämna en förenklad självdeklaration. Samma sak gäller om den skattskyldige ett enstaka taxeringsår skall redovisa en reavinst. Det förhållandet att det finns två olika blankettyper för personer med relativt likartade förhållanden har också skapat problem i form av blankettbyten m.m.

Den förenklade självdeklarationen har med rätta kritiserats för att deklaranten fråntas möjligheten att vid deklarationstillfället med säkerhet veta vilka belopp han deklarerar. Ett system med förtryckning av samtliga av skattemyndigheten kända uppgifter är att föredra framför den nuvarande ordningen. Remissinstanserna har också ställt sig mycket positiva till RSV:s förslag om en förtryckning av deklarationerna med hjälp av kontrolluppgifterna.

Den förenklade självdeklarationen har, trots de redovisade bristerna, inneburit fördelar för såväl de skattskyldiga som skattemyndigheterna. Jag anser det angeläget att nu gå vidare på den inslagna vägen att förenkla deklarationsförfarandet för de skattskyldiga. För att utveckla metoden med förtryckning av deklarationer är det en förutsättning att fler

uppgifter än i dag kan förtryckas. Behöver ett stort antal skattskyldiga lämna uppgifter utöver de förtryckta, kompliceras och försenas förfarandet så att de tänkta vinsterna med systemet uteblir. Utgångspunkten bör vara att praktiskt taget alla vanliga uppgifter som måste beaktas vid taxeringen är förtryckta. Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter måste därför utvidgas. RSV föreslår att kontrolluppgifter skall lämnas om utgiftsräntor, avgifter för pensionsförsäkringar, tomträttsavgälder och reavinst eller reaförlust vid försäljning av andel i allemansfond. Det stora flertalet remissinstanser, däribland Datainspektionen, har ställt sig bakom eller inte haft något att erinra mot förslaget i den här delen. Ett system med förtryckta deklarationsblanketter innebär en ökad service och rättssäkerhet för de skattskyldiga då de redan vid mottagandet av deklarationsblanketten vet vilka inkomstuppgifter skattemyndigheterna har och vilken inkomst de kommer att taxeras för.

Jag har känt betänkligheter inför att ytterligare utöka det redan nu omfattande uppgiftslämnandet från tredje man. Man kan enligt min mening inte bortse från de farhågor från integritetssynpunkt som dessa uppgifter kan väcka hos de skattskyldiga. Å andra sidan kan hävdas att det inte är fråga om nya uppgifter i sig som tillförs systemet utan enbart att sättet på vilket de inhämtas — nämligen genom kontrolluppgifter i stället för genom att den skattskyldige själv lämnar uppgifterna — ändras.

Ostridigt är att ett stort antal förtryckta uppgifter innebär en väsentlig lättnad för de skattskyldiga och innebär stora administrativa vinster för skattemyndigheterna. Jag anser därför att fördelarna överväger de nackdelar man från integritetssynpunkt kan anföra mot förslaget.

En utökad kontrolluppgiftsskyldighet medför en utökad ADB-hantering av personuppgifter. Möjligheten för enskilda registrerade till insyn i registren och i personuppgifternas användning är en grundläggande del av ett gott integritetsskydd. RSV föreslår att den skattskyldige genom passivitet godkänner det taxeringsförslag som skattemyndigheterna sänt ut. Visserligen innebär detta att den skattskyldige får del av relevanta registeruppgifter innan de läggs till grund för taxering och att han därigenom har möjlighet att rätta eventuella felaktigheter genom tilläggsuppgifter. Från integritetssynpunkt är dock ett aktivt godkännande från den skattskyldiges sida att föredra. Jag återkommer strax till hur jag ställer mig till RSV:s förslag i den här delen.

Mot en utvidgad kontrolluppgiftsskyldighet kan också invändas att man genom en sådan delvis flyttar över bestyret med och kostnaden för skattekontrollen på uppgiftslämnarna. Det är dock enligt min mening ofrånkomligt att skattekontrollen till stor del bygger på kontrolluppgifter från tredje man. Givetvis bör restriktivitet iakttas när det gäller att utvidga nuvarande uppgiftsskyldighet.

Genom skattereformen har nya möjligheter till förenklingar öppnats. Det gäller inte minst på grund av den nya beskattningen av kapitalinkomster. Banker och andra kreditinstitut lämnar redan kontrolluppgifter om inkomsträntor. Om de även åläggs att lämna kontrolluppgifter om kundernas skuldräntor skapas förutsättningar för att skattemyndigheterna för flertalet enskilda skall kunna beräkna inkomst av kapital utan de

enskildas medverkan. Motsvarande fördelar uppnås beträffande allmänna avdrag om försäkringsbolagen lämnar kontrolluppgifter om betalda avgifter för pensionsförsäkringar. I det följande kommer jag att redovisa förslag om bl.a. införande av uppgiftsskyldighet för utgiftsräntor, tomträttsavgälder, avgifter för pensionsförsäkringar samt reavinster och reaförluster vid försäljning av andelar i allemansfonder.

Avgörande för att det nya systemet skall fungera på ett tillfredsställande sätt är att den ökade mängden kontrolluppgifter lämnas på ADB-medium och att den tekniska kvalitén på lämnade kontrolluppgifter är hög. För att bidra till en högre kvalité på lämnade uppgifter, krävs också att stora resurser läggs på ökade kontrollinsatser i form av kontroll-uppgiftsrevisioner.

Från vissa av de presumtiva uppgiftslämnarna har anförts bl.a. att datasystemen för närvarande i många fall inte är anpassade till att lämna de uppgifter som behövs och att den nu föreslagna uppgiftsskyldigheten därför kommer att medföra betydande svårigheter och stora kostnads-ökningar. Önskemål om ersättning för dessa kostnader har därför framförts. Mot detta kan anföras att underlag för de aktuella uppgifterna redan i dag i många fall finns tillgängligt på ADB-medium och lämnas som en service till kunderna, t.ex. i fråga om låneräntor. Jag inser emellertid att det för många berörda uppgiftslämnare självfallet kan uppstå svårigheter, dels inledningsvis genom de ändringar i datasystemen som krävs, dels årligen vid uppgiftslämnandet.

Myndigheterna underlättar redan i dag uppgiftslämnarnas arbete genom att i förekommande fall tillhandahålla uppgifter om personnummer etc. Även andra åtgärder för att underlätta uppgiftslämnande på ADB-media förekommer. Beträffande de framförda önskemålen om ersättning för uppkomna kostnader vill jag framhålla att det är en grundläggande princip att skyldigheten att lämna kontrolluppgifter till ledning för taxering inte berättigar till ersättning för de kostnader som ett sådant uppgiftslämnande kan medföra.

Remissinstanserna ställer sig i stort positiva till RSV:s förslag om en vidareutveckling av den förenklade självdeklarationen utom på en punkt, nämligen förslaget att den skattskyldige genom passivitet godkänner det taxeringsförslag som skattemyndigheten skickat ut.

Enligt min mening är RSV:s förslag i denna del inte acceptabelt. Den skattskyldige måste känna att det är han som står för uppgifterna i deklarationen, även till den del de är förtryckta. Detta åstadkoms genom att den skattskyldige liksom tidigare fullgör sin deklarationsskyldighet genom att underteckna blanketten och skicka tillbaka den till skattemyn-digheten även i de fall han inte har ändrat eller lagt till någon uppgift.

Ett förfarande som innefattar att den förtryckta blanketten skickas tillbaka till skattemyndigheten även i de fall den skattskyldige inte har några uppgifter att tillägga innebär från skattemyndigheternas synpunkt vissa administrativa nackdelar. Systemet måste innehålla bl.a. rutiner för föreläggande att inkomma med den förenklade deklarationen i de fall någon underskriven deklarationsblankett inte skickas tillbaka och för påförande av förseningsavgift i de fall blanketten skickas in för sent. I

förhållande till RSV:s förslag innebär en ordning med tillbakaskickade blanketter att ytterligare 3,5 - 4 miljoner deklarationer måste hanteras i systemet. Detta leder till ökade kostnader i förhållande till den av RSV föreslagna ordningen och även i förhållande till den alternativa lösning som redovisats. Det administrativa merarbetet innebär också enligt vad jag inhämtat från RSV att det inte är möjligt att skicka ut skattsedel på slutlig skatt före utgången av juni månad utan först före utgången av augusti månad under taxeringsåret.

Ett förfarande med undertecknade deklarationsblanketter är av principiella skäl det enda godtagbara, trots den tidsförskjutning och det merarbete för skattemyndigheterna som en sådan ordning innebär. Att låta den skattskyldiges passivitet anses utgöra ett godkännande av att de förtryckta uppgifterna läggs till grund för taxeringen är inte acceptabelt. De förslag som jag kommer att lägga fram i det följande utgår från detta ställningstagande.

5 Kontrolluppgiftsskyldighet m.m.

5.1 Utgiftsräntor

Mitt förslag: Kontrolluppgift om utgiftsränta skall lämnas av den som yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning. Kontrolluppgift skall också lämnas av den som i annan yrkesmässig verksamhet bedrivit utlåning eller kreditgivning via konto eller i annan form. Vidare skall förening som lånat ut pengar till medlemmar mot ränta lämna kontrolluppgift om räntan. Arbetsgivare eller uppdragsgivare som lånat ut pengar till arbetstagare resp. uppdragstagare skall lämna kontrolluppgift om betald ränta samt eventuell ränteförmån.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person eller dödsbo beträffande under året betald ränta. Avser betald ränta till viss del förskottsränta skall det framgå hur stor del av räntan som belöper på beskattningsåret.

För det fall betalningsansvaret för en skuld delas mellan flera personer, skall räntan fördelas lika mellan gäldenärerna, om inte annat är känt för den uppgiftsskyldige.

RSV:s förslag: RSV lämnar inte något förslag om att arbets- resp. uppdragsgivare skall lämna kontrolluppgift om ränteförmån.

Remissinstanserna: Många remissinstanser är kritiska till förslaget att det är kreditinstituten och inte skattemyndigheten som i första hand skall svara för fördelning av ränta mellan flera betalningsansvariga. *Finansbolagens Förening* m.fl. efterlyser en närmare analys av frågan om vem som skall vara uppgiftsskyldig samt av begreppet utgiftsränta.

Skälen för mitt förslag: I betänkandet (SOU 1984:21) Förenklad självdeklaration (s. 214 f) övervägdes frågan om obligatorisk uppgiftsskyldighet för utgiftsräntor av Skatteförenklingskommittén. Något förslag lades dock inte fram, främst beroende på svårigheten att identifiera rätt förvärvskälla med den uppdelning som då gällde. Vidare förelåg problem då förvärvskällor beskattades kommunalt i skilda kommuner. Vid delad betalningsansvarighet för lån förelåg även svårighet att hänföra avdraget till rätt person.

Genom skattereformen har vissa av de tidigare problemen avhjälpts. Fr.o.m. 1992 års taxering gäller att alla räntor - frånsett ränta på skuld i näringsverksamhet - blir hänförliga till en och samma förvärvskälla, nämligen kapital. Skattesatsen är proportionell.

Antalet skattskyldiga som i deklarationen yrkar avdrag för skuldränta är mycket stort. Enligt RSV yrkade ca 1,6 milj. skattskyldiga avdrag för ränta på skuld hänförlig till villa eller fritidshus vid 1990 års taxering. Antalet skattskyldiga som yrkade avdrag för ränteutgifter för andra privata skulder var ca 3 milj. (RSV Rapport 1992:3 s. 73). En förtryckt deklarationsblankett måste därför med nödvändighet innehålla uppgift om utgiftsränta. Jag anser att en skyldighet att lämna uppgift om sådana räntor bör införas och föreslår att det i 3 kap. 25 a § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, LSK, införs en bestämmelse med sådant innehåll.

Om arbetsgivare eller uppdragsgivare lånar ut pengar till arbetstagare resp. uppdragstagare räntefritt eller mot ränta som understiger marknadsräntan skall arbetstagaren eller uppdragstagaren beskattas för förmånen. Belopp motsvarande värdet av förmånen skall, enligt punkt 10 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370), KL, anses som en betald ränteutgift.

Uppgiftsskyldighet för värdet av ränteförmånen föreligger redan enligt 3 kap. 4 § LSK. Härigenom kommer intäktsbeloppet att kunna beaktas vid förtryckning av deklarationen. Antalet ränteförmåner på kontrolluppgift var vid 1992 års taxering ca 100 000. För att även kunna tillgodoföra ränteavdrag i dessa fall bör uppgiftsskyldigheten utsträckas till att omfatta hela det belopp för vilket avdragsrätt föreligger, dvs. erlagd ränta ökad med värdet av eventuell ränteförmån. Jag föreslår att en särskild regel härom tas in i 3 kap. 25 a § LSK.

Om betalningsansvaret för en skuld delas mellan flera personer, medges var och en avdrag för den del av räntan som han betalat. För att kontrolluppgiften skall bli riktig måste därför långivaren känna till vem som faktiskt betalat räntan. Jag anser att den lösning som ligger närmast till hands är att man tillämpar samma regel som gäller för redovisning av gemensamma insättningskonton. Huvudregeln är där att om inte annat förhållande är känt fördelas ränta och fordran lika mellan innehavarna. Har kontoinnehavarna meddelat den uppgiftsskyldige att fördelning skall ske efter någon annan grund, skall denna tillämpas. Jag föreslår att en regel av denna innebörd införs även för utgiftsräntor.

Som jag tidigare antytt är frågan om avdragets rätta fördelning, t.ex. mellan makar som är gemensamt betalningsansvariga för en skuld, inte

längre av så stor vikt med hänsyn till att det skattemässiga värdet normalt är lika stort, oavsett vem av makarna som tillgodoförs avdraget. Det finns därför skäl anta att endast ett mindre antal skattskyldiga kommer att yrka annan fördelning än enligt huvudregeln. För att minimera antalet tilläggsuppgifter är det dock önskvärt att kreditinstituten medverkar till att fördelningen enligt kontrolluppgiften blir riktig, t.ex. genom att under hösten före taxeringsåret ge berörda gäldenärer tillfälle att meddela hur räntorna skall fördelas dem emellan.

Om ett inlåningskonto innehas av fler än fem personer, får enligt 3 kap. 57 § LSK uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare (förfogarkonto). En motsvarande regel bör införas beträffande lån som tecknats av ett större antal fysiska personer gemensamt, vilket kan vara fallet t.ex. när det gäller lån till s.k. obligationskonsortier och liknande. Kontrolluppgift bör då lämnas för den person som tecknat lånet för konsortiets räkning och denne får ombesörja att uppgift om fördelning lämnas till medlemmarna i konsortiet. Jag föreslår att 3 kap. 57 § LSK kompletteras med en sådan regel.

5.2 Tomträttsavgälder

Mitt förslag: Kontrolluppgift om tomträttsavgäld skall lämnas av den som upplåtit tomträtt.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo samt innehålla uppgift om fastighetens beteckning och betald avgäld.

För det fall fastighet innehas med tomträtt av fler än en person, skall avgälden fördelas lika mellan tomträttsinnehavarna, om inte annat är känt för den uppgiftsskyldige.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: *Sveriges Fastighetsmäklarsamfund* tillstyrker förslaget. *Svenska Kommunförbundet* avstyrker med motiveringen att kommunerna i de flesta fall saknar tomträttshavarnas personnummer och i vissa fall saknas även namn. En aktualisering av registren skulle enligt Kommunförbundet bli oproportionerligt dyrt, ställt i relation till vinsten med en uppgiftsskyldighet.

Skälen för mitt förslag: Av det föregående framgår att obligatorisk uppgiftsskyldighet föreslås beträffande utgiftsräntor. Införs kontrolluppgiftsskyldighet även för tomträttsavgälder ökar antalet fall där samtliga uppgifter om inkomst av kapital kan förtryckas avsevärt.

Vid 1990 års taxering förekom avdrag för tomträttsavgäld avseende villor och/eller fritidshus i drygt 100 000 deklarationer. En uppgiftsskyldighet för betald tomträttsavgäld skulle därför innebära en inte oväsentlig lättnad i kravet på deklaranterna att lämna kompletterande uppgifter. Visserligen innebär en uppgiftsskyldighet vissa svårigheter och kostnader för uppgiftslämnarna. Kostnaderna är dock i huvudsak av engångskarak-

tär och den insamlade informationen torde framdeles vara av värde även för kommunerna. Vid en samlad bedömning finner jag att värdet av en uppgiftsskyldighet i denna del får anses uppväga de administrativa nackdelarna för kommunerna. De svårigheter som kommunerna kan komma att ställas inför i arbetet med att identifiera tomträttshavare och komplettera med personnummer etc. bör kunna klaras genom frivillig medverkan från tomträttshavarna samt med den hjälp som övriga myndigheter kan erbjuda genom sina register. Jag föreslår därför att en bestämmelse om uppgiftsskyldighet i denna del införs i en ny paragraf, 3 kap. 26 a §, i LSK.

5.3 Avgift för pensionsförsäkring

Mitt förslag: Kontrolluppgift om avgift för pensionsförsäkring skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening.

Kontrolluppgift skall lämnas för försäkringstagare och avse under året erlagd avgift för pensionsförsäkring.

Kontrolluppgift skall lämnas även avseende belopp som betalats ut till försäkringstagaren på grund av återköp av försäkring.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: *Folksam* har inte någon erinran mot uppgiftsskyldigheten i sig, men ställer sig tveksamt till om kontrolluppgifter kommer att kunna lämnas i tid. *Sveriges Försäkringsförbund,* som i vart fall anser det orealistiskt att tänka sig en tidigare tidpunkt för uppgiftslämnande än den 31 januari, ifrågasätter om inte det föreslagna förfarandet leder till att ett stort antal tilläggsuppgifter måste lämnas.

Skälen för mitt förslag: Rätten till avdrag för avgift för pensionsförsäkring regleras i 46 § 2 mom. första stycket 6 KL samt punkterna 6 och 7 av anvisningarna till nämnda paragraf. I dessa lagrum behandlas reglerna för avdragsrätt som allmänt avdrag. (Skattskyldig som bedriver näringsverksamhet kan i stället medges avdrag som kostnad i förvärvskällan.) Bestämmelserna innehåller såväl kvalitativa som kvantitativa regler. De förra avgränsar avdragsrätten med hänsyn till slag av pensionsförsäkring, de senare innebär beloppsmässiga begränsningar av avdragen med hänsyn bl.a. till den skattskyldiges inkomst av tjänst (resp. aktiv näringsverksamhet).

För avdrag för pensionsförsäkringspremie som allmänt avdrag gäller kontantprincipen. Den s.k. årsskiftesregeln i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL, är dock tillämplig på allmänna avdrag. Innebörden av regeln är i korthet att utgift som betalats mellan den 16 december år 1 och den 14 januari år 2 skall hänföras till det av de två åren den belöper på. Motsvarande gäller inkomster kring årsskiftet. Jag återkommer till regeln senare (avsnitt 8.2) och kommer då att föreslå att årsskiftesregeln slopas och att en strikt kontantprincip införs.

I betänkandet (SOU 1984:21) Förenklad självdeklaration (s. 218 f) övervägdes frågan om uppgiftsskyldighet för pensionsförsäkringspremier. Då gjordes den bedömningen att ett obligatoriskt uppgiftslämnande skulle vara förenat med så stora nackdelar, att de inte kunde uppvägas av fördelarna med en sådan reform.

Avdrag för avgift för pensionsförsäkring som allmänt avdrag yrkades vid 1990 års taxering av ca 800 000 skattskyldiga. I ett system med förtryckta deklarationsblanketter är det därför av väsentlig betydelse att uppgift om pensionsförsäkringspremie kan förtryckas.

Det är framför allt två frågor som kan tänkas vålla problem för uppgiftslämnarna vid en obligatorisk uppgiftsskyldighet, nämligen dels om det är möjligt att lämna tillförlitliga uppgifter inom föreskriven tid, dels hur de kvantitativa reglerna skall beaktas. Vid bedömning av tidsaspekten står klart att den stora anhopningen av nytecknade försäkringar under årets sista veckor medför en mycket kraftig belastning på försäkringsföretagens administrativa apparat. Å andra sidan medför mitt förslag om att slopa årsskiftesregeln att de tidigare svårigheterna reduceras. Det bör därför vara möjligt för försäkringsföretagen att inkomma med de önskade uppgifterna senast den 31 januari taxeringsåret.

Avdragsrätten för erlagd avgift är knuten till när den skattskyldige betalat avgiften. Vid betalningar som sker vid årsskiftet kan vid tillämpandet av en strikt kontantprincip problem uppkomma för försäkringsgivaren att avgöra till vilket beskattningsår en betalning som influtit under årets första dagar är hänförlig. Det är inte rimligt att kräva att försäkringsföretagen skall utreda vilken dag premien faktiskt betalats. Jag finner det härvid naturligt att försäkringsgivaren skall lämna kontrolluppgift om sådan betalning som senast den 31 december beskattningsåret kommit försäkringsgivaren tillgodo, dvs. bokförts på dennes bank- eller postgirokonto. Detta kommer i och för sig att innebära att kontrolluppgift inte i alla fall kommer att lämnas för detta beskattningsår för de försäkringstagare som inbetalt avgiften under beskattningsårets två eller tre sista bankdagar och som således har rätt till avdrag. Det torde dock vara fråga om ett informationsproblem - övergångsvis - för att få försäkringstagarna att tidigarelägga inbetalningen av försäkringspremien. Jag föreslår därför att det i en ny paragraf, 3 kap. 17 a §, i LSK införs en bestämmelse om uppgiftsskyldighet för erlagd pensionsförsäkringspremie med den nu angivna innebörden.

Det kan rimligen inte krävas av försäkringsföretagen att de skall ange med vilket belopp avdragsrätt föreligger enligt de kvantitativa reglerna, eftersom de inte känner till försäkringstagarens inkomster. Av kontrolluppgiften bör däremot framgå att försäkringen är av den karaktären, att avdragsrätt föreligger enligt de kvalitativa reglerna. Detta torde inte vålla några problem för uppgiftslämnarna.

Enligt företrädare för försäkringsbolagen görs ofta en riskbedömning i samband med ansökan om ny försäkring. I ett mindre antal fall leder undersökningen till att ansökan avvisas och premien återbetalas, vilket ibland kan ske senare än den 31 januari, då kontrolluppgift senast skall lämnas. Skyldighet att lämna kontrolluppgift bör enligt min mening gälla

även om avtal formellt inte fullbordats förrän ansökan är färdigbehandlad efter riskbedömning. I de fall som nämnts liksom i andra fall av premieåterbetalningar efter att ändring inträffat, bör rättelse ske genom att försäkringsföretaget lämnar en ny kontrolluppgift.

Återköp av pensionsförsäkring kan ske dels om det tekniska återköpsvärdet inte överstiger 10 000 kr, dels också efter dispens. Uppburet belopp vid återköp är skattepliktigt som inkomst av tjänst (32 § 1 mom. KL). För att klargöra att det föreligger en obligatorisk skyldighet att lämna kontrolluppgift vid återköp av pensionsförsäkring föreslår jag ett förtydligande i 3 kap. 14 § LSK.

Om reglerna om förskjutning av avdrag skall tillämpas (punkt 6 fjärde stycket av anvisningarna till 46 § KL) får den skattskyldige själv framställa yrkande om detta i deklarationen. Detsamma gäller för de fall högre avdrag kommer i fråga därför att pensionsrätt saknas i anställning. Pensionsförsäkring, som tecknats i utländsk försäkringsanstalt, kan under vissa omständigheter jämställas med svensk pensionsförsäkring i skattehänseende. Eftersom uppgiftsskyldighet inte kan åläggas utländskt företag, måste deklaranten även i sådant fall lämna kompletterande uppgift.

5.4 Aktieförsäljningar

Min bedömning: Den tekniska utformningen av en kontrolluppgiftsskyldighet avseende försäljning av aktier och andra värdepapper bör utredas vidare.

RSV:s förslag: Kontrolluppgift som lämnas för fysisk person skall ange om förändring (ökning eller minskning) inträffat under året beträffande innehavet av aktie eller andel i annan värdepappersfond än allemansfond. Detsamma skall gälla beträffande andel i utländsk juridisk person eller utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper.

Remissinstanserna: *Fondbolagens Förening m.fl.* avstyrker förslaget med motiveringen att endast en mycket begränsad del av kontrolluppgifterna verkligen skulle avse försäljningar. *Värdepapperscentralen VPC AB (VPC)* uppger att man saknar de datatekniska förutsättningarna för att med en enkel kryssmarkering uppge om förändring skett, då systemet är kontobaserat och inte individbaserat. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund (SARF)* ställer sig positivt till de framlagda förslagen.

Skälen för min bedömning: Antalet personer som äger aktier i Sverige har ökat kraftigt och uppgår för närvarande till ca 3 milj. Det direkta ägandet av aktier har minskat till förmån för ett indirekt, kollektivt sparande i olika slag av värdepappersfonder. Många av aktieägarna är löntagare som har sådana inkomst- och förmögenhetsförhållanden, att de med dagens system kan lämna förenklad självdeklaration. Antalet deklarationer som innehåller uppgift om reavinst eller reaförlust på aktier kan grovt beräknas till ca 300 000.

Jag anser det vara av väsentlig vikt att någon form av uppgiftsskyldighet införs beträffande försäljningar av aktier och andra värdepapper, främst med hänsyn till kontrollbehovet men också till det informationsvärde en sådan uppgift har för deklaranterna. Med beaktande av de synpunkter som har framförts bl.a. från VPC finner jag emellertid att frågan om den tekniska utformningen av kontrolluppgiftslämnandet bör utredas vidare. Jag avser att snarast möjligt återkomma med förslag i denna del.

5.5 Försäljning av andelar i allemansfond

Mitt förslag: Fondbolag som avses i 1 § lagen om värdepappersfonder skall lämna kontrolluppgift för den som avyttrat andel i allemansfond under året.

Kontrolluppgiften skall avse skattepliktig reavinst eller avdragsgill reaförlust.

RSV:s förslag: RSV föreslår att förvaringsinstitut som avses i 1 § lagen om värdepappersfonder skall lämna kontrolluppgift för den som avyttrat andel i allemansfond.

Remissinstanserna: Förslaget i denna del har endast kommenterats av *Fondbolagens Förening m.fl.*, vilka avstyrker införande av kontrolluppgiftsskyldighet. Till stöd anför man bl.a. att uppgifterna blir osäkra på grund av att flera alternativa beräkningsmetoder finns och att de för kontrolluppgifterna erforderliga registren skulle ställa krav på en enorm lagringskapacitet. Vidare påpekas att det är fondbolaget och inte förvaringsinstitutet som rätteligen bör åläggas uppgiftsskyldighet.

Skälen för mitt förslag: Allemanssparandet infördes år 1984. T.o.m. år 1990 kunde försäljningar av andelar och byte av fond ske skattefritt. Den fr.o.m. den 1 januari 1991 införda beskattningen har lett till att reavinstberäkningen nu kan ske efter tre olika alternativ. Huvudregeln innebär att vinsten beräknas till nettopriset vid inlösen minus nettopriset vid förvärvet. Därvid skall det genomsnittliga anskaffningsvärdet för samtliga andelar användas. Som alternativ får en schablonregel tillämpas. Schablonregeln innebär att 20 % av nettoförsäljningslikviden tas upp som anskaffningsvärde. Härutöver finns en särskild övergångsregel, som innebär att som anskaffningsvärde för andelar som anskaffats före år 1991, får tas upp värdet per den 31 december 1990.

Kontrolluppgiften föreslås i rapporten få bygga på någon av de tre beräkningsmetoderna. Uppgiftslämnarna bör sträva efter att genomföra beräkningen efter den metod som ger lägst skatt. I uppgiften skall redovisas vilken metod för vinstberäkningen som valts. De alternativa sätten att beräkna vinsten bör också anges genom förtryckt information på blanketten.

En beräkning av anskaffningsvärdet enligt huvudregeln kräver tillgång till de verkliga uppgifterna för förvärv bakåt i tiden och fram till dess att

försäljningen skett. Eftersom vinst vid försäljning av andelar tidigare inte beskattades, torde den verkliga anskaffningsutgiften för äldre andelar dock ofta vara okänd eller svårtillgänglig. Det får därför anses rimligt att uppgiftslämnarna i fråga om äldre andelar normalt utnyttjar värdet vid årsskiftet 1990/91 som anskaffningsvärde. Vill den skattskyldige använda sig av en annan beräkningsmetod får han i så fall lämna en kompletterande uppgift. När det gäller andelar som anskaffats efter årsskiftet 1990/91 föreligger av naturliga skäl inte samma problem. Uppgift om samtliga anskaffningsutgifter torde utan större problem kunna skaffas fram.

Som huvudskäl mot det föreslagna kontrolluppgiftslämnandet har från bankhåll anförts att en sådan framtida lagring av samtliga anskaffningsutgifter samt av antalet köpta och sålda andelar som uppgiftslämnandet skulle kräva, kommer att ställa helt orimliga krav på lagringskapacitet i uppgiftslämnarnas datasystem. Enligt min mening är det emellertid inte nödvändigt att uppgiftslämnarna lagrar uppgift om samtliga anskaffningsutgifter. Vid försäljning skall, som jag tidigare nämnt, den s.k. genomsnittsmetoden tillämpas vid beräkning enligt huvudregeln. Uppgiftslämnarna kan därför inskränka sitt ADB-lagrade underlag för uppgiftslämnandet till att avse endast det genomsnittliga anskaffningsvärde enligt genomsnittsmetoden som gäller efter sista transaktionstillfället, antal andelar samt värdet per den 31 december 1990. Detta torde inte medföra alltför stora problem för uppgiftslämnarna. Insatserna från uppgiftslämnarnas sida koncentreras till initialskedet.

Vid utgången av september 1991 uppgick antalet konton i allmänna och företagsanknutna allemansfonder till ca 1 750 000. Jag anser det därför väsentligt att uppgifter om reavinst eller reaförlust kan förtryckas på deklarationsblanketten. Med beaktande härav och då en sådan ordning som jag nu föreslagit inte heller synes ställa orimligt stora krav på lagringsutrymme i uppgiftslämnarnas datasystem, finner jag att värdet av en uppgiftsskyldighet väl överväger de administrativa nackdelarna. Jag föreslår därför att det i en ny paragraf, 3 kap. 32 a §, i LSK införs bestämmelser om obligatorisk skyldighet att lämna kontrolluppgift om uppkommen reavinst och reaförlust vid avyttring av andel i allemansfond i enlighet med vad jag nu anfört.

Enligt 1 § lagen om värdepappersfonder förstås med fondbolag ett svenskt aktiebolag som fått tillstånd att utöva fondverksamhet. Med förvaringsinstitut förstås en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar en värdepappersfonds tillgångar och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden. Enligt 31 § samma lag skall fondbolaget föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden. Förvaringsinstitutet har inte ålagts att ha fondandelsägaren registrerad i denna sin egenskap, utan skall i första hand förmedla in- och utbetalningar till fondbolaget. Jag anser därför att uppgiftsskyldigheten bör åligga fondbolaget.

5.6.1 Särskilda bestämmelser beträffande fåmansföretag m.m.

Mitt förslag: På kontrolluppgift som avser företagsledare i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag, närstående till sådan person samt delägare i företaget skall inte lämnas sådana uppgifter som den skattskyldige enligt 2 kap. 24 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter själv skall redovisa i sin självdeklaration.

Skattemyndigheten skall ges möjlighet att, beträffande företagsledare och delägare i fåmansföretag, dem närstående personer samt delägare i handelsbolag, efter föreläggande begära in de uppgifter från fåmansföretaget eller handelsbolaget som behövs för att kunna beräkna den skattskyldiges skattepliktiga inkomst.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Skälen för mitt förslag: Enligt 2 kap. 24 § LSK skall företagsledare i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag, närstående till sådan person samt delägare i företaget i sin självdeklaration lämna de uppgifter som behövs för att tillämpa gällande bestämmelser rörande hans inkomst från företaget m.m. Därvid skall uppgifter lämnas bl.a. om vad han uppburit från företaget i form av pengar, varor eller annat, om utgifter för hans privata kostnader som företaget betalat samt om avtal eller andra förhållanden mellan honom och företaget.

Uppgifterna lämnas fr.o.m. 1992 års taxering på blankett K 10 beträffande fåmansföretag och på blankett N3 beträffande fåmansägt handelsbolag. Blanketterna är utformade så att en beräkning av de skattepliktiga beloppen är möjlig. Vissa ersättningar från fåmansföretag skall enligt spärreglerna i punkt 14 av anvisningarna till 32 § KL fr.o.m. 1992 års taxering beskattas som intäkt av tjänst; tidigare som inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. Sådana ersättningar medför inte uttag av socialavgifter eller löneskatt och ger inte rätt till schablonavdrag eller grundavdrag och måste därför redovisas separat i den allmänna självdeklarationen.

Enligt 3 kap. 4 § LSK skall kontrolluppgifter om lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör intäkt av tjänst lämnas av den som betalat ut beloppet eller gett ut förmånen. Kontrolluppgifter skall lämnas för den som av den uppgiftsskyldige har fått skattepliktigt belopp eller skattepliktig förmån.

Bestämmelsen ger intryck av att de särskilda ersättningar och förmåner, som tillförts företagsledare m.fl. i fåmansföretag och som dessa skall lämna uppgift om i sina deklarationer, även skall framgå av kontrolluppgiften. Detta torde inte ha varit avsikten, bl.a. på grund av att det på kontrolluppgiften inte är möjligt att ange de förhållanden som legat till grund för beräkningen av de skattepliktiga beloppens storlek. Därtill kommer, som angetts ovan, att de skattepliktiga beloppen delvis skall

behandlas på ett särskilt sätt vid taxeringen och av det skälet måste redovisas som en särskild post i självdeklarationen. Jag anser därför att kontrolluppgift inte skall lämnas i dessa delar och föreslår att en uttrycklig bestämmelse om detta tas in i 3 kap. 4 § LSK.

Enligt 3 kap. 53 § LSK skall fåmansföretag lämna företagsledaren och delägare i företaget samt dem närstående alla uppgifter som behövs för att de skall kunna beräkna sin skattepliktiga inkomst från företaget. Detsamma gäller handelsbolag i fråga om delägare i bolaget.

Det är i vissa fall viktigt att även skattemyndigheten får ta del av dessa uppgifter. Jag föreslår därför att det i 3 kap. 53 § LSK tas in en bestämmelse om att skattemyndighet får förelägga fåmansföretag och handelsbolag att lämna uppgifterna till myndigheten.

5.6.2 Ersättning från arbetsgivare för utnyttjande av egen fastighet

Mitt förslag: Kontrolluppgift skall lämnas för ersättning som arbetsgivare lämnat till anställd för utnyttjande av den anställdes fastighet.

RSV:s förslag: RSV har inte lämnat något förslag i denna del.

Skälen för mitt förslag: Det har blivit tämligen vanligt förekommande, att en arbetsgivare hyr ett arbetsrum i den anställdes fastighet för att den anställde skall arbeta där. Den anställde kanske saknar arbetsrum hos arbetsgivaren eller har sin bostad belägen på långt avstånd från arbetsgivaren. En annan vanlig företeelse är att arbetsgivaren hyr en garageplats i den anställdes fastighet, t.ex. när den anställde utnyttjar en av arbetsgivaren ägd bil.

Sådan ersättning från arbetsgivaren för utnyttjande av fastigheten skall beskattas som inkomst av kapital till den del ersättningen kan anses skälig. Ersättning därutöver anses som förtäckt lön och skall beskattas som inkomst av tjänst.

Eftersom ersättningen utgör inkomst av kapital skall någon kontrolluppgift inte lämnas. Detta är givetvis mindre tillfredsställande från kontrollsynpunkt, särskilt med beaktande av att företeelsen blivit allt vanligare. Det är vidare fördelaktigt såväl för den anställde som för arbetsgivaren att hela ersättningen utgör inkomst av kapital, eftersom sociala avgifter då inte tas ut och lön inte heller utgör pensionsgrundande inkomst till den del den överstiger 7,5 basbelopp.

Genom att införa en obligatorisk skyldighet för arbetsgivaren att lämna kontrolluppgift på denna typ av ersättningar kan kontrollen förbättras samtidigt som en bättre prövning av ersättningsbeloppets skälighet möjliggörs. Jag föreslår därför att en bestämmelse med denna innebörd införs i 3 kap. 4 § LSK.

Mitt förslag: Resekostnads- och traktamentsersättning skall, till den del ersättningen överstiger avdragsgillt belopp, inte redovisas som en särskild post på kontrolluppgift utan skall redovisas som utgiven lön.

RSV:s förslag: RSV har inte lämnat något förslag i denna del.

Skälen för mitt förslag: På kontrolluppgift skall resekostnads- eller traktamentsersättning enligt 3 kap. 4 § LSK redovisas med belopp endast till den del ersättningen överstiger avdragsgillt schablonbelopp eller gjorda utlägg. Arbetsgivaren skall när ersättningen motsvarar schablonbelopp endast markera med ett kryss att ersättning, som inte är skattepliktig, har utbetalats. Den skattskyldige behöver inte ta upp ersättningen i deklarationen och kan således använda sig av blanketten för förenklad självdeklaration.

Överstiger ersättningen schablonbeloppet skall det överskjutande beloppet anses utgöra lön och ingå i underlaget för arbetsgivaravgifter. Beloppet skall särredovisas på kontrolluppgiften.

Orsaken till att särredovisning av denna typ av ersättning införts är att Statistiska centralbyrån efter genomförandet av skattereformen uttryckte önskemål om att få överskjutande belopp redovisat särskilt, detta för att kunna mäta löneglidningen i samband med skattereformen.

Det har emellertid visat sig att den önskade informationen inte kunnat erhållas genom särredovisningen. Dessutom föreligger med nuvarande system risk för missförstånd. Orsakerna till detta är följande.

Många arbetsgivare har delat upp ersättningsavtalen i två delar, en del som följer KL och utgör maximala belopp enligt schablonerna och som har kallats resekostnadsersättning resp. traktamente samt en del som består av det överskjutande beloppet och som i stället benämnts reselönetillägg, tjänsteresetillägg etc.

Vissa arbetsgivare anser den överskjutande delen vara lön och redovisar beloppet tillsammans med övrig lön. Vidare förekommer det att arbetsgivare missförstått innebörden av bestämmelsen och redovisar det överskjutande beloppet både som lön och som övertraktamente med dubbelbeskattning som följd. Slutligen föreligger det risk för att den skattskyldige av misstag yrkar avdrag med det särredovisade beloppet trots att han redan erhållit det avdrag han är berättigad till.

Mot bakgrund av det anförda anser jag att det inte föreligger bärande skäl att ha kvar en särredovisning på det sätt som jag beskrivit. Överskjutande resekostnads- och traktamentsersättning, som ju skattemässigt skall behandlas som lön, bör på kontrolluppgiften också redovisas som lön. Jag föreslår därför att 3 kap. 9 § LSK ändras i överensstämmelse härmed.

5.6.4 Skatteavdrag på utdelning till oregistrerad andelsägare i värdepappersfond

Mitt förslag: Nuvarande övergångsbestämmelse att en oregistrerad andelsägare i en värdepappersfond inte skall betala preliminär A—skatt på utdelning från fonden skall gälla även i fråga om utdelning som skall tas upp till beskattning vid 1994 års taxering.

Skälen för mitt förslag: Den 1 januari 1991 trädde en ny lagstiftning om aktiefonder i kraft, lagen (1990:1114) om värdepappersfonder (prop. 1989/90:153, bet. 1990/91:NU4, rskr. 1990/91:47). I 31 § nämnda lag föreskrivs att fondbolag skall föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av fondandelar. Bestämmelsen innebär att endast fonder med registrerade andelsägare är tillåtna. Enligt 5 § lagen (1990:1115) om ikraftträdande av lagen om värdepappersfonder skall fondbolag som har utfärdat fondandelsbevis enligt den upphävda aktiefondslagen (1974:931) senast vid årsskiftet 1992/93 ha registrerat samtliga innehavare av andelsbevisen.

Jag har nyligen i prop. 1992/93:90 om ändrad lagstiftning för värdepappershandel i anledning av EES-avtalet, m.m. föreslagit att slutdatumet för registreringen flyttas fram till den 31 december 1993. Detta aktualiserar också en ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

När reglerna om att preliminär skatt skall tas ut på fysiska personers kapitalinkomster i form av räntor och utdelningar infördes angavs det i en särskild övergångsbestämmelse till ändringarna i LSK att äldre bestämmelser om aktiefond i 3 kap. 28 och 30 §§ LSK t.o.m. 1993 års taxering skulle gälla värdepappersfond i fråga om andelsägare som inte registrerats (prop. 1990/91:5, bet. 1990/91:SkU3, rskr. 1990/91:57, SFS 1990:1136).

Om övergångsbestämmelserna inte ändras innebär det att skatteavdrag skall göras när utdelning betalas ut till en oregistrerad andelsägare. Sker utbetalningen senare än fyra månader efter utdelningstillfället har utbetalaren dessutom varit skyldig att förskottera kupongskatt på utdelningen. Med hänsyn till att sluttidpunkten för registrering av andelsägarna skjutits ett år framåt i tiden föreslår jag att vad som sägs om aktiefond i 3 kap. 28 och 30 §§ lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter i deras äldre lydelse t.o.m. 1994 års taxering skall gälla värdepappersfond i fråga om andelsägare som inte har registrerats.

Mitt förslag: Kontrolluppgift om bostadsrätt skall lämnas till skattemyndigheten senast den 31 januari under taxeringsåret.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har uttalat sig särskilt i denna del.

Skälen för mitt förslag: För avlämnande av kontrolluppgifter om bostadsrätter m.m. gäller för närvarande den 15 februari som sista dag. Enligt min mening finns det inga bärande skäl att ha en särbestämmelse för dessa uppgifter. Senaste datum att lämna kontrolluppgift bör således vara den 31 januari även i dessa fall. Samma datum bör gälla för uppgifter till medlemmarna. Jag föreslår att 3 kap. 47 § LSK ändras i överensstämmelse härmed.

6 Deklarationsförfarandet

6.1 Deklarationsskyldigheten

Mitt förslag: Allmän självdeklaration skall lämnas av
— skattskyldig som är annan juridisk person än dödsbo,
— skattskyldig som skall deklarera inkomst av näringsverksamhet,
— företagsledare eller delägare i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag,
- närstående till företagsledare i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag om han skall lämna uppgifter enligt 2 kap. 24 § LSK,
— skattskyldig som är skyldig att redovisa mervärdesskatt i sin självdeklaration,
— skattskyldig som inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret,
— skattskyldig som inte mottagit förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april under taxeringsåret,
Övriga skattskyldiga skall få lämna förenklad deklaration.

RSV:s förslag: Överensstämmer i huvudsak med mitt. RSV föreslår dock att alla närstående till fåmansföretagare skall lämna allmän självdeklaration. Vidare föreslår RSV inte att skattskyldig som är skyldig att redovisa mervärdesskatt i sin självdeklaration skall lämna allmän självdeklaration.

Remissinstanserna: *Näringslivets skattedelegation* anför att närståendekretsen bör krympas till att endast omfatta kärnfamiljen och de delägare som haft transaktioner med företaget.

Skälen för mitt förslag: Enligt RSV:s förslag beräknas en helt övervägande del av de skattskyldiga kunna lämna förenklad självdeklaration. Endast andra juridiska personer än dödsbon, skattskyldiga som skall redovisa inkomst av näringsverksamhet, företagsledare och delägare i fåmansföretag och dem närstående personer samt i utlandet bosatta personer föreslås vara generellt skyldiga att lämna allmän självdeklaration. Skattskyldig, som visserligen tillhör den kategori som får lämna förenklad självdeklaration, men som av olika anledningar ändå inte fått en förtryckt deklarationsblankett senast den 15 april under taxeringsåret skall senast den 2 maj under taxeringsåret lämna en allmän självdeklaration.

Det är angeläget att den grupp skattskyldiga som ställs utanför det förenklade förfarandet är så liten som möjligt. Det lagförslag som remitterats till *Lagrådet* har i princip utgått från RSV:s förslag om hur den krets som måste lämna allmän självdeklaration skall avgränsas.

Lagrådet har i denna del pekat på att närståendekretsen, som den anges i punkt 14 av anvisningarna till 32 § KL, är mycket vid. Antalet personer som inom sin närståendekrets har någon person verksam i ett fåmansföretag torde vara mycket stort. Det torde i praktiken även förhålla sig så, att åtskilliga skattskyldiga inte har kännedom om förekomsten av ett fåmansföretag inom den egna närståendekretsen. Skattemyndigheternas kontrollmöjlighet är liten. Lagrådet anför att det kan ifrågasättas om det i förevarande sammanhang är lämpligt med en så vid närståendekrets. Jag ansluter mig till Lagrådets uppfattning och föreslår att allmän deklaration skall lämnas av närstående till företagsledare i fåmansföretag endast om den närstående skall lämna uppgifter enligt 2 kap 24 § LSK. På detta sätt inskränks kretsen av närstående som skall lämna allmän självdeklaration till dem, som under beskattningsåret haft ekonomiska eller andra mellanhavanden med företaget.

Enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt, ML, föreligger i vissa fall skyldighet att redovisa mervärdesskatt, trots att den skattskyldige inte är näringsidkare. Det kan t.ex. vara fråga om hobbyverksamhet av mindre omfattning, vilket i självdeklarationen skall redovisas som inkomst av tjänst. Enligt 21 § ML skall utgående och ingående mervärdesskatt i vissa fall redovisas i allmän självdeklaration för beskattningsåret. I fråga om förfarandet vid beskattningen av sådan skattskyldig gäller inte ML utan i stället bestämmelserna i LSK, TL och UBL. Enligt 16 § tredje stycket LSK skall skattskyldig, som enligt 21 § ML är skyldig att redovisa mervärdesskatt i sin självdeklaration, lämna de uppgifter som behövs för att besluta om mervärdesskatten. I lagrådsremissen har denna fråga inte behandlats särskilt. Det är emellertid av praktiska skäl angeläget att eventuell mervärdesskatt redovisas i allmän självdeklaration och inte i förenklad självdeklaration. Detta bör därför regleras i lagtexten.

Jag föreslår att det i en ny paragraf, 2 kap. 13 §, i LSK införs bestämmelser om deklarationsskyldigheten avseende allmän självdeklaration.

Mitt förslag: Skyldighet att i självdeklaration redovisa förmögenhet föreligger först när nettoförmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp.

Skälen för mitt förslag: Enligt tidigare riksdagsbeslut skall förmögenhetsskatten avskaffas helt fr.o.m. 1995 års taxering. I en proposition om åtgärder för att stabilisera den svenska ekonomin (prop. 1992/93:50) som nyligen har överlämnats till riksdagen föreslås att förmögenhetsskatten skall slopas först fr.o.m. 1996 års taxering. Uppgifter till ledning för förmögenhetstaxeringen måste således lämnas också första året det förenklade förfarandet är i kraft.

Jag anser det rimligt att begränsa de skattskyldigas uppgiftsskyldighet så att uppgift om förmögenhet i såväl allmän som förenklad självdeklaration behöver lämnas endast om nettoförmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp. Därigenom begränsas behovet för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet att lämna kompletterande uppgift avseende förmögenhet högst väsentligt. Jag föreslår att 2 kap. 10 § LSK justeras i enlighet härmed.

6.3 Förfarandet i huvuddrag

Mitt förslag: En förtryckt blankett för förenklad självdeklaration grundad på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av skattemyndigheten kända uppgifter skall sändas ut till samtliga berörda skattskyldiga före den 15 april under taxeringsåret.

Deklarationsblanketten skall undertecknas av den skattskyldige och återsändas till myndigheten senast den 2 maj under taxeringsåret.

Om de förtryckta uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga skall den skattskyldige göra de ändringar eller tillägg som behövs.

RSV:s förslag: RSV:s förslag förutsätter inte något aktivt handlande från den skattskyldiges sida för att deklarationsskyldigheten skall anses fullgjord. Den skattskyldige godkänner genom sin passivitet det förslag till taxering han fått.

Remissinstanserna: Remissinstanserna ställer sig i huvudsak avvisande till att den skattskyldige skall anses ha godkänt och avlämnat en deklaration på heder och samvete enbart genom att förhålla sig passiv. Många förordar i stället RSV:s alternativa lösning där den skattskyldige godkänner taxeringsförslaget genom att underteckna och återsända en bifogad talong, på vilken han försäkrar att han godkänner att det förtryckta förslaget läggs till grund för hans taxering.

Skälen för mitt förslag: Som jag redan inledningsvis anfört anser jag det väsentligt att den skattskyldige på ett aktivt sätt godkänner de förtryckta uppgifterna på deklarationsblanketten. Skall blanketten undertecknas och skickas tillbaka till skattemyndigheten torde den skattskyldiges förståelse för att han är ansvarig för de förtryckta uppgifterna öka. Ett krav på undertecknande främjar vidare den skattskyldiges egen kontroll av deklarationsmaterialet och motverkar ett slentrianmässigt godtagande av de förtryckta uppgifterna på deklarationsblanketten. Ett sådant förfarande framstår också som mer rättssäkert jämfört med RSV:s förslag. Jag föreslår därför att den skattskyldige även fortsättningsvis skall lämna förenklad självdeklaration genom att underteckna och återsända ett exemplar av den mottagna deklarationsblanketten.

Genom att utöka uppgiftslämnandet på det sätt jag tidigare föreslagit, skapas möjligheter att förtrycka betydligt fler uppgifter i deklarationen än vad nuvarande system medger. Det finns därigenom också goda möjligheter att framställa en förtryckt blankett med sådant innehåll, att för ett stort antal deklaranter några ytterligare uppgifter inte krävs för att åsätta en riktig taxering, fastställa pensionsgrundande inkomst och göra en korrekt skatteberäkning. Fortfarande måste dock vissa uppgifter tillföras i form av rättelser och tillägg för ett inte obetydligt antal deklaranter. Dessa uppgifter skall lämnas i deklarationen.

RSV har beräknat att en förtryckt deklarationsblankett skall kunna skickas ut till mellan 5,5 och 6 miljoner deklaranter och att ca en tredjedel av dessa behöver lämna tilläggsuppgifter. Jag finner inte anledning till annan bedömning. Förslaget innebär en förbättrad service och ökad rättssäkerhet för de skattskyldiga eftersom de redan vid mottagandet av den förtryckta deklarationen i april får veta vilka inkomstuppgifter skattemyndigheterna har och vilka inkomster de kommer att taxeras för.

Mot bakgrund av nu gällande materiella regler och den utökade uppgiftsskyldighet som jag tidigare redovisat föreslår jag att i 2 kap. 11 § LSK tas in en bestämmelse om vilka uppgifter som skall förtryckas på blanketten för förenklad självdeklaration. Förutom identifikationsuppgifter och andra uppgifter av mer teknisk natur bör uppgifter om inkomst av tjänst förtryckas enligt inkomna kontrolluppgifter. Samma sak gäller i inkomstslaget kapital för ränteinkomster, utdelningar, ränteutgifter, tomträttsavgälder och reavinst/förlust vid försäljning av andel i allemansfond. Vidare bör uppgift om kostnad för pensionsförsäkringsavgift och underlag för fastighetsskatt förtryckas.

Taxeringslagens (1990:324), TL, regler om taxeringsförfarandet behöver enligt min mening inte ändras med anledning av det nya deklarationsförfarandet. Det innebär bl.a. att skattemyndigheten även fortsättningsvis skall fatta grundläggande beslut om årlig taxering före utgången av november månad under taxeringsåret. I det nya förfarandet skall, enligt vad jag senare kommer att föreslå, skattsedel på slutlig skatt utfärdas redan i augusti för dem som omfattas av det förenklade förfarandet. Grundläggande beslut måste naturligtvis fattas innan

slutskattesedeln utfärdas. Några särregler om inom vilken tid grundläggande beslut får fattas i det förenklade förfarandet är enligt min mening emellertid inte nödvändiga.

I 3 kap. 3 § TL finns en regel om att beslut om taxering får fattas på grundval av en förenklad självdeklaration utan att den som avgett deklarationen underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgift, som skall lämnas utan föreläggande och som avser inkomst av tjänst eller kapital. Regeln är inte tillämplig i det nya förfarandet och bör därför utgå.

6.4 Skattebrottslagen

Min bedömning: Nuvarande bestämmelser i skattebrottslagen bör stå kvar oförändrade.

RSV:s förslag: RSV anser att den nuvarande bestämmelsen i 2 § tredje stycket skattebrottslagen (1971:69) om straffansvar för den, som i syfte att undgå skatt överenskommer med sin arbetsgivare att denne skall lämna felaktig kontrolluppgift eller underlåta att lämna kontrolluppgift, skall slopas. RSV anför att regeln såvitt nu kan bedömas inte fyller någon funktion i det nya förfarandet. Har arbetsgivaren lämnat en felaktig kontrolluppgift eller helt underlåtit att lämna kontrolluppgift, är det denne som i första hand ådrar sig straffansvar enligt 4 kap. 8 § LSK.

Remissinstanserna: *RÅ* avstyrker ändring.

Skälen för min bedömning: En av grundförutsättningarna för den förenklade självdeklarationen är att kontrolluppgifter lojalt lämnas av dem som ålagts sådan skyldighet. Systemet bygger på att kontrolluppgifterna kan läggas till grund för beskattning. Redan i dag innebär kravet i 2 § andra och tredje styckena skattebrottslagen på direkt uppsåt att undandra skatt vid passivt skattebedrägeri en stark begränsning i möjligheterna att lagföra skattskyldiga som helt underlåter att medverka vid sin beskattning. RSV:s förslag medför att straffansvaret för den som genom total passivitet undandrar sig beskattning riskerar att bli kraftigt urholkat. Med beaktande av detta finner jag övervägande skäl tala för att, i vart fall tills vidare, behålla nuvarande regler.

I en utredning angående vissa frågor om ekonomisk brottslighet som RÅ och Rikspolisstyrelsen lämnat till regeringen i januari i år föreslås bl.a. en total översyn av skattebrottslagen. Frågan om 2 § tredje stycket skattebrottslagen skall slopas har sin naturliga plats som en del av en sådan översyn. I ett sådant sammanhang bör också sanktionerna vid uteblivet eller oriktigt kontrolluppgiftslämnande ses över.

7 Uppbördsfrågor

7.1 Allmänt

Det förslag till ändrat deklarationsförfarande som jag nyss har lagt fram omfattar i huvudsak skattskyldiga med inkomst av tjänst eller kapital. De ändringar som jag nu avser att föreslå i fråga om uppbördsbestämmelserna syftar till att anpassa dessa till det ändrade förfarandet.

Eftersom uppbördsbestämmelserna av administrativa skäl i huvudsak bör vara gemensamma för alla skattskyldiga kommer de nya bestämmelserna inte enbart att gälla dem som omfattas av det nya deklarationsförfarandet utan samtliga. I något fall är emellertid en särreglering nödvändig för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet.

7.2 Fyllnadsinbetalning av preliminär skatt

Mitt förslag: Senaste tidpunkt för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt flyttas fram från den 30 april till den 3 maj taxeringsåret.

RSV:s förslag: RSV föreslår att senaste tidpunkt för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt skall vara den 2 maj taxeringsåret.

Remissinstanserna: *Postverket* föreslår att senaste tidpunkt för fyllnadsinbetalning flyttas fram en eller ett par dagar. Skälet till detta är att den 1 maj är en helgdag och erfarenheten visar att många väntar till sista dagen med sina deklarationer. Det blir då svårt att hinna med att göra inbetalningen den 2 maj så som RSV har föreslagit. På postkontoren kan det bli en stor belastning. De olika gireringssystem som finns anknutna till bankernas lönekonton blir också svåra att utnyttja för denna betalning av belastningsskäl och med hänsyn till tid för postgång.

Skälen för mitt förslag: Om den beräknade slutliga skatten överstiger den preliminära skatt som betalats under uppbördsåret kan den som vill undvika kvarskatteavgift göra en fyllnadsinbetalning av preliminär skatt. En sådan fyllnadsinbetalning skall enligt nuvarande regler göras senast den 30 april taxeringsåret. Till den del det belopp som behöver fyllnadsinbetalas överstiger 20 000 kr skall inbetalningen dock göras senast den 18 februari samma år. Har den skattskyldige fått anstånd med att lämna självdeklaration gäller särskilda regler.

Genom de av riksdagen under våren antagna reglerna om skatteavdrag på biinkomster, som börjar tillämpas den 1 april 1993 (prop. 1991/92:112, bet.1991/92:SkU29, rskr. 1991/92:292, SFS 1992:680), kommer behovet att göra en fyllnadsinbetalning att minska för flertalet löntagare. Större fyllnadsinbetalningar beräknas förekomma i huvudsak endast i de fall den skattskyldige haft en reavinst.

Numera är de inbetalningskort som används för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt förtryckta med personnummer och kan användas endast

för detta ändamål. Detta medför att det i regel inte är några svårigheter med att kreditera den inbetalda skatten på rätt person. Med hänsyn till detta och till att behovet av fyllnadsinbetalningar beräknas minska bedömer RSV att fyllnadsinbetalningar även inom det nya deklarationsförfarandet kan göras april månad ut och ändå hinna beaktas vid debiteringen av den slutliga skatten. Eftersom deklarationstidpunkten enligt RSV:s förslag skall vara senast den 2 maj föreslår verket emellertid att fyllnadsinbetalningar skall kunna göras fram till detta datum.

Jag ser också stora fördelar med att senaste dag för fyllnadsinbetalning sammanfaller med deklarationstidpunkten. Det kan emellertid antas att en stor del av de skattskyldiga väntar med att lämna deklarationen till sista dagen. Det kan då, som Postverket påpekat, bli svårigheter med inbetalningarna. Jag föreslår därför att sista dag för fyllnadsinbetalning skall vara dagen efter deklarationstidpunkten, dvs. den 3 maj taxeringsåret. Detta föranleder ändringar i 27 § 3 och 4 mom. samt 69 § 1 mom. UBL.

7.3 Debitering av slutlig skatt

Mitt förslag: Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den 31 augusti taxeringsåret om han omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet och grundläggande beslut om årlig taxering fattats senast den 15 augusti.

RSV:s förslag: RSV föreslår att skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den 30 juni taxeringsåret.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar i denna del.

Skälen för mitt förslag: Skattsedel på slutlig skatt skall enligt nuvarande regler tillställas den skattskyldige senast den 15 december taxeringsåret (35 § första stycket uppbördslagen [1953:272], UBL).

Enligt RSV:s förslag skall samtliga som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet få sin skattsedel på slutlig skatt senast den 30 juni taxeringsåret om grundläggande beslut om årlig taxering fattats senast den 15 juni.

RSV:s förslag utgår från en ordning där en skattskyldig genom att inte reagera mot de förtryckta uppgifterna anses ha godkänt att bli taxerad i enlighet med dem. Som jag redan tidigare har nämnt innebär mitt förslag till nytt deklarationsförfarande — som innebär att den förenklade självdeklarationen alltid skall undertecknas och skickas tillbaka till skattemyndigheten — en viss förskjutning av den tidpunkt då slutskattedebitering kan ske i förhållande till RSV:s förslag. Jag har från RSV inhämtat att med det deklarationsförfarande jag föreslår bör debiteringen av slutlig skatt normalt vara avklarad senast den 31 augusti taxeringsåret. I vissa undantagsfall kan ett grundläggande beslut inte fattas före den 15 augusti, t.ex. på grund av att den skattskyldige haft

legala förhinder att lämna deklaration. I sådana fall skall den skattskyldige underrättas om att slutskattesedel kommer att sändas ut senare. För övriga skattskyldiga, dvs. för dem som inte omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet, bör den nuvarande bestämmelsen om att slutskattesedeln skall sändas ut senast den 15 december fortfarande gälla. Jag ansluter mig till RSV:s förslag, dock med beaktande av den tidigare nämnda tidsförskjutningen. Mina förslag i den här delen föranleder ändringar i 35 § UBL.

Den ordning som nu gäller för återbetalning av överskjutande skatt bör behållas. Det innebär att i sådana fall där skattsedeln på slutlig skatt sänds ut senast den 31 augusti skall återbetalningen också ske i samband med detta. Jag återkommer strax till frågan om uppbörd av kvarstående skatt och hur ö-skatteränta och kvarskatteavgift skall beräknas (avsnitt 7.5 och 7.7).

7.4 Förtidsåterbetalning av överskjutande skatt

Mitt förslag: Nuvarande möjlighet till förtidsåterbetalning av överskjutande skatt skall slopas för skattskyldiga som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* påpekar att reaförluster, som kan drabba den enskilde hårt, också kan redovisas inom det förenklade deklarationsförfarandet. Kammarrätten anser därför att förtida återbetalning av preliminär skatt bör kunna ske i undantagsfall t.ex. när det är fråga om ansenliga belopp.

Skälen för mitt förslag: Enligt nuvarande bestämmelser i 45 och 46 §§ UBL kan för mycket betald preliminär skatt betalas tillbaka i förtid i samband med att den preliminära skatten jämkas. Ansökan om sådan återbetalning skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av april månad taxeringsåret. För återbetalning krävs att den skatt som har betalats in för mycket är minst en femtedel av den slutliga skatten och lägst 500 kr. Om det föreligger särskilda omständigheter får återbetalning ske trots att det för mycket betalda beloppet inte uppgår till en femtedel av den slutliga skatten. På belopp som återbetalas i förtid beräknas ingen ränta.

Skattemyndigheternas arbete med de förtida återbetalningarna är mycket resurskrävande eftersom de måste behandlas vid sidan av de normala debiterings- och utbetalningsrutinerna. Antalet ansökningar om återbetalning visar en ökande tendens. Under år 1991 beräknas antalet återbetalningar enbart för skattskyldiga med A-skattesedel ha uppgått till ca 260 000.

För kronofogdemyndigheterna medför de förtida återbetalningarna också merarbete eftersom avräkning eller utmätning måste ske vid flera tillfällen under våren. En nackdel är också att avräkning mot eventuell

skuld enligt årets restförda kvarstående skatt inte kan ske eftersom restföringen inträffar senare i tiden.

RSV har föreslagit att möjligheten till förtidsåterbetalning av för mycket betald preliminär skatt skall slopas för sådana skattskyldiga som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet.

Jag har nyss föreslagit att skattsedeln på slutlig skatt skall sändas ut i augusti för dem som omfattas av det förenklade förfarandet (avsnitt 7.3). Inte heller med denna tid för skattsedelsutsändandet finns det skäl att medge återbetalning i förtid för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet. En förtida återbetalning i dessa fall skulle innebära en återbetalning endast någon månad tidigare än i ordinarie ordning. Med hänsyn till det merarbete de förtida återbetalningarna förorsakar för såväl skattemyndigheter som kronofogdemyndigheter och till de möjligheter till jämkning under inkomståret som finns, anser jag inte att en möjlighet till förtida återbetalning i dessa fall är befogad. Jag föreslår därför en särreglering i 45 § 2 mom. och i punkt 3 av anvisningarna till 45 § UBL för de skattskyldiga som får sin slutskattesedel först i december under taxeringsåret. Det innebär att den som har haft en stor reaförlust alltid har möjlighet att lämna en allmän självdeklaration. Därigenom får han också möjlighet att begära förtida återbetalning av för mycket betald preliminär skatt. Enligt min mening finns det därför inte något behov av en sådan undantagsbestämmelse som kammarrätten i Jönköping efterfrågat. Det bör emellertid påpekas att en förtidsåterbetalning blir ekonomiskt ofördelaktig eftersom ingen ränta utgår. Det kan därför antas att det endast i undantagsfall kan vara av intresse att utnyttja denna möjlighet.

7.5 Uppbörd av kvarstående skatt

Mitt förslag: Om den kvarstående skatten betalas in till skattemyndigheten senast den 18 september taxeringsåret skall kvarskatteavgiften sättas ned.

RSV:s förslag: RSV föreslår att kvarskatteavgiften skall sättas ned om den kvarstående skatten betalas in senast den 18 augusti under taxeringsåret.

Remissinstanserna: Enligt *Statskontorets* mening har RSV något överskattat problemen med flera uppbördstillfällen för kvarstående skatt. Statskontoret anser att andra skäl talar för att införa en tidigare uppbörd för dem som omfattas av det förenklade förfarandet oavsett konsekvenserna för arbetsgivarna. För det första förekommer många ändringar i skatteavdragsrutinerna fortlöpande under året t.ex. genom jämkningsförfarandet som innebär att skatteavdragen redan i dag kan ändras många gånger på ett år. För det andra svarar arbetsgivarna redan i dag för andra avdrag och automatkonteringar inom ramen för löneadministrationen, t.ex. avdrag för försäkringar och andra avgifter. Statskontoret föreslår

därför att den danska modellen införs så att uppbördsperioden tidigareläggs till september — november. Såväl likviditetsproblem som ränteutgifter minskar för staten vid en tidigarelagd uppbörd av den kvarstående skatten. Statskontoret tillstyrker att kvarskatteavgiften skall reduceras för den som betalar den kvarstående skatten senast den 18 augusti. Det bidrar till en förbättrad likviditet och minskade ränteutgifter för statskassan. Merparten av kvarskattebeloppen för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet är mycket låga. Enligt Statskontorets mening borde det kunna prövas om merparten av kvarskatteuppbörden obligatoriskt skall ske genom att den skattskyldige själv svarar för inbetalning av kvarskatter t.ex. under 1 000 kr alternativt 2 000 kr. Ytterligare ett alternativ kan vara att justera avgiftsuttaget för den kvarstående skatten. Statskontoret anser slutligen att det med utgångspunkt i RSV:s prognos över att volymen kvarstående skatt kommer att minska kraftigt också kan finnas anledning att pröva en förkortad uppbördsperiod från 3 till 2 månader. *JUSEK* vänder sig emot det av RSV föreslagna systemet för återbetalning av en del av kvarskatteavgiften när den kvarstående skatten betalas senast den 18 augusti. JUSEK:s uppfattning är att såväl de skattskyldiga som Postverket torde föredra att slippa kassahantering till förmån för inbetalning via postgiro, bankgiro, servicekonton och telefon. JUSEK anser att en smidigare lösning är att i stället införa möjligheter till fyllnadsinbetalning t.o.m. den 18 augusti. För den del av den slutliga skatten som täcks av fyllnadsinbetalning under tiden den 3 maj — den 18 augusti skulle då en reducerad kvarskatteavgift kunna beräknas.

Skälen för mitt förslag: Uppkommer kvarstående skatt vid debitering av slutlig skatt skall den kvarstående skatten enligt nuvarande regler betalas in till skattemyndigheten senast den 18 april året efter taxeringsåret tillsammans med eventuell kvarskatteavgift.

Har den skattskyldige en A-skattesedel skall huvudarbetsgivaren göra skatteavdrag under januari — mars året efter taxeringsåret för betalning av den kvarstående skatten. En arbetsgivare som har gjort skatteavdrag för kvarstående skatt skall redovisa och betala den innehållna skatten senast den 18 april året efter taxeringsåret med hjälp av en särskild uppbördsdeklaration för kvarstående skatt.

RSV har föreslagit att nuvarande regel att kvarstående skatt skall betalas senast den 18 april året efter taxeringsåret och att huvudarbetsgivare skall göra skatteavdrag för betalning av kvarstående skatt för sådana skattskyldiga som har en A-skattesedel skall gälla även i det nya förfarandet. Verket har dock föreslagit att om den skattskyldige betalar sin kvarstående skatt direkt till skattemyndigheten senast den 18 augusti taxeringsåret skall kvarskatteavgiften reduceras.

Jag delar RSV:s uppfattning att arbetsgivarna inte bör komma in i bilden förrän efter den sista debiteringsomgången i december. Att såsom Statskontoret föreslagit låta arbetsgivarna göra skatteavdrag för betalning av kvarstående skatt under två olika perioder blir enligt min mening för betungande för såväl arbetsgivarna som skattemyndigheterna. Jag är inte heller beredd att nu föreslå att skatteavdrag skall göras under endast två

månader. Innan jag tar ställning till den frågan vill jag se vilken effekt på antalet skattskyldiga med kvarskatt den av riksdagen under våren beslutade F-skattereformen ger.

Enligt min mening innebär det förslag som RSV lagt fram att uppbörden av den kvarstående skatten kan ske på ett tillfredsställande sätt. Jag instämmer därför i förslaget. Med hänsyn till mitt förslag om att slutskattesedel skall sändas ut senast den 31 augusti taxeringsåret bör frivillig inbetalning av kvarstående skatt emellertid få ske senast den 18 september taxeringsåret.

Jag anser i likhet med JUSEK att reduceringen av kvarskatteavgiften vid inbetalning av den kvarstående skatten senast den 18 september bör ske på ett sådant sätt att det inte blir nödvändigt med en kassahantering. Jag förordar i stället det alternativ som RSV gett och som innebär att till skattsedeln på slutlig skatt fogas två inbetalningskort, ett med den lägre avgiften för frivillig inbetalning och ett med den högre avsett för betalning vid den ordinarie uppbörden i april året efter taxeringsåret. Det sist nämnda inbetalningskortet kan antas komma att användas endast i undantagsfall eftersom sådan kvarstående skatt som inte betalats senast den 18 september i regel kommer att betalas genom att arbetsgivaren gör skatteavdrag med utgångspunkt från den skattskyldiges skattsedel eller från sådan uppgift om den kvarstående skatten som arbetsgivaren hämtat in från skattemyndigheten. Jag föreslår således att det i 27 § 3 mom. UBL införs en bestämmelse att kvarskatteavgiften skall sättas ned om den kvarstående skatten betalas in till skattemyndigheten senast den 18 september under taxeringsåret. Förslaget i denna del föranleder även viss ändring av 40 § 2 mom. UBL.

Till frågan hur stor reduceringen av kvarskatteavgiften skall vara om kvarskatten betalas senast den 18 september taxeringsåret återkommer jag i avsnitt 7.7.

7.6 Omräkning av skatt

Mitt förslag: Sker omräkning av taxeringen under löpande taxeringsperiod skall ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas. Medför omräkningen att överskjutande skatt skall återbetalas helt eller delvis skall detta ske genom debitering av tillkommande skatt. Sådan tillkommande skatt skall när det gäller betalning och arbetsgivares medverkan vid uppbörden behandlas som kvarstående skatt.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar i denna del.

Skälen för mitt förslag: De nuvarande reglerna för omräkning av skatt tar sikte på sådana ändringar som görs efter det att den årliga debiteringen av slutlig skatt har avslutats, dvs. efter den 15 december taxeringsåret. I dessa delar behöver inga ändringar göras på grund av det nya förfarandet.

Med det förenklade förfarandet kan antalet omräkningar av slutlig skatt väntas öka till följd av att debiteringen av den slutliga skatten tidigareläggs för de flesta som omfattas av förfarandet. Ändrade kontrolluppgifter och andra nya omständigheter som tillkommit efter det att slutskattesedeln har sänts ut kommer nämligen i ett antal fall att föranleda omprövning och nytt taxeringsbeslut. Även dessa fall måste åtgärdas genom omräkning av skatten.

En omräkning av den slutliga skatten under löpande taxeringsperiod leder till att en ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas. Har överskjutande skatt beräknats enligt den första debiteringen kan ändringen innebära att den överskjutande skatten skall minskas eller att kvarstående skatt i stället uppkommer.

RSV har här föreslagit den lösningen att redan återbetald överskjutande skatt skall få återtas genom att tillkommande skatt debiteras. Detta kräver att begreppet tillkommande skatt i 2 § 2 mom. UBL ändras så att det täcker även sådan skatt som skall betalas tillbaka på grund av omräkning av skatten under löpande taxeringsperiod. Jag föreslår en sådan ändring. Jag vill med hänsyn till vad *Lagrådet* anfört klargöra att avsikten är att också kvarskatteavgift och ö-skatteränta som har tagits upp i den först utfärdade skattsedeln på slutlig skatt skall beaktas vid debiteringen av den tillkommande skatten. Detta anser jag följa av bestämmelserna i 27 § 3 mom. sista stycket resp. 69 § 1 mom. sista stycket UBL.

Den tillkommande skatt som debiteras i nu aktuella fall avses bli påförd på den nya slutskattesedeln. RSV har föreslagit att sådan tillkommande skatt skall behandlas som kvarstående skatt i fråga om arbetsgivares skyldighet att göra skatteavdrag samt att redovisa och betala in avdragen skatt. Jag instämmer även i detta förslag. Bestämmelser i detta hänseende bör tas in i en ny paragraf, 32 b §, i UBL. För att undanröja den oklarhet som Lagrådet påpekat föreslår jag att den nyss nämnda paragrafen utformas så att bestämmelserna om betalning av kvarstående skatt skall gälla även när den skattskyldige själv skall betala sådan tillkommande skatt som avses i 32 b §. Det krävs dessutom ändringar i 31 och 33 §§ UBL. Även här vill jag med hänsyn till vad Lagrådet anfört klargöra att kvarskatteavgift skall tas ut på vanligt sätt även vid debiteringen av den nu aktuella tillkommande skatten och att respiträntа kommer i fråga endast vid återbetalning av ö-skatteränta.

Den nuvarande regeln i 68 § 4 mom. UBL som ger skattemyndigheten möjlighet att i vissa fall innehålla skattebelopp som skall återbetalas, om det med fog kan antas att tillkommande skatt kommer att påföras, omfattar enligt sin lydelse också sådan tillkommande skatt som behandlats nu. Jag anser att en sådan ordning behövs och föreslår således ingen ändring av 68 § 4 mom.

Mitt förslag: För överskjutande skatt som återbetalas senast den 31 augusti under taxeringsåret skall ö-skatteräntan beräknas till 35 % av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på belopp upp till 20 000 kr och till 25 % av statslåneräntan på belopp därutöver.

Vid återbetalning senast den 31 augusti under taxeringsåret skall ränta inte beräknas på överskjutande skatt som uppkommit genom fyllnadsinbetalning efter den 18 februari taxeringsåret.

Kvarskatteavgift skall nedsättas till en procentsats motsvarande 60 % av statslåneräntan om den kvarstående skatten betalas senast den 18 september taxeringsåret. Dock skall, i fall som detta, kvarskatteavgiften sättas ned till en procentsats motsvarande 45 % av statslåneräntan om den kvarstående skatten beror på förhållande som den skattskyldige inte har kunnat råda över.

RSV:s förslag: RSV föreslår — mot bakgrund av förslaget att slutskattesedeln skall utfärdas senast den 30 juni — att ö-skatteräntan på sådan överskjutande skatt som återbetalas senast den 30 juni skall beräknas till 25 % av statslåneräntan på belopp upp till 20 000 kr och till 20 % av statslåneräntan på belopp som överstiger 20 000 kr.

Remissinstanserna: *Statskontoret* tillstyrker förslagen men anser att det finns ytterligare förenklingar att genomföra bl.a. mot bakgrund av att den överskjutande skatten kan beräknas bli av ringa omfattning när det gäller vanliga löntagare och pensionärer. En sådan administrativ förenkling är att slopa ränteersättningen på överskjutande skatt som utbetalas under juli månad, alternativt att slopa den på belopp exempelvis under 5 000 kr. Enligt statskontorets mening kan nuvarande nivå på kvarskatteavgiften ifrågasättas. Också i ett internationellt perspektiv är avgiftsnivån låg.

Skälen för mitt förslag: Ö-skatteränta beräknas enligt nuvarande regler (69 § 1 mom. UBL) efter en räntesats som motsvarar 60 % av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på den del av den överskjutande skatten som inte överstiger 20 000 kr. På belopp därutöver beräknas ö-skatteränta efter en procentsats som motsvarar 45 % av statslåneräntan.

På belopp som betalats in genom fyllnadsinbetalning under tiden den 19 februari — den 30 april taxeringsåret beräknas räntan efter en räntesats som motsvarar 30 % av statslåneräntan.

Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Med hänsyn till att jag föreslagit att möjligheten till förtida återbetalning av för mycket betald preliminär skatt skall slopas för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet anser jag att man inte, som Statskontoret förordat, kan undvara regler om ö-skatteränta. Däremot anser jag i likhet med RSV att ränta inte skall beräknas på

sådan del av den överskjutande skatten som uppkommit på grund av fyllnadsinbetalning som gjorts under tiden den 19 februari — den 2 maj taxeringsåret.

För överskjutande skatt som återbetalas i december taxeringsåret utgår ö-skatteränta för en beräknad tid om 10 månader (19 februari — 15 december). För överskjutande skatt som inom det nya systemet återbetalas senast den 31 augusti kan tiden beräknas till drygt 6 månader. Jag anser mot bakgrund av detta att ö-skatteräntan skall beräknas till 35 % av statslåneräntan på belopp upp till 20 000 kr och till 25 % av statslåneräntan på belopp som överstiger 20 000 kr.

Enligt nuvarande regler (27 § 3 mom. UBL) tas kvarskatteavgift ut efter en procentsats som motsvarar 125 % av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret. På fyllnadsinbetalning som görs under tiden den 19 februari — 30 april året efter inkomståret tas kvarskatteavgift ut efter en procentsats som motsvarar 20 % av statslåneräntan på belopp som överstiger 20 000 kr. Kvarskatteavgift vid anstånd med att lämna deklaration bestäms till 20 % av statslåneräntan på belopp om högst 20 000 kr och 40 % av statslåneräntan på resterande belopp. Om den kvarstående skatten beror på förhållande som den skattskyldige inte har kunnat råda över kan kvarskatteavgiften sättas ned till 90 % av statslåneräntan.

Procentsatserna för beräkning av kvarskatteavgift bestäms till tal med högst en decimal.

Med nuvarande regler kan den tid för vilken kvarskatteavgift tas ut beräknas till 14 månader (19 februari taxeringsåret — 18 april året efter taxeringsåret).

I det nya förfarandet skall enligt vad jag tidigare har föreslagit kvarskatteavgiften sättas ned om den kvarstående skatten betalas senast den 18 september under taxeringsåret (avsnitt 7.5). I detta fall bör avgiften beräknas för en tid om 7 månader (19 februari — 18 september). Jag anser därför att en lämplig nivå på kvarskatteavgiften i dessa fall är 60 % av statslåneräntan.

Om den kvarstående skatten beror på förhållande som den skattskyldige inte har kunnat råda över bör kvarskatteavgiften kunna sättas ned till 45 % av statslåneräntan.

Mina förslag i dessa delar medför ändringar i 27 § 3 mom., 27 a § och 69 § 1 mom. UBL.

Enligt min mening bör man inte, som en remissinstans förordat, redan i detta sammanhang ompröva den nivå på kvarskatteavgiften som riksdagen fastställt så sent som under våren (prop. 1991/92:93, bet. 1991/92:SkU19, rskr. 1991/92:269, SFS 1992:624). Det förenklade deklarationsförfarandet påverkar inte reglerna om kvarskatteavgift på annat sätt än att avgiften skall kunna sättas ned i de fall den kvarstående skatten har betalats in senast den 18 september taxeringsåret.

Mitt förslag: En skattskyldig som har obetald kvarstående skatt enligt det föregående årets taxering skall inte heller om han omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet få ut mer av eventuell överskjutande skatt än den del av skatten som överstiger det obetalda beloppet.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar i denna del.

Skälen för mitt förslag: Restföring av kvarstående skatt sker enligt nuvarande ordning efter ett påminnelseförfarande hos skattemyndigheten. Eftersom överskjutande skatt för det löpande taxeringsåret i det nya förfarandet skall fastställas senast i augusti under taxeringsåret kan det bli svårt för kronofogdemyndigheten att hinna avräkna eventuell restförd kvarstående skatt enligt det närmast föregående årets taxering mot den överskjutande skatten.

Enligt 68 § 4 mom. UBL skall en skattskyldig som har obetald kvarstående skatt få ut överskjutande skatt endast i den mån den överstiger det obetalda beloppet. Jag anser att den bestämmelsen bör vara tillämplig även vid utbetalning av överskjutande skatt till dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet. För detta krävs ingen lagstiftningsåtgärd.

7.9 Utmätning av överskjutande skatt

Mitt förslag: Bestämmelsen att gäldenären skall förbehållas ett belopp på 500 kr vid utmätning av överskjutande skatt m.m. i vissa slags mål skall slopas.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt. RSV föreslår också att vissa av bestämmelserna i 68 § 6 mom. UBL flyttas till utsökningsbalken.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som uttalat sig i frågan tillstyrker förslaget.

Skälen för mitt förslag: Utsökningsbalkens regler om förbehåll, s.k. beneficium, gäller inte vid utmätning av överskjutande skatt eller andra restitutionsfordringar enligt UBL. I stället föreskrivs i 68 § 6 mom. tredje stycket UBL att vid utmätning ett belopp på 500 kr skall förbehållas gäldenären. Detta gäller dock inte vid utmätning i allmänt mål och inte heller vid utmätning i enskilt mål som avser underhållsbidrag enligt giftermålsbalken eller föräldrabalken eller annan lag eller vissa fordringar enligt socialtjänstlagen (1980:620).

Vid samtidig utmätning i mål som omfattas av beneficiebestämmelsen

och sådana som inte omfattas av denna blir fördelningen av det utmätta beloppet ofta komplicerad och resultatet av fördelningen svårbegripligt för gäldenären. Det belopp som skall förbehållas gäldenären i det enskilda målet kan helt eller delvis i stället tas i anspråk i ett allmänt mål eller mål om utmätning för underhållsbidrag m.m. Denna situation är inte ovanlig. Även i de fall där beloppet faktiskt tillfaller gäldenären får bestämmelsen, med hänsyn till beloppets ringa storlek, anses sakna nämnvärd betydelse för gäldenärens ekonomi. Jag föreslår därför att den särskilda beneficiebestämmelsen i 68 § 6 mom. tredje stycket UBL slopas. Frågan om överflyttning av vissa bestämmelser i 68 § 6 mom. UBL till utsökningsbalken bör enligt min mening tas upp i det fortsatta arbetet med översyn av balken.

8 Materiella frågor

8.1 Fastighetsskatten

Min bedömning: Nuvarande bestämmelser bör stå kvar oförändrade.

RSV:s förslag: Nuvarande bestämmelse om jämkning av underlaget i de fall fastighet bytt ägare under beskattningsåret skall slopas. I stället skall fastighetsskatt betalas för helt kalenderår av den som vid ingången av kalenderåret är ägare till fastigheten.

Remissinstanserna: Berörda instanser avstyrker ändring.

Skälen för min bedömning: I proposition 1992/93:122 om vissa frågor inför 1994 års allmänna fastighetstaxering, m.m. aviseras tillsättande av en utredning som skall behandla bl.a. beskattning av fastigheter. Frågan om vem som i skattehänseende skall anses som ägare till fastigheten vid visst datum bör lämpligen behandlas i den utredningen. Någon ändring av nuvarande regler bör därför inte ske för närvarande.

8.2 Kontantprincipen och årsskiftesregeln m.m.

Mitt förslag: Kontantprincipen skall tillämpas strikt i inkomstslaget kapital, dock även fortsättningsvis med undantag för reavinster och reaförluster liksom för förskottsränta. Motsvarande skall gälla för allmänna avdrag.

Nuvarande regel om beskattningsår för inkomst av tjänst från fåmansföretag skall slopas.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser som uttalat sig i denna del är i stort sett positiva till förslaget. *Folksam* och *Sveriges Försäkringsförbund* anför att antalet tilläggsuppgifter dock kan komma att bli stort på grund av att många premier som betalts strax före årsskiftet kommer försäkringsföretagen tillhanda först efter årsskiftet, med följd att kontrolluppgift inte lämnas.

Skälen för mitt förslag: För inkomstslagen tjänst och kapital liksom för allmänna avdrag gäller som huvudregel kontantprincipen, dvs. inkomster och utgifter skall redovisas för det beskattningsår, under vilket de uppburits resp. betalats. För betalningar som sker kring årsskiftet finns dock undantag vad gäller inkomst av kapital och allmänna avdrag. Undantaget innebär att intäkter skall hänföras till beskattningsåret under förutsättning att de intjänats under detta år och blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Intäkter, som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret, skall hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. Motsvarande gäller för utgifter som betalats kring årsskiftet.

Reglerna om årsskiftesbetalningar tillkom efter förslag av Utredningen om reformerad inkomstbeskattning (RINK) som en kodifiering av gällande praxis. Reglerna omfattade från början även inkomstslaget tjänst. Efter förslag i prop. 1991/92:43 ändrades dock regeln vid inkomst av tjänst fr.o.m. 1992 års taxering. Skälet till detta var att det förelåg en bristande överensstämmelse mellan de materiella reglerna vid inkomsttaxeringen och de regler som gäller inom uppbördsområdet. På uppbördsområdet gäller nämligen en strikt kontantprincip. Detta fick konsekvensen att det kunde uppstå en misstämning mellan underlaget för den i uppbördsdeklarationen redovisade källskatten och de belopp, som enligt kontrolluppgift skall tas upp som inkomst för beskattningsåret.

Motsvarande synpunkter på bristande samstämmighet kan läggas på redovisningen i fråga om preliminärskatt på inkomstränta i kontrolluppgift. Preliminärskatt på ränta som betalas ut eller gottskrivs på annat sätt än genom kreditering på konto vid årsskiftet redovisas först i den uppbördsdeklaration som lämnas i februari. Dessutom har representanter för banker och andra kreditinstitut framfört att nuvarande regler till följd av årsskiftesregeln är svårhanterliga, bl.a. måste en extra datorkörning göras för att kontrolluppgiften skall bli i överensstämmelse med lagens krav. Detta medför inte obetydliga merkostnader. De praktiska problemen förväntas dessutom öka om obligatorisk uppgiftsskyldighet införs beträffande utgiftsräntor.

Nackdelarna med att räntebetalningar omedelbart efter årsskiftet inte hänförs till det år de belöper på, är enligt min mening inte större än att de kan anses acceptabla. Oavsett när gränsen dras kommer denna effekt att uppstå, så snart inte belöpandeprincipen gäller fullt ut. Med nuvarande enhetliga skattesats för kapitalinkomster är inte heller effekten av en felaktig periodisering av samma betydelse som tidigare. Jag anser därför att övervägande skäl talar för att en strikt kontantprincip införs i

inkomstslaget kapital och att 3 § 5 mom. SIL ändras i överensstämmelse härmed.

Den särskilda regeln om rätt beskattningsår för inkomst från fåmansföretag (punkt 4 av anvisningarna till 41 § KL) kan tas bort som en följd av det föreslagna slopandet av årsskiftesregeln beträffande inkomst av kapital.

Enligt punkt 7 av anvisningarna till 46 § KL är årsskiftesregeln tillämplig på allmänna avdrag. Beträffande pensionsförsäkringar har RSV lämnat en särskild rekommendation att årsskiftesregeln får tillämpas fr.o.m. 1992 års taxering (RSV Dt 1991:30). Enligt denna bör avgift för pensionsförsäkring anses hänförlig till beskattningsåret, om ansökan om försäkring kommit in till försäkringsbolaget senast den 31 december beskattningsåret och avgiften erlagts senast den 14 januari året efter beskattningsåret.

Vid införande av obligatorisk uppgiftsskyldighet är detta otillfredställande, eftersom det för uppgiftslämnaren kan bli svårt att avgöra till vilket beskattningsår en premie som betalats kring årsskiftet skall hänföras. En strikt kontantprincip även för allmänna avdrag skulle därför vara att föredra. Som jag tidigare nämnt innebär ett slopande av årsskiftesregeln vissa problem på grund av det intensiva nytecknandet av pensionsförsäkringar under årets sista veckor. Försäkringsföretagen har inte möjlighet att känna till alla inbetalningar som gjorts under årets sista bankdagar. Detta leder till att kontrolluppgift för dessa premier inte kommer att lämnas för detta beskattningsår, med följd att den skattskyldige måste lämna en kompletterande uppgift i deklarationen. Denna omständighet utgör dock enligt min mening inte tillräckliga skäl för att bibehålla en särreglering för avgifter för pensionsförsäkringar. I likhet med vad som gäller beträffande inkomstslaget kapital uppstår detta problem oavsett när gränsen dras. Som jag tidigare nämnt är det främst ett informationsproblem - övergångsvis - att förmå försäkringstagarna att tidigarelägga sina premieinbetalningar några dagar. Jag föreslår således att en strikt kontantprincip införs även beträffande allmänna avdrag och att nuvarande årsskiftesregel slopas. Punkt 7 av anvisningarna till 46 § KL bör därför utgå.

9 Skönstaxering

Mitt förslag: Bestämmelsen om skönstaxering i taxeringslagen justeras för att bättre klargöra dess tillämpningsområde.

RSV:s förslag: Överensstämmer med mitt.

Skälen för mitt förslag: Den som är skattskyldig till mervärdesskatt skall numera, oberoende av årsredovisningens storlek, alltid redovisa och betala mervärdesskatt. Överstiger den skattepliktiga omsättningen för

beskattningsåret 200 000 kr skall den skattskyldige anmäla sig för registrering (19 § ML). Skattskyldig som inte är skyldig att lämna självdeklaration skall alltid låta registrera sig. Skattskyldig som inte är anmälningspliktig skall redovisa utgående och ingående mervärdesskatt i sin allmänna självdeklaration för beskattningsåret. I fråga om förfarandet vid beskattningen av sådan skattskyldig gäller inte bestämmelserna i 22-57 och 64 a-71 §§ ML, utan i stället bestämmelserna i LSK, TL och UBL. I 1 kap. 1 § tredje stycket TL finns också en upplysning om att bestämmelserna i TL gäller i fråga om förfarandet för fastställelse av mervärdesskatt enligt 21 § ML.

Vid en skönsmässig uppskattning av mervärdesskatt som redovisas i självdeklarationen skall således inte bestämmelserna i 30 § ML utan reglerna om skönstaxering i 4 kap. 3 § TL tillämpas. Enligt 4 kap. 3 § TL får skönstaxering ske om inkomsten av en viss förvärvskälla eller den skattepliktiga förmögenheten inte kan beräknas tillförlitligt på grund av att den skattskyldige inte lämnat någon självdeklaration eller på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen.

RSV har i en framställning till Finansdepartementet anfört att även om avsikten med hänvisningen från ML till TL uppenbarligen är att även mervärdesskatt skall kunna uppskattas efter skön, kan det ifrågasättas om lydelsen av 4 kap. 3 § TL medger en sådan skönsmässig uppskattning. RSV anser det därför angeläget att det, genom en ändring av 4 kap. 3 § TL, klarläggs att skönstaxering kan ske även i de fall mervärdesskatten skall redovisas i självdeklarationen. På samma sätt är det angeläget att det klarläggs att regeln i 4 kap. 3 § TL är tillämplig på de övriga skatter för vilka underlaget fastställs enligt reglerna i TL.

Det är enligt min mening uppenbart att avsikten varit att 4 kap. 3 § TL skall tillämpas även i de fall mervärdesskatt skall redovisas i självdeklarationen. Samma sak gäller de övriga skatter för vilka underlaget fastställs enligt TL. Det är otillfredsställande att bestämmelsen har en sådan utformning att det kan råda oklarhet i detta avseende. Jag föreslår därför att 4 kap. 3 § TL justeras så att ordalydelsen omfattar mervärdesskatt och samtliga de skatter för vilka underlaget fastställs enligt TL.

10 Ikraftträdande

Det nya förfarandet innebär ett väsentligt utökat uppgiftslämnande i fråga om bl.a. utgiftsräntor och premier för pensionsförsäkringar. Förfarandet innebär också stora administrativa förändringar inom skatteförvaltningen med förtryckning av deklarationer, tidigarelagd debitering etc. Ett genomförande av förslagen kräver därför en förhållandevis lång tid för anpassning av ADB-system m.m. såväl hos berörda uppgiftslämnare som hos skatteförvaltningen.

Å andra sidan innebär den föreslagna reformen enligt min uppfattning så stora fördelar såväl för deklaranterna som för skatteadministrationen att ett genomförande bör ske så snart det är möjligt. Med beaktande härav anser jag att det nya förfarandet bör tillämpas fr.o.m. 1995 års taxering.

Vad avser införandet av en strikt kontantprincip beträffande inkomstslaget kapital och allmänna avdrag, är det nödvändigt att de nya reglerna kan tillämpas redan vid ingången av taxeringsåret 1995. De bör därför tillämpas första gången redan vid 1994 års taxering, dock att de gamla bestämmelserna fortfarande skall tillämpas i fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993.

De övriga förändringar i uppgiftsskyldigheten som bl.a. föranletts av en särskild framställning från RSV och som redovisats i avsnitt 5.6 bör tillämpas redan vid 1994 års taxering.

Slopandet av de särskilda beneficiereglerna i UBL bör träda i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas på återbetalning av skatt som sker efter ikraftträdandet.

11 Ekonomiska konsekvenser

RSV redovisar i rapporten en beräkning av de ekonomiska konsekvenserna av verkets förslag. I beskattningsverksamheten ger det föreslagna förfarandet besparingseffekter inom områdena deklarationsgranskning och granskningsmedverkan (sortering, beredning, arkivering m.m.) motsvarande sammanlagt 550 årsarbetskrafter. Vidare ger slopandet av förtidsåterbetalningarna en besparing motsvarande 80 årsarbetskrafter. Tidigareläggningen av uttaget av slutskattesedlar medför å andra sidan en ökning av arbetet med omprövning och omdebitering med anledning av bl.a. ändringar i kontrolluppgifterna som sker efter uttaget av skattsedlar. RSV beräknar att denna ökning motsvarar ca 100 årsarbetskrafter. Sammantaget motsvarar besparingseffekten alltså ca 530 årsarbetskrafter. RSV räknar slutligen med en smärre ökning av kostnaderna för information som en följd av det nya förfarandet.

I medelstermer innebär det förslag RSV lagt fram enligt verkets beräkningar en total besparing på 158 mkr per år. Besparingen kan tas hem successivt med början budgetåret 1994/95. I den fördjupade anslagsframställningen för perioden 1993/94 - 1995/96 föreslår RSV att besparingen tas hem med 32,2 mkr budgetåret 1994/95 och 92,3 mkr budgetåret 1995/96.

Ett par av remissinstanserna har påpekat att RSV:s beräkning av de ekonomiska konsekvenserna bygger på delvis osäkra antaganden. För egen del kan jag konstatera att det ligger i sakens natur att beräkningar av det nu aktuella slaget oundvikligen måste bli behäftade med viss osäkerhet. Ett skäl till det är att antalet skattskyldiga som kommer att behöva lämna tilläggsuppgifter om avdrag är svårt att förutse med någon större säkerhet, eftersom det är beroende på de skattskyldigas ekonomiska förhållanden under inkomståret. Vilka granskningsinsatser som behövs för att upprätthålla en kontrollnivå som motsvarar dagens är också svårbedömt. Till detta kommer att det förslag som jag nu lägger fram skiljer sig från RSV:s förslag främst på det sättet att jag föreslår att de skattskyldiga skall underteckna den förtryckta deklarationen och skicka in den till skattemyndigheten. Skälen för detta har jag redogjort för i det

föregående. Slutligen gäller att behållandet av förmögenhetsskatten innebär merarbete jämfört med den ordning som RSV utgått från i sina beräkningar.

Mot bakgrund av vad som nu har sagts gör jag för egen del bedömningen att besparingseffekten av förslaget motsvarar ca 360 årsarbetskrafter eller, uttryckt i medelstermer, ca 107 mkr. Av dessa räknar jag med att drygt 17 mkr kan tas hem budgetåret 1994/95 och drygt 62 mkr budgetåret 1995/96.

Jag vill framhålla att det nya förfarandet härutöver innebär en betydande förenkling för ett stort antal skattskyldiga. Den ekonomiska effekten av detta är det dock enligt min mening svårt att beräkna.

Genomförandet av det nya förfarandet medför vissa engångsutgifter för utbildning av personalen, information till allmänheten och blanketter m.m. samt utvecklingsarbete vid RSV. Dessa utgifter har av RSV beräknats till ca 17 mkr. Till detta kommer kostnader för utveckling av ADB-stöd för det nya förfarandet. Om det nya systemet skulle utvecklas i nuvarande tekniska miljö skulle dessa kostnader enligt RSV:s beräkningar uppgå till närmare 30 mkr. Om systemutvecklingen kan samordnas med den omstrukturering av ADB-stödet inom taxeringsområdet som planeras av andra skäl blir dock kostnaden avsevärt lägre.

Jag gör inte någon annan bedömning av genomförandekostnaderna än den som RSV redovisat.

12 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom Finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
4. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
5. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
6. lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
7. lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272).

Lagrådet har granskat förslagen under 1-5. Lagrådets yttrande har inte inhämtats beträffande de under 6 och 7 angivna lagförslagen. Dessa förslag är enligt min mening av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

13 Författningskommentarer

13.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

2 kap.

10 §

Bestämmelserna i förutvarande 10 § har upphävts. Paragrafen innehåller numera de bestämmelser som tidigare återfanns i 13 § och som reglerade vilka uppgifter en allmän självdeklaration skall innehålla. Numera skall i detta hänseende inte någon skillnad göras mellan allmän och förenklad självdeklaration. Paragrafen har justerats i enlighet med detta.
Förmögenhet skall anges endast om den beskattningsbara förmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp. I paragrafens *tredje* stycke anges att om en skattskyldig skall taxeras för barns eller någon annans förmögenhet skall uppgift lämnas även om sådan förmögenhet. *Lagrådet* har i detta sammanhang ansett att det bör klargöras under vilka förutsättningar uppgift skall lämnas om annans förmögenhet. Av 12 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt framgår i vilka fall den beskattningsbara förmögenheten skall beräknas gemensamt för makar eller för föräldrar och barn. Uppgift om annans förmögenhet skall därför lämnas endast om beskattningsbar förmögenhet skall beräknas gemensamt för den skattskyldige och en eller flera andra personer samt om den skattskyldiges förmögenhet i sådant fall tillsammans med annans förmögenhet uppgår till skattepliktigt belopp.

11 §

Bestämmelserna i förutvarande 11 § har upphävts. Paragrafen innehåller numera vissa av de bestämmelser som tidigare återfanns i 12 § och som reglerade vilka uppgifter en förenklad självdeklaration skall innehålla.
Paragrafen innehåller även bestämmelser om den förtryckta deklarationsblankett som skall användas i det förenklade förfarandet. Kretsen av skattskyldiga (fysiska personer och dödsbon) som får lämna förenklad självdeklaration har utvidgats väsentligt. Undantagen är numera endast den som enligt 13 § i dess nya lydelse skall lämna allmän självdeklaration, dvs. annan juridisk person än dödsbo, skattskyldig som är näringsidkare, företagsledare och delägare i fåmansföretag, närstående till företagsledare i fåmansföretag i vissa fall, vidare den som skall redovisa mervärdesskatt i självdeklarationen, liksom den som inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret eller som inte mottagit förtryckt dekla-rationsblankett senast den 15 april taxeringsåret. Övriga kan således lämna förenklad självdeklaration.

Till den som kan antas få lämna förenklad självdeklaration skall skattemyndigheten översända en förtryckt deklarationsblankett grundad på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av myndigheten kända uppgifter. De uppgifter som skall anges i den förtryckta dek-

larationsblanketten är uppräknade under punkterna 1 — 5. Deklarationsblanketten skall skickas ut till den skattskyldige i sådan tid att han under normala omständigheter får den senast den 15 april.

12 §

Den förutvarande 12 §, som innehöll bestämmelser om vilka uppgifter en förenklad självdeklaration skall innehålla, skall numera betecknas 11 §. Den nya 12 § innehåller en bestämmelse om att den skattskyldige skall rätta eventuella fel och ofullständigheter i den förtryckta deklarationsblanketten. Är ett förtryckt belopp felaktigt, skall den skattskyldige uppge det rätta beloppet. På motsvarande sätt skall deklaranten lämna sådana uppgifter som inte är förtryckta om deklarationsblanketten är ofullständig i något avseende. Beträffande vilka uppgifter en självdeklaration skall innehålla, hänvisas till 10 §.

13 §

Den förutvarande 13 §, som innehöll bestämmelser om vilka uppgifter en allmän självdeklaration skall innehålla, skall numera betecknas 10 §. Den nya 13 § innehåller bestämmelser om i vilka fall en skattskyldig skall lämna allmän självdeklaration och motsvarar i mycket den gamla lydelsen av 11 §.

Skattskyldig som är annan juridisk person än dödsbo skall lämna allmän självdeklaration. För skattskyldiga (fysiska personer och dödsbon) som skall redovisa inkomst av näringsverksamhet gäller en generell skyldighet att lämna allmän självdeklaration. Detta gäller även för företagsledare och delägare i fåmansföretag. Närstående till företagsledare i sådant företag skall lämna allmän självdeklaration endast om han skall lämna uppgift enligt 24 §. I denna paragraf föreskrivs beträffande närstående att han skall lämna de uppgifter som behövs för att tillämpa gällande bestämmelser rörande beräkningen av hans inkomst från företaget och bestämmelserna i 3 § 12 mom. SIL. Därvid skall uppgifter lämnas bl.a. om hans arbetsuppgifter i företaget, om vad han tillskjutit till eller uppburit från företaget i form av pengar, varor eller annat, om utgifter för hans privata kostnader som företaget betalat samt om avtal eller andra förhållanden mellan honom och företaget. Enligt 1 kap. 2 § skall begrepp som används i denna lag ha samma innebörd som i KL, SIL, UBL och TL. Beträffande begreppet närstående hänvisas till punkt 14 av anvisningarna till 32 § KL.

Skattskyldig, som enligt 21 § ML skall redovisa utgående och ingående mervärdesskatt i sin självdeklaration, skall göra detta i allmän självdeklaration. Förslaget i denna del är nytt i förhållande till vad som anförts i lagrådsremissen.

Skyldighet att lämna allmän självdeklaration föreligger även för den som någon del av året varit bosatt i utlandet men är skattskyldig här i riket. Skattskyldig, som i och för sig får lämna förenklad självdeklaration, men inte senast den 15 april under taxeringsåret mottagit förtryckt

blankett för sådan självdeklaration, skall lämna allmän deklaration. Den situationen skulle emellertid kunna uppkomma att en förtryckt deklaration skickas ut till den skattskyldige i rätt tid, men att denna av skilda orsaker når den skattskyldige först efter den 15 april. Han torde i så fall ändå ha rätt att använda sig av det förenklade deklarationsförfarandet, dock under förutsättning att han inte är diskvalificerad på grund av någon av de andra bestämmelserna i paragrafen.

15 §

Till följd av att obligatorisk uppgiftsskyldighet för utgiftsräntor har införts för banker och andra låneinstitut har en motsvarande inskränkning gjorts i den skattskyldiges uppgiftsskyldighet beträffande sina skulder.

28 §

Senaste inlämningsdag för allmän självdeklaration är även fortsättningsvis normalt den 15 februari under taxeringsåret. Skattskyldig, som skall lämna allmän självdeklaration på grund av att han inte mottagit förtryckt deklarationsblankett senast den 15 april under taxeringsåret, skall dock lämna allmän deklaration senast den 2 maj under taxeringsåret. Även för förenklad självdeklaration gäller att den skall vara inlämnad senast den 2 maj under taxeringsåret. Paragrafen har ändrats i överensstämmelse härmed.

3 kap.

4 §

Första stycket innehåller en grundläggande bestämmelse om skyldighet att lämna kontrolluppgift om lön m.m. I *tredje stycket* har uppgiftsskyldighet införts för arbetsgivare som utbetalt ersättning till den anställde för utnyttjande av den anställdes fastighet och som skall beskattas som inkomst av kapital. Som exempel kan nämnas hyra av arbetsrum eller garage oavsett om det är den anställde själv eller någon annan som utnyttjar fastighetsdelen.

Uppgiftsskyldigheten har genom ett nytt *fjärde stycke* inskränkts på så sätt att den inte skall omfatta sådana uppgifter som företagsledare i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag, närstående till sådan person samt delägare i företaget enligt 2 kap. 24 § skall lämna i sin självdeklaration.

9 §

Andra och tredje styckena innehåller bestämmelser om hur resekostnads- och traktamentsersättningar skall redovisas på kontrolluppgift. Ändringen innebär att ersättning som överstiger avdragsgillt belopp och som skall anses som lön, inte längre skall redovisas särskilt för sig, utan sådan ersättning skall redovisas tillsammans med övrig lön.

14 §

Paragrafen behandlar kontrolluppgiftsskyldigheten för försäkringsutbetalningar. Ett förtydligande har gjorts beträffande återköp av försäkring, som i detta avseende skall behandlas som utbetalning på grund av försäkring.

17 a §

I paragrafen, som är ny, har tagits in en bestämmelse om skyldighet att lämna kontrolluppgift om avgift för pensionsförsäkring. Enligt 46 § 2 mom. första stycket 6 KL medges avdrag för avgift för pensionsförsäkring endast om försäkringen ägs av den skattskyldige. Kontrolluppgiftsskyldigheten skall i denna del ha samma avgränsningsområde. Kontrolluppgift skall lämnas för avgift som kommit försäkringsgivaren tillgodo, dvs. bokförts på dennes bank- eller postgiro, senast den 31 december under beskattningsåret.

Uppgiftsskyldighet föreligger för under året erlagd avgift. Vid nyteckning under årets sista veckor kan det uppkomma situationer där ansökan inte färdigbehandlats efter riskbedömning och avtalet därför formellt ännu inte fullbordats den 31 januari då kontrolluppgift skall lämnas. I fall som detta skall kontrolluppgift ändå lämnas. Skulle ansökan så småningom avvisas och erlagd avgift återbetalas får rättelse ske genom att försäkringsgivaren lämnar ny kontrolluppgift. Detsamma skall gälla i andra fall av avgiftsåterbetalningar efter att ändring inträffat.

22 §

Till följd av att kontrolluppgiftsskyldighet införts även för utgiftsräntor har specificerats att här är fråga om inkomstränta.

Paragrafen föreslås ändrad också i prop. 1992/93:65 om upphävande av lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m.m.

25 a §

I paragrafen, som är ny, har intagits bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet för utgiftsränta. I *första stycket* behandlas kretsen av uppgiftsskyldiga. Den skall omfatta alla som yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning, vilket avser reguljära lån i banker och andra kreditinstitut. Uppgiftsskyldigheten omfattar också den som i annan yrkesmässig verksamhet bedrivit låne- eller kreditgivning via konto eller i annan form, vilket innebär att ett företag som i och för sig inte bedriver utlånings- eller kreditverksamhet ändå blir uppgiftsskyldigt för sådana krediter som företaget lämnat i form av kontokortskrediter eller motsvarande. Detta gäller oavsett om krediten lämnas av det säljande bolaget självt eller om kreditgivning sker via ett finansieringsbolag. Uppgiftsskyldighet föreligger vidare för förening, som lämnat lån till medlemmar samt för arbetsgivare eller uppdragsgivare som lånat ut pengar till arbetstagare resp. uppdragstagare. För arbetsgivare eller uppdragsgivare som lånat ut pengar mot ränta till arbetstagare resp.

uppdragstagare gäller att uppgift skall lämnas för hela det räntebelopp för vilket avdragsrätt föreligger dvs. erlagd ränta ökad med värdet av eventuell ränteförmån.

Om ett kreditinstitut endast står som förmedlare av ett lån föreligger inte uppgiftsskyldighet för institutet. Vid överlåtelse av fordran är det den nye ägaren av fordran som är uppgiftsskyldig.

Lån mellan privatpersoner omfattas inte av uppgiftsskyldigheten. Inte heller skall andra typer av räntor som debiteras i samband med affärstransaktioner, t.ex. dröjsmålsräntor, medföra uppgiftsskyldighet för andra än dem som uttryckligen anges i paragrafen. I dessa fall måste således deklaranten lämna kompletterande uppgift i deklarationen. Olika slag av avgifter som långivaren kan debitera (aviseringsavgift, bankgarantiavgift etc.) utgör inte avdragsgill ränta och omfattas därför inte av uppgiftsskyldigheten. Ett undantag utgör dock pantlåneavgift, som i praxis har ansetts avdragsgill såsom gäldränta.

I *andra stycket* stadgas att kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Andra juridiska personer än dödsbon undantas således. Däremot skall uppgift lämnas även för fysisk person och dödsbo som är näringsidkare.

Tredje stycket innehåller en bestämmelse om förskottsränta. Om erlagd ränta avser dels betalning av sådan ränta som förfallit till betalning under året och dels ränta som erlagts i förskott, skall det av uppgiften framgå hur stor del som belöper på inkomståret. Vid kommande års taxering får den skattskyldige lämna kompletterande uppgift om avdrag för resterande del.

Ränta på skuld som avser flera personer skall enligt *fjärde stycket* fördelas på samma sätt som gäller för inkomsträntor, dvs. likafördelning om inte annat är känt för uppgiftslämnaren. Beträffande lån som tecknats av ett större antal personer skall någon fördelning emellertid inte ske. I denna del hänvisas till förslaget avseende 57 §.

Om en och samma person har både inkomst- och utgiftsräntor hos samma penninginstitut, skall uppgift lämnas om varje typ av ränta för sig.

26 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet att efter föreläggande lämna kontrolluppgift om skuldränta m.m. och är en konsekvensändring till följd av att obligatorisk uppgiftsskyldighet i vissa fall har införts i 25 a §.

26 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om obligatorisk kontrolluppgiftsskyldighet för tomträttsavgäld. Uppgiftslämnare blir i detta fall de kommuner där tomträttsupplåtelser förekommer. Om en fastighet med tomträtt innehas av flera personer skall motsvarande regel om fördelning tillämpas som för skuldräntor.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om obligatorisk skyldighet att lämna kontrolluppgift om reavinst eller reaförlust vid försäljning av andel i allemansfond.

Kontrolluppgift skall enligt *första stycket* lämnas av fondbolag som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder. Av 31 § samma lag följer att fondbolaget skall föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden. Har fondbolaget med stöd av 31 § låtit annan föra registret kan fondbolaget på samma sätt låta denne lämna kontrolluppgift för fondbolagets räkning. Uppgiften skall avse den som under året avyttrat andel i allemansfond.

Avyttring av andel i allemansfond sker i normalfallet genom att andelen inlöses. Enligt 24 § 2 mom. fjärde stycket SIL skall, då andel i värdepappersfond inlöses eller då fondens behållna tillgångar utskiftas till fondandelsägarna i samband med att fonden upplöses, avyttring av andel i värdepappersfond anses ha skett mot vederlag motsvarande vad fondandelsägaren uppbär vid inlösen eller utskiftning.

Andra stycket innehåller bestämmelser bl.a. om vad kontrolluppgiften skall avse. Beträffande andelar som anskaffats fr.o.m den 1 januari 1991 skall reavinsten eller reaförlusten beräknas antingen efter huvudregeln eller efter schablonregeln. Huvudregeln innebär att det avtalade vederlaget för den avyttrade andelen redovisas med avdrag för försäljningsprovision och liknande kostnader. Avdrag får ske för erlagd köpeskilling och övriga omkostnader (24 § 1 mom. SIL). Härvid skall den s.k. genomsnittsmetoden användas. Metoden innebär att anskaffningsvärde skall anses vara det genomsnittliga anskaffningsvärdet för samtliga den skattskyldiges andelar av samma slag och sort som den avyttrade, beräknat på grundval av faktiska anskaffningsutgifter och med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet (27 § 2 mom. första stycket SIL). Schablonregeln innebär att 20 % av försäljningslikviden tas upp som anskaffningsvärde (27 § 2 mom. andra stycket SIL).

Beträffande andelar som förvärvats före den 1 januari 1991 får, förutom de två metoder som redovisats ovan, även en tredje metod användas för att beräkna reavinsten eller reaförlusten. Som anskaffningsvärde skall härvid tas upp andelens marknadsvärde den 31 december 1990 (punkt 8 av övergångsbestämmelserna till ändringarna i SIL i samband med skattereformen, SFS 1990:1422).

Reavinsten eller reaförlusten skall tas upp till den del den är skattepliktig resp. avdragsgill. Enligt den särskilda lagen om skattelättnader för allemanssparande skall endast en kvotdel av vinsten tas upp som skattepliktig inkomst och avdrag för reaförlust skall på samma sätt grundas på en kvotdel av förlusten.

47 §

Tidpunkten för lämnande av kontrolluppgift beträffande bostadsrätt m.m. har ändrats från den 15 februari under taxeringsåret till den 31 januari samma år. Paragrafen har justerats i överensstämmelse härmed.

53 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att fåmansföretag skall lämna företagsledare och delägare i företaget samt dem närstående personer alla uppgifter som behövs för att de skall kunna beräkna sin skattepliktiga inkomst från företaget. I ett nytt *andra stycke* har ett tillägg gjorts så att skattemyndighet skall kunna förelägga företaget att lämna samma uppgifter även till skattemyndigheten.

57 §

Om lån tecknats av ett större antal personer gemensamt, vilket t.ex. kan vara fallet när det gäller lån till obligationskonsortier, skall samma regel tillämpas för skuldräntor som för inkomsträntor (förfogarkonton). Det innebär att kontrolluppgift lämnas på den person som tecknat lånet för konsortiets räkning och denne får ombesörja att uppgift om fördelning lämnas till medlemmarna i konsortiet. *Andra stycket* har ändrats i enlighet med detta.

13.2 Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

3 kap.

3 §

Bestämmelserna i *första stycket* är inte tillämpliga i det nya deklarationsförfarandet. Stycket har därför utgått.

4 kap.

3 §

Bestämmelsen har formulerats om för att det klart skall framgå att den är tillämplig på dels alla de skatter för vilka underlaget fastställs enligt TL, dels mervärdesskatt som redovisas i allmän självdeklaration.

4 §

Justeringarna föranleds av ändringarna i 2 kap. 10-13 §§ LSK.

13.3 Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

2 § 2 mom.

I *första stycket* har definitionen av begreppet tillkommande skatt utvidgats till att omfatta även sådan skatt som skall betalas på grund av att skattemyndigheten innan påföringen av slutlig skatt har avslutats, dvs. innan den 15 december under taxeringsåret, har ändrat ett tidigare fattat

beslut om slutlig skatt. Sådan tillkommande skatt som är aktuell i detta sammanhang, dvs. tillkommande skatt som debiteras innan påföringen av slutlig skatt har avslutats, skall behandlas som kvarstående skatt när det gäller betalning och arbetsgivares medverkan vid uppbörden (se 32 b §).

27 § 3 mom.

I *första stycket* har sista dag för fyllnadsinbetalning flyttats fram från den 30 april till den 3 maj året efter inkomståret.

I första stycket har dessutom lagts till en bestämmelse om att kvarskatteavgiften skall sättas ned till 60 % av statslåneräntan om den slutliga skatten debiterats senast den 31 augusti och den kvarstående skatten betalats senast den 18 september taxeringsåret.

Ändringen i *andra stycket* är en direkt följd av det ändrade datumet för fyllnadsinbetalning i första stycket.

27 § 4 mom.

Ändringarna i detta moment föranleds av att sista dag för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt har flyttats fram till den 3 maj året efter inkomståret.

27 a §

Ändringen i denna paragraf föranleds av att skattskyldig som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet skall påföras en nedsatt kvarskatteavgift om han själv betalar in den kvarstående skatten senast den 18 september (se 27 § 3 mom. UBL). Har den skattskyldige inte kunnat råda över det förhållande som föranlett skillnaden mellan den slutliga och preliminära skatten får skattemyndigheten besluta att kvarskatteavgiften tas ut med en procentsats motsvarande 45 % av statslåneräntan.

31 §

För sådan tillkommande skatt som debiteras innan påföringen av slutlig skatt har avslutats skall gälla särskilda bestämmelser om uppbörd. Dessa har tagits in i 32 b §. Bestämmelsen i *tredje stycket* av förevarande paragraf har justerats i enlighet med detta.

32 b §

I paragrafen som är ny har tagits in en bestämmelse om att sådan tillkommande skatt som debiteras innan påföringen av slutlig skatt har avslutats, dvs. senast den 15 december taxeringsåret, skall behandlas som kvarstående skatt när det gäller betalning och arbetsgivares medverkan vid uppbörden. Bestämmelsen innebär bl.a. att den skattskyldiges huvudarbetsgivare skall göra skatteavdrag under tiden januari — mars året efter taxeringsåret för betalning av den tillkommande skatten samt att det avdragna beloppet skall redovisas i uppbördsdeklarationen för kvarståen-

de skatt och betalas in till skattemyndigheten senast den 18 april samma år.

33 §

Skall tillkommande skatt debiteras innan påföringen av slutlig skatt har avslutats skall en ny slutskattesedel utfärdas som omfattar även den tillkommande skatten. I sådana fall skall alltså inte utfärdas någon skattsedel på tillkommande skatt. Paragrafen har ändrats i enlighet med detta.

35 §

Om skattemyndigheten på grund av en förenklad självdeklaration har fattat ett grundläggande beslut om taxering senast den 15 augusti taxeringsåret skall en skattsedel på slutlig skatt översändas till den skattskyldige senast den 31 augusti samma år. En bestämmelse om detta har tagits in i *första stycket*.

40 § 2 mom.

Enligt nuvarande regler skall skattsedel på slutlig skatt översändas till den skattskyldige senast den 15 december taxeringsåret. Under sådana förhållanden är det nödvändigt att den skattskyldige omedelbart överlämnar skattsedeln till sin huvudarbetsgivare. De som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet kommer emellertid att få sin skattsedel redan under augusti månad. Dessa skattskyldiga skall ha möjlighet att senast den 18 september själva betala in den kvarstående skatten och på det sättet få en lägre kvarskatteavgift. Fram till sist nämnda tidpunkt bör de skattskyldiga därför behålla skattsedeln. Den bör dock överlämnas till arbetsgivaren före utgången av taxeringsåret. Detta anges i *första stycket*.

45 § 2 mom.

Bestämmelserna om förtida återbetalning av för mycket betald preliminär skatt i detta moment har genom ändringen i *första stycket* begränsats till att gälla endast sådana skattskyldiga som skall taxeras på grundval av en allmän självdeklaration.

68 § 6 mom.

Ändringen i *andra stycket* beror på att skattsedlarna på slutlig skatt för dem som omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet skall sändas ut senast den 31 augusti taxeringsåret.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att någon särskild beneficieregel inte längre skall gälla vid utmätning av fordran på överskjutande skatt eller annan restitution enligt UBL.

Ändringen i *andra stycket* föranleds av att sista dag för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt har flyttats fram till den 3 maj året efter inkomståret.

Nuvarande bestämmelser om beräkning av ö-skatteränta i *tredje stycket* skall i princip alltjämt gälla i fråga om sådana skattskyldiga som inte omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet. I denna del görs endast en följdändring till att sista dag för fyllnadsinbetalning av preliminär skatt flyttas fram från den 30 april till den 3 maj taxeringsåret.

För sådana skattskyldiga som får sin skattsedel på slutlig skatt senast den 31 augusti taxeringsåret justeras däremot reglerna för beräkning av ö-skatteränta på följande sätt. På den del av det överskjutande beloppet som inte överstiger 20 000 kr beräknas ö-skatteräntan enligt en räntesats som motsvarar 35 % av statslåneräntan och på den övriga delen enligt 25 % av statslåneräntan. På den del av det överskjutande beloppet som motsvaras av preliminär skatt som betalats in efter den 18 februari året efter inkomståret utgår inte ö-skatteränta.

Anvisningarna
till 45 §

Punkten 3 *andra stycket* har ändrats på det sättet att förtida återbetalning av för mycket betald preliminär skatt endast kan komma i fråga för sådana skattskyldiga som inte omfattas av det förenklade deklarationsförfarandet.

13.4 Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen(1928:370)

Anvisningar
till 41 §

Sista meningen i *första stycket* av *punkt 4*, som innehöll särbestämmelser beträffande utdelning på och vinst vid avyttring av aktier i fåmansföretag, har utgått till följd av att en strikt kontantprincip införts i inkomstslaget kapital.

till 46 §

Punkt 7 har utgått till följd av att en strikt kontantprincip införts beträffande allmänna avdrag.

Övergångsbestämmelsen

Enligt övergångsbestämmelsen skall de nya bestämmelserna om en strikt kontantprincip tillämpas första gången vid 1994 års taxering. De äldre bestämmelserna skall dock tillämpas i fråga om intäkter som uppburits eller utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992—1993. Avsikten

med övergångsbestämmelsen är bl.a. att förhindra dels att en inkomst beskattas mer än en gång eller helt undgår beskattning, dels att en utgift föranleder dubbelavdrag eller inte alls medför avdragsrätt. Övergångsbestämmelsen har justerats med anledning av påpekande av *Lagrådet*.

13.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

3 § 5 mom.

De särskilda bestämmelserna om årsskiftesbetalningar avseende inkomst av kapital har slopats och en strikt kontantprincip har införts. *Första stycket* har ändrats i överensstämmelse härmed. Undantag gäller dock även fortsättningsvis beträffande reavinster och reaförluster, där skattskyldighet inträder vid avyttringen (24 § 4 mom.), liksom för förskottsränta som skall hänföras till det år på vilket den belöper.

Övergångsbestämmelsen

Enligt övergångsbestämmelsen skall de nya bestämmelserna om en strikt kontantprincip tillämpas första gången vid 1994 års taxering. De äldre bestämmelserna skall dock tillämpas i fråga om intäkter som uppburits eller utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992—1993. Avsikten med övergångsbestämmelsen är bl.a. att förhindra dels att en inkomst beskattas mer än en gång eller helt undgår beskattning, dels att en utgift föranleder dubbelavdrag eller inte alls medför avdragsrätt. Övergångsbestämmelsen har justerats med anledning av påpekande av *Lagrådet*.

13.6 Förslaget till Lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Vad som föreskrivs i *punkt 4* av övergångsbestämmelserna skall gälla även vid 1994 års taxering. Förslaget har kommenterats i avsnitt 5.6.4.

13.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

39 § 1 mom.

I *sista stycket sista meningen* skall hänvisningen rätteligen avse tredje stycket. En sådan justering har gjorts.

14 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
4. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
5. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
6. lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
7. lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272).

15 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

RSV:s Författningsförslag

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att 2 kap. 1, 2, 10, 11, 12, 15, 28 och 32 §§, 3 kap. 14, 22, 26, 27, 47 och 57 §§ samt rubriken före 14 § skall ha följande lydelse,

dels att i 2 kap. närmast före 28 § skall införas en ny paragraf, 27 a, samt i 3 kap. fyra nya paragrafer, 17 a, 25 a, 26 a och 32 a §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
	1 §
Uppgifter till ledning för egen taxering lämnas i form av självdeklaration.	Uppgifter till ledning för egen taxering lämnas i form av självdeklaration. *Som självdeklaration räknas även förtryckt uppgift (taxeringsförslag) som godkänts av den skattskyldige.*
	2 §
Självdeklaration skall avges på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär för förenklad självdeklaration eller allmän självdeklaration.	Självdeklaration skall avges på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär för förenklad självdeklaration eller allmän självdeklaration. *Som förenklad självdeklaration avses taxeringsförslag samt tilläggsuppgift. Taxeringsförslag som godkänts av den skattskyldige anses ha avgivits på heder och samvete.*
	10 §[1]
Fysisk person får, om inte annat följer av 11 §, lämna förenklad självdeklaration om vad som skall redovisas i fråga intäkter och kapital avser endast *1. inkomst av tjänst och annat avdrag än som avses i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) inte yrkas för kostnader*	*Den som enligt 4 § skall lämna självdeklaration får, om inte annat följer av 12 §, lämna förenklad självdeklaration.* *Skattemyndigheten skall till den som kan antas få lämna förenklad självdeklaration översända förtryckt taxeringsförslag.* *Den skattskyldige skall ändra taxeringsförslaget eller göra tillägg*

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
för fullgörande av tjänsten,	*till detta, om uppgifterna är felaktiga eller ofullständig (tilläggsuppgift). Har den skattskyldige inte lämnat tilläggsuppgift eller allmän självdeklaration senast de tidpunkter som anges i 27 a och 28 a §§ anses den skattskyldige ha godkänt taxeringsförslaget.*
2. inkomst av kapital samt avdrag för kostnader yrkas endast för ränta och tomrättsavgäld och intäkten utgörs av	
a) ränta eller	
b) utdelning på svenska aktier och andelar i svenska värdepappersfonder eller ekonomiska föreningar,	
c) intäkt vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i svenskt bolag,	
d) statligt räntebidrag för bostadsändamål,	
3. allmänt avdrag för pensionsförsäkring.	
11 §[2]	
Förenklad självdeklaration får inte lämnas, om	*Taxeringsförslag skall grundas på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av myndigheten kända uppgifter samt ange*
1. den skattsyldige inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret,	*1. den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,*
2. den skattskyldige under beskattningsåret haft inkomst av anställning i utlandet eller annars från utlandet haft inkomst eller vid utgången av beskattningsåret ägt skattepliktig förmögenhet i utlandet,	*2. de intäkter och avdrag som är att hänföra till inkomstslagen tjänst eller kapital,*
3. den skattskyldige under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt,	*3. de allmänna avdrag samt det grundavdrag eller särskilda grundavdrag som den skattskyldige är berättigad att få vid taxeringen,*
4. den skattskyldige är företagsledare i fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag, företag , som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag eller, om skyldighet att lämna uppgifter föreligger enligt 24 §, i företag som upphört att vara sådant företag eller närstående till företagsledaren eller delägare i sådant företag,	*4. vad som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,*
5. den skattskyldige skall samtaxeras med person som är skyldig att i självdeklaration lämna uppgift om inkomst av näringsverksamhet, eller	*5. taxerad och beskattningsbar förvärvsinkomst,*
	6. inkomst eller underskott av kapital.

6. den skattskyldige under beskattningsåret har förvärvat en privatbostadsfastighet.

12 §[3]

En förenklad självdeklaration skall innehålla uppgifter om

1. den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,

2. vad som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,

3. de intäkter som skall hänföras till inkomst av tjänst och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 §, 4. de intäkter som skall hänföras till inkomst av kapital och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 § och de intäkter vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i ett svenskt bolag samt de avdrag för ränta och tomträttsavgäld som den skattskyldige yrkar,

5. det avdrag som den skattskyldige yrkar för avgift för pensionsförsäkring,

6. den skattskyldiges skattepliktiga tillgångar och hans skulder vid utgången av beskattningsåret, om hans skattepliktiga förmögenhetstillgångar uppgick till minst 100 000 kronor eller, om beskattningsbar förmögenhet skall beräknas gemensamt för den skattskyldige och hans make eller barn enligt 12 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, de sammanlagda skattepliktiga förmögenhetstillgångarna uppgick till minst 200 000 kronor,

7. vad som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Allmän självdeklaration skall lämnas om

1. den skattskyldige inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret,

2. den skattskyldige är företagsledare i fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag, företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag eller, om skyldigheter att lämna uppgifter föreligger enligt 24 §, i företag som upphört att vara sådant företag eller närstående till företagsledaren eller delägare i sådant företag,

3. den skattskyldige är skyldig att i självdeklaration lämna uppgift om inkomst av näringsverksamhet,

4. den skattskyldige är annan juridisk person än dödsbo, eller

5. den skattskyldige inte mottagit taxeringsförslag senast den 15 april taxeringsåret.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Skall den skattskyldige taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, skall uppgifter lämnas också om sådan förmögenhet som om den tillhörde den skattskyldige. Härvid tillämpas första stycket 6.	
15 §[4]	
Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han i självdeklarationen lämna uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.	Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han — *i fall kontrolluppgift inte skall lämnas enligt bestämmelserna i 3 kap. 25 a §* — i självdeklarationen lämna uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.
	27 a § *Taxeringsförslag enligt 10 § skall sändas till den skattskyldige före den 15 april taxeringsåret.* *Tilläggsuppgift skall lämnas senast den 2 maj taxeringsåret.*
28 §[5]	
Självdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.	*Allmän* självdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.
Följande deklarationsskyldiga får lämna självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen	Följande deklarationsskyldiga får lämna *allmän* självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen
1. staten, landsting, kommun och annan dylik menighet,	1. staten, landsting, kommun och annan dylik menighet,
2. den som året före taxeringsåret varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141), om räkenskapsåret slutat senare än den 31 augusti året före taxeringsåret,	2. den som året före taxeringsåret varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141), om räkenskapsåret slutat senare än den 31 augusti året före taxeringsåret,
3. delägare i handelsbolag eller rederi om vid 2 angivna förutsättningar föreligger beträffande bolaget eller rederiet,	3. delägare i handelsbolag eller rederi om vid 2 angivna förutsättningar föreligger beträffande bolaget eller rederiet,

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4. person, som skall beskattas tillsammans med person som avses vid 2 eller 3 enligt bestämmelser som gäller för gift skattskyldig,	4. person, som skall beskattas tillsammans med person som avses vid 2 eller 3 enligt bestämmelser som gäller för gift skattskyldig,
5. hemmavarande barn under 18 år till deklarationsskyldig som avses vid 2, 3 eller 4.	5. hemmavarande barn under 18 år till deklarationsskyldig som avses vid 2, 3 eller 4.
	Skattskyldig som får lämna förenklad självdeklaration men inte fått taxeringsförslag senast den 15 april taxeringsåret skall lämna allmän självdeklaration senast den 2 maj taxeringsåret.
32 §	
Om någon visar att han är förhindrad på grund av särskilda omständigheter att lämna självdeklaration inom föreskriven tid, får han efter ansökan beviljas anstånd med att lämna självdeklarationen. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av maj månad under taxeringsåret.	Om någon visar att han är förhindrad på grund av särskilda omständigheter att lämna *allmän* självdeklaration *eller tilläggsuppgift till förenklad självdeklaration* inom föreskriven tid, får han efter ansökan beviljas anstånd med att lämna självdeklarationen. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av maj månad under taxeringsåret.

En sådan ansökan görs hos och prövas av skattemyndigheten i det län där sökandens hemortskommun för beskattningsåret är belägen eller, om sökanden saknar hemortskommun i Sverige, skattemyndigheten i Stockholms län. Har ansökan gjorts hos en annan skattemyndighet, skall denna pröva ansökan om tiden inte medger att ansökan överlämnas till rätt myndighet.

3 kap.

Kontrolluppgifter om viss pension och livränta *samt* vissa försäkringar	Kontrolluppgifter om viss pension och livränta, vissa försäkringar *samt om erlagd försäkringspremie.*
14 §[6]	
Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende	Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende
a) belopp som betalats ut på grund av försäkring av den art att	a) belopp som betalats ut på grund av försäkring *eller återköp*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
skatteplikt för beloppet föreligger och	*av försäkring* av den art att skatteplikt för beloppet föreligger och
b) livränta som getts ut till följd av personskada eller ersättning på grund av sådan kollektiv sjukförsäkring som avses i 32 § 3 a mom. eller punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) även om utgett belopp inte är av skattepliktig natur.	b) livränta som getts ut till följd av personskada eller ersättning på grund av sådan kollektiv sjukförsäkring som avses i 32 § 3 a mom. eller punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) även om utgett belopp inte är av skattepliktig natur.

Kontrolluppgift skall lämnas för den till vilken beloppet har betalats ut om det utbetalda beloppet uppgår till sammanlagt minst 200 kronor för hela året. Kontrolluppgiften skall ta upp utbetalt belopp och avdragen preliminär A-skatt. Av kontrolluppgiften skall framgå om pension utgått på grund av tjänstepensionsförsäkring.

Har skattepliktigt engångsbelopp getts ut till följd av personskada skall särskilt anmärkas om skattepliktigt engångsbelopp getts ut tidigare på grund av samma skada. Om så är fallet skall beloppets storlek och utbetalningsåret anges.

17 a §

Kontrolluppgift om premie och avgift för egen pensionsförsäkring skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening.

Kontrolluppgift skall lämnas för försäkringstagare och avse under året erlagd premie eller avgift för pensionsförsäkring.

22 §[7]

Kontrolluppgift om *ränta* och fordran skall lämnas av	Kontrolluppgift om *inkomstränta* och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. riksgäldskontoret ifråga om statens sparobligationer,
6. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper förvaras i depå eller kontoförs enligt bestämmelserna i lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m.m.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande värdepapper oavsett om ränta

utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

25 a §

Kontrolluppgift om skuldränta skall lämnas av

1. den som yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning eller den som i yrkesmässig verksamhet bedrivit motsvarande låne- eller kreditgivning via konto eller i annan form,

2. den som gett ut lån för den allmänna marknaden,

3. förening som till medlemmar lånat ut pengar mot ränta, eller

4. arbetsgivare eller uppdragsgivare som till arbetstagare eller uppdragstagare lånat ut pengar mot ränta i andra fall än som avses i punkt 10 första stycket av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370).

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person eller dödsbo beträffande under året betald och gottskriven ränta.

Avser skuld mer än en person skall skuldräntan fördelas lika mellan gäldenärerna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om skuld för vilken samtliga gäldenärer inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan redovisas utan fördelning.

26 §

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse ränteinkomst från gäldenären och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall *också i andra fall än som avses i 25 a* § fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse ränteinkomst från gäldenären och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

26 a §

Kontrolluppgift om tomträttsavgäld skall lämnas av den som upplåtit tomträtt. Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo samt innehålla uppgift om fastighetens beteckning och under året erlagd avgäld.

27 §[8]

Kontrolluppgift om utdelning och innehav skall lämnas av

1. den som utbetalt utdelning på aktie i svenskt aktiebolag som är avstämningsbolag enligt 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385), 3 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713) eller 3 kap. 8 § bankaktiebolagslagen (1987:618),

2. förvaringsinstitut som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder och som utbetalt utdelning på andel i svensk värdepappersfond,

3. fondbolag som avses i 1 § lagen om värdepappersfonder och som förvaltar svensk värdepappersfond,

4. den som utbetalt utdelning från utländsk juridisk person, om utdelningen utbetalats genom Värdepapperscentralen VPC Aktiebolags försorg,

5. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper förvaras i depå eller kontoförs enligt bestämmelserna i lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m.m.

Kontrolluppgift skall lämnas för

a) fysisk eller juridisk person som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället och

b) fysisk person som hos den uppgiftsskyldige varit antecknad som innehavare av aktie eller andel i värdepappersfond eller utländsk juridisk person eller utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper.

Kontrolluppgift enligt andra stycket a skall ta upp utbetald utdelning

och avdragen preliminär skatt samt i förekommande fall uppgift om utdelningen avser sådan utbetalning som avses i punkt 2 tredje stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) eller 3 § 1 mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Kontrolluppgift enligt andra stycket b skall ta upp innehavet vid årets utgång.

Kontrolluppgift enligt andra stycket b skall *ange om förändringar i innehavet (ökningar och minskningar i antalet aktier eller andelar) inträffat under året samt* ta upp innehavet vid årets utgång. *Uppgiftsskyldigheten avseende förändringar i innehavet omfattar inte allemansfonder.*

Uppgiftsskyldighet enligt denna paragraf föreligger inte för utdelning som inte utgör skattepliktig inkomst enligt lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande.

32 a §

Förvaringsinstitut som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder skall lämna kontrolluppgift för den som har avyttrat andel i allemansfond under året.

Kontrolluppgiften skall ta upp realisationsvinst respektive realisationsförlust till den del den är skattepliktig respektive avdragsgill enligt lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande.

47 §

Kontrolluppgift som enligt 44 — 46 §§ skall lämnas utan föreläggande, skall lämnas senast den *15 februari* under taxeringsåret. Uppgiften skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Kontrolluppgift som enligt 44 - 46 §§ skall lämnas utan föreläggande, skall lämnas senast den *31 januari* under taxeringsåret. Uppgiften skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Riksskatteverket får på ansökan av den uppgiftsskyldige medge undantag från bestämmelserna i första stycket andra meningen.

Den som skall lämna uppgift utan föreläggande av skattemyndigheten skall senast den *8 februari* under taxeringsåret sända med-

Den som skall lämna uppgift utan föreläggande av skattemyndigheten skall senast den *31 januari* under taxeringsåret sända

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
delande till varje medlem eller delägare med de upplysningar i kontrolluppgiften som avser medlemmen eller delägaren.	meddelande till varje medlem eller delägare med de upplysningar i kontrolluppgiften som avser medlemmen eller delägaren.

57 §[9]

I varje kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser.

För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.

För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. *I fråga om skuld som är gemensam för flera än fem personer får på motsvarande sätt uppgifter lämnas om en person som ansvarar för lånet i stället för om samtliga gäldenärer, (gemensamt lån), samt i förekommande fall om den beteckning på låntagarkretsen som används för lånet. I så fall anges att det är fråga om ett gemensamt lån.* Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.

Den som för egen räkning öppnar ett inlåningskonto, anskaffar ett

räntebärande värdepapper eller på annat sätt placerar pengar för förräntning skall ange sitt personnummer, om mottagaren är skyldig att utan föreläggande lämna kontrolluppgift beträffande räntan. Detta gäller inte den som inte har tilldelats personnummer.

I en kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag eller företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde sycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag, skall det anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

[1]Senaste lydelse 2 kap. 10 § 1991:1834
[2]Senaste lydelse 2 kap. 11 § 1990:1136
[3]Senaste lydelse 2 kap. 12 § 1990:1136
[4]Senaste lydelse 2 kap. 15 § 1990:1136
[5]Senaste lydelse 2 kap. 28 § 1991:1903
[6]Senaste lydelse 3 kap. 14 § 1990:1136
[7]Senaste lydelse 3 kap. 22 § 1991:1834
[8]Senaste lydelse 3 kap. 27 § 1991:1002
[9]Senaste lydelse 3 kap. 57 § 1990:1136

2 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)

dels att 4 kap. 4 §[1] skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 3 §, 4 kap. 2 § samt 5 kap. 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse — *Föreslagen lydelse*

3 kap.

3 §[2]

Beslut om taxering får fattas på grundval av en förenklad självdeklaration utan att den som avgett deklarationen underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som avser inkomst av tjänst eller kapital.

Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om inkomst av kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.

4 kap.

2 §

Skattemyndigheten skall varje taxeringsår fatta taxeringsbeslut före utgången av november på grundval av de uppgifter som lämnats enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter samt vad som i övrigt framkommit vid utredning enligt 3 kap.

Under november taxeringsåret får skattemyndigheten dock inte till den skattskyldiges nackdel fatta grundläggande beslut om årlig taxering, omprövningsbeslut eller besluta om skattetillägg.

Grundläggande beslut om årlig taxering på grundval av en förenklad självdeklaration skall, om inte särskilda skäl föreligger, fattas senast den 15 juni taxeringsåret. Vad gäller godkänt taxeringsförslag eller lämnad tilläggsuppgift enligt förenklad självdeklaration skall grundläggande beslut om årlig taxering i dessa fall anses ha fattats när uttag sker av taxerings-

uppgifter ur skatteregistret för framställning av slutskattesedel.

5 kap.

5 §[3]

Om deklarationsskyldig inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid eller har han endast lämnat en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, skall en särskild avgift (förseningsavgift) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiebolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret eller har han dessförinnan endast kommit in med en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Om deklarationsskyldig inte har kommit in med *allmän* självdeklaration inom föreskriven tid eller har han endast lämnat en *allmän* självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, skall en särskild avgift (förseningsavgift) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiebolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna *allmän* självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret eller har han dessförinnan endast kommit in med en *allmän* självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Förseningsavgift enligt första stycket påförs också skattskyldig som har avgett en förenklad självdeklaration inom föreskriven tid men som inte följt ett föreläggande att avge en allmän självdeklaration inom den tid som föreskrivs i föreläggandet.

Har den skattskyldige inom föreskriven tid lämnat en deklarationshandling, som inte är behörigen undertecknad, tas förseningsavgift ut endast om handlingen inte undertecknas inom den tid som föreskrivs i ett föreläggande. I sådant fall beräknas avgiften enligt första stycket.

Vad som sägs om deklarationsskyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för den som utan att vara deklarationsskyldig är skyldig att lämna uppgift enligt 2 kap. 25 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter eller särskild uppgift enligt 2 kap.

26 § samma lag. Vad som sägs om deklaration gäller då sådan uppgift eller särskild uppgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering.

[1]Senaste lydelse 4 kap. 4 § 1990:1138
[2]Senaste lydelse 3 kap. 3 § 1990:1138
[3]Senaste lydelse 5 kap. 5 § 1991:1902

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953:272)

dels att 2 § 2 mom., 27 § 3 och 4 mom., 31, 33 och 35 §§, 40 § 2 mom., 45 § 2 mom., 69 § 1 mom. samt punkt 3 av anvisningarna till 45 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 30 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	
2 mom.[1] I denna lag förstås med	
slutlig skatt: skatt som har påförts vid den årliga debiteringen på grund av skattemyndighets beslut eller på grund av annat beslut, som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering, och återstår efter iakttagande av bestämmelserna om nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
preliminär skatt: i 3 § nämnd skatt, som betalas i avräkning på slutlig skatt;	
överskjutande ingående mervärdeskatt: den del av ingående mervärdeskatt som återstår sedan utgående mervärdeskatt avräknats;	
kvarstående skatt: skatt, som återstår att betala, sedan skatt gottskrivits enligt 27 § 2 mom.;	
överskjutande skatt: sådan enligt 27 § 2 mom. gottskriven skatt som överstiger slutlig skatt;	
tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av *eftertaxering eller enligt* beslut om debitering sedan påföringen av skatt har avslutats;	tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av beslut om debitering sedan *slutlig skatt har påförts eller* påföringen av skatt har avslutats;
kvarskatteavgift: avgift enligt 27 § 3 mom.;	
respitränta: ränta enligt 32 §;	
anståndsränta: ränta enligt 49 § 4 mom.;	
ö-skatteränta: ränta enligt 69 § 1 mom.;	
restitutionsränta: ränta enligt 69 § 2 mom.;	
skattereduktion: nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
inkomstår: det kalenderår, som närmast har föregått taxeringsåret;	
uppbördsår: tiden från och med februari månad ett år till och med januari månad det följande året;	
uppbördsmånad: varje månad under uppbördsåret;	
gift skattskyldig: skattskyldig som taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt;	

ogift skattskyldig: annan skattskyldig fysisk person än nyss har sagts;

arbetsgivare: den som betalar ut ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med arbetsgivare likställs den som utger ränta eller utdelning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket skall betala preliminär skatt;

arbetstagare: skattskyldig som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena, varvid med arbetstagare likställs den som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

lön: lön eller annan ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med lön likställs sådan ränta och utdelning för vilken preliminär A-skatt skall betalas enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

näringsverksamhet: verksamhet av sådant slag att intäkten därav räknas till intäkt av näringsverksamhet för den som bedriver verksamheten eller, när verksamheten bedrivs av handelsbolag, för någon delägare i bolaget.

27 §

3 mom.[2] Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneräntа som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50

3 mom. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneräntа som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *2 maj* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. *På kvarstående skatt som uppkommer vid debitering av slutlig skatt senast den 30 juni taxeringsåret, och som betalas senast den 18 augusti taxeringsåret, nedsätts procentsatsen för kvarskatteavgift till 50 procent*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst den mervärdeskatt som avses i 1 § första stycket jämte 20 000 kronor och har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret.	*av statslåneräntan på den enligt ovan resterande delen.* Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom. Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50 kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst den mervärdeskatt som avses i 1 § första stycket jämte 20 000 kronor och har betalats senast den 2 *maj* året efter inkomståret.

Ändras debitering eller tillgodoräkning av preliminär skatt eller överskjutande ingående mervärdeskatt eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av kvarskatteavgift. Avgiften bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om kvarstående skatt och tillkommande skatt skall tillämpas på kvarskatteavgift om inte annat anges.

4 mom.[3] Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *30 april* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall utgå med två procent på belopp upp t.o.m. 20 000 kronor och med fyra procent på resterande del.	4 mom. Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *2 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den 2 *maj* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall utgå med två procent på belopp upp t.o.m. 20 000 kronor och med fyra procent på resterande del.
För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *1* maj-den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.	För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *3* maj-den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.
Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *30 april* men senast den 30	Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *2 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *2 maj* men senast den 30 juni

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
juni taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.	taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.
	30 a §
	Skall tillkommande skatt debiteras efter det att skattsedel utfärdats för den skattskyldige men innan påföring av slutlig skatt har avslutats för året, skall ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas vari den tillkommande skatten tas upp. Vad som föreskrivs om arbetsgivares skyldighet att göra skatteavdrag för kvarstående skatt samt inbetala skatten gäller även sådan tillkommande skatt.
31 §[4]	
Uträkning av de särskilda skatteposter som ingår i tillkommande skatt samt debitering av sådan skatt verkställs efter samma grunder, som har gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt.	
Sänkning av viss skatt vid ändrad debitering avräknas mot höjning av annan skatt till följd av ändringen. Tillkommande skatt under 25 kronor uttages ej.	
Tillkommande skatt skall betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.	Tillkommande skatt skall, *om inte annat följer av 30 a §*, betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.
33 §[5]	
För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för tillkommande skatt. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. 1 tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.	För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för *annan* tillkommande skatt *än sådan som avses i 30 a §*. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. 1 tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.
35 §[6]	
Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige	Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
senast den *15 december* under taxeringsåret.	senast den *30 juni* under taxeringsåret *om grundläggande beslut om taxering fattas senast den 15 juni på grundval av förenklad självdeklaration enligt 2 kap. 10 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. I övriga fall skall slutskattsedel översändas senast den 15 december under taxeringsåret.*

En A-skattsedel skall översändas till den skattskyldige senast den 18 januari under inkomståret.

Uppbär skattskyldig, som tidigare inte haft inkomst för vilken preliminär A-skatt skall betalas, sådan inkomst under inkomståret, skall han anmäla detta till vederbörande skattemyndighet. Denna skall sända en skattsedel till den skattskyldige så snart det kan ske.

40 §

2 mom.[7] Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *omedelbart efter det han mottagit skattsedel på slutlig skatt överlämna den* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.	2 mom. Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *i god tid före utgången av det år då den slutliga skatten debiterats överlämna skattsedel på slutlig skatt* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.

Fullgör inte arbetstagare sin skyldighet enligt första stycket, görs under tid, då avdrag för kvarstående skatt skall verkställas, avdrag för sådan skatt vid varje utbetalningstillfälle med lika stort belopp som skall dras av för preliminär A-skatt. Att skatteavdrag för kvarstående skatt inte skall verkställas vid arbete som är avsett att pågå kortare tid än en vecka framgår av 39 § 1 a mom.

45 §

2 mom.[8] Har skattskyldig betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, med minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med	2 mom. Har skattskyldig, *vars taxering skall beslutas på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 12 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,* betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärde-

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndigheten besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss angivits.	skatt, med minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndigheten besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss angivits.
	69 §
1 mom.[9] Om preliminär skatt, som har inbetalats eller som, utan att så har skett, skall gottskrivas skattskyldig på grund av att arbetsgivaren gjort skatteavdrag eller enligt 27 § 2 mom. första stycket 4 eller 5 eller andra stycket samma moment, överstiger den slutliga skatten skall ränta *(ö-skatteränta)* beräknas på det överskjutande beloppet.	
Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *30 april* året efter inkomståret.	Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *2 maj* året efter inkomståret.
Ränta beräknas på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret och på belopp därutöver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den *30 april* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av stats-	*Vid debitering av slutlig skatt, senast den 30 juni taxeringsåret, gäller att ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor beräknas enligt en räntesats, som motsvarar 25 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret och på belopp därutöver enligt en räntesats som motsvarar 15 procent av statslåneräntan. Ränta utgår inte på överskjutande belopp till den del det motsvaras av preliminär skatt som inbetalas efter den 18 februari*

låneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

inkomståret. I övriga fall beräknas ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret och på belopp därutöver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den 2 *maj* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av statslåneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Ränta, i förekommande fall efter avdrag för kvarskatteavgift, betalas inte ut om beloppet understiger 50 kronor.

Ändras debitering eller gottskrivning enligt 27 § 2 mom. eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av ränta. Räntan bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på ö-skatteränta.

Anvisningar
till 45 §

3.[10] Har skattskyldig under inkomståret, innan beslutet om jämkning meddelats, erlagt högre preliminär skatt än han rätteligen bort göra, skall den för mycket inbetalda skatten icke restitueras. I stället skall den preliminära skatt som skall erläggas efter beslut om jämkning i motsvarande mån reduceras, så att den sammanlagda preliminärskatten kommer att uppgå till belopp, som beräknas böra utgå för inkomståret. Fall kan förekomma, särskilt vid jämkning under senare delen av inkomståret, då preliminärskatten nedsätts med så stort belopp att den skattskyldige, trots att han helt befriats från att betala sådan skatt under återstående uppbördsmånader, ändå har inbetalt högre skatt än han kan antas ha rätteligen bort göra.

Uppgår det för mycket inbetalda beloppet till minst en femtedel av den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall minskade med överskjutande ingående mervärdeskatt, dock till minst 500 kronor, har den skattskyldige rätt att få tillbaka det för mycket inbetalda beloppet utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Är särskilda förhållanden för handen — fråga är t. ex. om ett särskilt stort skattebelopp — kan myndigheten, även om det angivna villkoret inte är uppfyllt, medge att

det för mycket betalda beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Rätt till återbetalning enligt föregående stycke föreligger endast för den vars taxering beslutas på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 12 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1994 och slutlig och tillkommande skatt på grund av 1995 års taxering.

[1]Lydelse enligt prop 1991/92:112
[2]Lydelse enligt prop: 1991/92:112
[3]Senaste lydelse enligt prop. 1991/92:93
[4]Senaste lydelse 1990:329
[5]Senaste lydelse enligt prop. 1991/92:112
[6]Senaste Lydelse enligt prop. 1991/92:112
[7]Senaste Lydelse enligt prop. 1991/92:112
[8]Senaste lydelse enligt prop. 1991/92:112
[9]Senaste lydelse enligt prop. 1991/92:93
[10]Senaste lydelse enligt prop. 1991/92:112

4 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69)

Härigenom föreskrivs att 2 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

2 §[1]

Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift uppsåtligen avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder att skatt eller avgift påföres med för lågt belopp eller tillgodoräknas med för högt belopp dömes för skattebedrägeri till fängelse i högst två år.

Detsamma gäller den som med avsikt att skatt eller avgift skall påföras med för lågt belopp underlåter att avge deklaration eller därmed jämförlig handling och därigenom föranleder att för lågt belopp påföres honom eller den han företräder.

För skattebedrägeri skall också den dömas som med avsikt att skatt skall påföras med för lågt belopp överenskommer med sin arbetsgivare eller annan som är skyldig att utan föreläggande lämna kontrolluppgift enligt 3 kap. lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, att denne skall underlåta att fullgöra sin uppgiftsskyldighet, och som därigenom föranleder att skatt på grundval av förenklad självdeklaration påförs honom med för lågt belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

[1]Senaste lydelse 1990:360

5 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370) *dels* att punkt 7[1] av anvisningarna till 46 § skall upphöra att gälla, *dels* att punkt 4 av anvisningarna till 41 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

Anvisningar
till 41 §

4.[2] I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse som verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde.

Vad gäller rätt beskattningsår för inkomster som tas upp som intäkt av tjänst enligt bestämmelserna i 32 § 1 mom. första stycket h gäller dock bestämmelserna i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avse inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995 och tillämpas från och med 1995 års taxering.

[1]Senaste lydelse 1991:1912

[2]Senaste lydelse 1991:1912

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
5 mom.[1] I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. *Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag. Intäkter skall hänföras till beskattningsåret, trots att de inte uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter beskattningsårets utgång under förutsättning att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Likaså skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. På motsvarande sätt som i fråga om intäkter skall en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter beskattningsåret, hänföras till beskattningsåret.*	5 mom. I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag.

Bestämmelserna i 9 mom. andra och tredje styckena tillämpas också i fråga om förvärv av rätt till ränta.

---

[1] Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995 och tillämpas från och med 1995 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som

erlagts i anslutning till årsskiftet 1993—1994 tillämpas äldre bestämmelser.

[1]Senaste lydelse 1991:1913

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §[1]	
Skattskyldig till fastighetsskatt är ägare till fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som ägare.	Skattskyldig till fastighetsskatt är *den som vid ingången av visst kalenderår är* ägare till fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som ägare.

I fråga om handelsbolag och dödsbon som vid inkomsttaxerinen behandlas som handelsbolag åvilar skattskyldigheten dock delägarna.

Såvitt gäller sådan privatbostad som avses i 1 § andra stycket föreligger skattskyldighet endast för tid under vilken ägaren varit bosatt i Sverige.

I det fall inkomst av eller förmögenhetstillgång som består av sådan privatbostad som avses i 1 § andra stycket är undantagen från beskattning i Sverige på grund av dubbelbeskattningsavtal, skall statlig fastighetsskatt avseende sådan privatbostad inte tas ut.

Fastighetsskatt beräknas för beskattningsår. Omfattar beskattningsåret kortare eller längre tid än tolv månader eller har fastigheten förvärvats eller avyttrats under beskattningsåret, skall underlaget för fastighetsskatten jämkas med hänsyn härtill.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången vid 1995 års taxering. Äldre bestämmelser tillämpas i fråga om fastighetsskatt som avser tid före ikraftträdandet.

[1]Senaste lydelse 1990:1383

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttranden över RSV:s rapport (RSV Rapport 1992:3) Vidareutveckling av den förenklade självdeklarationen, avgivits av Riksdagens ombudsmän (JO), Justitiekanslern (JK), Riksåklagaren (RÅ), Datainspektionen, Finansinspektionen, Statskontoret, Riksrevisionsverket (RRV), Postverket, Svea hovrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Göteborgs och Bohus län, Finansbolagens Förening, Folksam, Fondbolagens Förening, Föreningen för köpmannakonton, Företagarnas Riksorganisation, Företagens Uppgiftslämnardelegation (FUD), Industriförbundet, Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa (StadshypoteksKassan), Landsorganisationen i Sverige (LO), Sparbankernas Bank (Sparbanksgruppen AB:s funktion som remissorgan har övertagits av Sparbankernas Bank), Stockholms Handelskammare, Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska Bankföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Petroleum Institutet (SPI), Svenska Postorderföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund (SARF), Sveriges fastighetsmäklarsamfund, Sveriges Fastighetsägareförbund, Sveriges Föreningsbank, Sveriges Försäkringsförbund, Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Villaägarna och Värdepapperscentralen VPC AB.

Centralorganisationen SACO/SR har, i stället för att avge eget yttrande, gett in ett yttrande från medlemsförbundet JUSEK.

Yttrande har också avgetts av Svenska Fondhandlareföreningen och Rättssäkerhetskommittén (Fi 1992:07).

RÅ har bifogat yttranden som han har hämtat in från överåklagaren vid statsåklagarmyndigheten för speciella mål, överåklagarna vid regionåklagarmyndigheterna i Stockholm, Västerås och Härnösand samt överåklagaren vid åklagarmyndigheten i Stockholm.

Fondbolagens Förening, Sparbankernas Bank, Svenska Bankföreningen, Sveriges Föreningsbank och Svenska Fondhandlareföreningen, nedan kallade Fondbolagens Förening m.fl., har avgivit ett gemensamt yttrande.

Industriförbundet, Stockholms Handelskammare, SAF, Företagarnas Riksorganisation och Sveriges Försäkringsförbund har i sina remissvar hänvisat till ett yttrande från Näringslivets skattedelegation. Sveriges Försäkringsförbund har därutöver avgett ett eget yttrande.

De remitterade lagförslagen

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter[1] [2]

dels att 2 kap. 10 och 11 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 16 § skall utgå,

dels att nuvarande 2 kap. 13 § skall betecknas 2 kap. 10 § och att nuvarande 2 kap. 12 § skall betecknas 2 kap. 11 §,

dels att 2 kap. nya 10 och 11 §§ samt 15 och 28 §§, 3 kap. 4, 9, 14, 22, 26, 47, 53 och 57 §§ samt rubrikerna före 2 kap. 10 § och 3 kap. 14 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas sex nya paragrafer, 2 kap. 12 och 13 §§, 3 kap. 17 a, 25 a, 26 a och 32 a §§, samt före 2 kap. 11 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
Förenklad självdeklaration	*Självdeklaration*
(13 §[3])	*10 §*
En *allmän* självdeklaration skall innehålla uppgifter om	En *självdeklaration* skall innehålla uppgifter om
1. den skattskyldiges namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress och hemortskommun, beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig som bara under någon del av beskattningsåret varit bosatt i Sverige, uppgift om den tid som han haft bostad här,	1. den skattskyldiges namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress och hemortskommun, beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk person det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig som bara under någon del av beskattningsåret varit bosatt i Sverige, uppgift om den tid som han haft bostad här,
2. de intäkter och avdrag som är att hänföra till varje inkomstslag,	2. de intäkter och avdrag som är att hänföra till varje inkomstslag,
3. de allmänna avdrag som den skattskyldige yrkar få vid taxeringen,	3. de allmänna avdrag som den skattskyldige yrkar få vid taxeringen,

[1] Senaste lydelse 2 kap. 10 § 1992:840.
[2] Senaste lydelse 2 kap. 11 § 1990:1136.
[3] Senaste lydelse 1991:698.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4. den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, *även* om förmögenheten *inte* uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån han är skattskyldig för förmögenhet.	4. den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret, om förmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp, dock endast om och i den mån han är skattskyldig för förmögenhet.
En *allmän* självdeklaration skall dessutom innehålla de uppgifter som för särskilda fall föreskrivs i 16—24 §§ eller som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, skogsvårdsavgift enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.	En självdeklaration skall dessutom innehålla de uppgifter som för särskilda fall föreskrivs i 16—24 §§ eller som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, skogsvårdsavgift enligt lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift, fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.
Om en skattskyldig skall taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, skall uppgift lämnas även om sådan förmögenhet.	
	Förenklad självdeklaration
(12 §[4])	*11 §*
En förenklad självdeklaration *skall innehålla uppgifter om*	*Fysisk person och dödsbo får, om inte annat följer av 13 §, lämna* förenklad självdeklaration.
	Skattemyndigheten skall till den som kan antas få lämna förenklad självdeklaration före den 15 april under taxeringsåret översända en förtryckt deklarationsblankett. Följande uppgifter, grundade på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av myndigheten kända uppgifter, skall förtryckas:
1. den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,	1. den skattskyldiges namn, personnummer, postadress och hemortskommun,
2. vad som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,	2. vad som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall samtaxeras eller inte,

[4]Senaste lydelse 1990:1136.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3. *de* intäkter *som skall hänföras till inkomst av* tjänst *och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 §,*	3. intäkter *i inkomstslaget* tjänst *samt intäkter och avdrag i inkomstslaget kapital,*
4. de intäkter som skall hänföras till inkomst av kapital och som den skattskyldige inte har fått meddelande om enligt 3 kap. 59 § och de intäkter vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i ett svenskt bolag samt de avdrag för ränta och tomträttsavgäld som den skattskyldige yrkar,	
5. det avdrag *som den skattskyldige yrkar* för avgift för pensionsförsäkring,	4. avdrag för avgift för pensionsförsäkring,
6. den skattskyldiges skattepliktiga tillgångar och hans skulder vid utgången av beskattningsåret, om hans skattepliktiga förmögenhetstillgångar uppgick till minst 100 000 kronor eller, om beskattningsbar förmögenhet skall beräknas gemensamt för den skattskyldige och hans make eller barn enligt 12 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, de sammanlagda skattepliktiga förmögenhetstillgångarna uppgick till minst 200 000 kronor,	
7. vad som behövs för beräkning av *pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller av* fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.	5. vad som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.
Skall den skattskyldige taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, skall uppgifter lämnas också om sådan förmögenhet som om den tillhörde den skattskyldige. Härvid tillämpas första stycket 6.	
	12 §
	Om de förtryckta uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga skall den skattskyldige göra de ändringar eller tillägg som behövs.

13 §

Allmän självdeklaration skall lämnas om

1. den skattskyldige inte mottagit förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april taxeringsåret,

2. den skattskyldige inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret,

3. den skattskyldige är företagsledare i fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag, företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag eller, om uppgifter skall lämnas enligt 24 §, i företag som upphört att vara sådant företag eller närstående till företagsledaren eller delägare i sådant företag,

4. den skattskyldige är skyldig att i självdeklaration lämna uppgift om inkomst av näringsverksamhet, eller

5. den skattskyldige är annan juridisk person än dödsbo.

15 §[5]

Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han i självdeklarationen lämna uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.

Om en skattskyldig yrkar avdrag för en skuldränta vid beräkning av inkomst av kapital, skall han — *i fall kontrolluppgift inte skall lämnas enligt bestämmelserna i 3 kap. 25 a §* — i självdeklarationen lämna uppgifter om skuldbeloppets storlek vid beskattningsårets utgång och om långivarens namn. Om långivaren är en fysisk person skall uppgift också lämnas om dennes personnummer eller adress.

[5]Senaste lydelse 1990:1136.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
28 §[6]	
Självdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.	*Allmän självdeklaration*, som skall lämnas utan föreläggande, skall, om inte annat följer av andra *eller tredje* stycket, lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.
Följande deklarationsskyldiga får lämna självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen	Följande deklarationsskyldiga får lämna *allmän* självdeklaration senast den 31 mars under taxeringsåret, nämligen

1. staten, landsting, kommun och annan dylik menighet,
2. den som året före taxeringsåret varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141), om räkenskapsåret slutat senare än den 31 augusti året före taxeringsåret,
3. delägare i handelsbolag eller rederi om vid 2 angivna förutsättningar föreligger beträffande bolaget eller rederiet,
4. person, som skall beskattas tillsammans med person som avses vid 2 eller 3 enligt bestämmelser som gäller för gift skattskyldig,
5. hemmavarande barn under 18 år till deklarationsskyldig som avses vid 2, 3 eller 4.

	Deklarationsskyldig som skall lämna allmän självdeklaration enbart på grund av att han inte fått förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april under taxeringsåret skall lämna deklarationen senast den 2 maj taxeringsåret.
	Förenklad självdeklaration skall lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret.

3 kap.

4 §[7]

Kontrolluppgifter om lön, arvode, andra ersättningar eller förmåner som utgör skattepliktig intäkt av tjänst skall lämnas av den som betalat ut beloppet eller gett ut förmånen.

Kontrolluppgifter skall lämnas för den som av den uppgiftsskyldige har fått skattepliktigt belopp eller skattepliktig förmån.

[6]Senaste lydelse 1991:1903.
[7]Senaste lydelse 1992:681.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln.	Uppgiftsskyldighet enligt första och andra styckena föreligger även i fråga om ersättning eller förmån som mottagaren får för arbete och som för honom utgör intäkt av näringsverksamhet om inte mottagaren antingen har enbart en F-skattesedel eller både en F-skattesedel och en A-skattesedel och skriftligen åberopat F-skattesedeln *samt för sådan ersättning från arbetsgivare som enligt 3 § 3 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt beskattas som inkomst av kapital.* *Uppgiftsskyldighet föreligger inte i fråga om ersättning eller förmån som enligt 2 kap. 24 § skall redovisas i deklaration.*

Kontrolluppgift skall ta upp utgiven ersättning eller förmån samt avdragen preliminär skatt. I 6—12 §§ lämnas närmare föreskrifter om vad som skall iakttas när kontrolluppgift lämnas.

9 §[8]

I kontrolluppgiften skall det för varje belopp anges om arbetsgivaren skall betala arbetsgivaravgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp det sammanlagda värdet av *utgivna ersättningar för ökade levnadskostnader vid resa i tjänsten som varit förenad med övernattning och kostnader för resa med egen bil i tjänsten till den del ersättningarna överstiger avdragsgilla belopp.*	I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp det sammanlagda värdet av *andra kostnadsersättningar än sådana som avses i 5 § 4.*
Det sammanlagda värdet av andra kostnadsersättningar än sådana som avses i andra stycket skall anges särskilt för sig. Traktamentsersättning vid resa i tjänsten som inte varit förenad med övernattning skall dock anges som lön, arvode eller motsvarande.	*Ersättning för ökade levnadskostnader, kostnader för resa med egen bil i tjänsten eller andra kostnader förenade med tjänsten som enligt 10 § första—fjärde styckena uppbördslagen (1953:272) skall ligga till grund för beräkning av preliminär A—skatt, skall i kontrolluppgift* anges som lön, arvode eller motsvarande.

I kontrolluppgiften skall särskilt för sig tas upp sådant avdrag som har gjorts för preliminär A-skatt.

[8]Senaste lydelse 1992:681.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Kontrolluppgifter om viss pension *och* livränta *samt vissa försäkringar*	Kontrolluppgifter om viss pension, livränta, *avgift för pensionsförsäkring m.m.*
14 §[9]	
Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende	Kontrolluppgifter om pension och livränta skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening avseende
a) belopp som betalats ut på grund av försäkring av den art att skatteplikt för beloppet föreligger och	a) belopp som betalats ut på grund av försäkring *eller återköp av försäkring* av den art att skatteplikt för beloppet föreligger och

b) livränta som getts ut till följd av personskada eller ersättning på grund av sådan kollektiv sjukförsäkring som avses i 32 § 3 a mom. eller punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) även om utgett belopp inte är av skattepliktig natur.

Kontrolluppgift skall lämnas för den till vilken beloppet har betalats ut om det utbetalade beloppet uppgår till sammanlagt minst 200 kronor för hela året. Kontrolluppgiften skall ta upp utbetalt belopp och avdragen preliminär A-skatt. Av kontrolluppgiften skall framgå om pension utgått på grund av tjänstepensionsförsäkring.

Har skattepliktigt engångsbelopp getts ut till följd av personskada skall särskilt anmärkas om skattepliktigt engångsbelopp getts ut tidigare på grund av samma skada. Om så är fallet skall beloppets storlek och utbetalningsåret anges.

17 a §

Kontrolluppgift om avgift för pensionsförsäkring skall lämnas av försäkringsföretag och understödsförening.

Kontrolluppgift skall lämnas för försäkringstagare. Kontrolluppgiften skall ta upp betald avgift för pensionsförsäkring.

22 §[10]

Kontrolluppgift om *ränta* och fordran skall lämnas av

Kontrolluppgift om *inkomstränta* och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,

[9]Senaste lydelse 1990:1136.

[10]Lydelse enligt prop. 1992/93:65.

5. Riksgäldskontoret ifråga om statens sparobligationer,

6. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

25 a §

Kontrolluppgift om utgiftsränta skall lämnas av

1. den som yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning eller den som i annan yrkesmässig verksamhet bedrivit utlåning eller kreditgivning via konto eller i annan form,

2. förening som till medlemmar lånat ut pengar mot ränta, eller

3. arbetsgivare eller uppdragsgivare som till arbetstagare eller uppdragstagare lånat ut pengar mot ränta.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp betald ränta. I fall som avses i första stycket 3 skall även eventuell ränteförmån anges.

Avser den ränta som betalts till någon del ränta som betalts i för-

skott, skall av kontrolluppgiften framgå hur stor del av räntan som belöper på beskattningsåret.

Är fler än en person betalningsansvarig för skuld skall utgiftsräntan fördelas lika mellan gäldenärerna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om skuld för vilken samtliga gäldenärer inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan redovisas utan fördelning.

26 §

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse ränteinkomst från gäldenären och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall *också i andra fall än som avses i 25 a §* fysisk eller juridisk person som haft fordran lämna kontrolluppgift för namngiven person (gäldenär). Kontrolluppgiften skall avse ränteinkomst från gäldenären och beloppet av hans skuld vid en viss angiven tidpunkt.

26 a §

Kontrolluppgift om tomträttsavgäld skall lämnas av den som upplåtit tomträtt.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo. Kontrolluppgiften skall ta upp fastighetens beteckning och betald avgäld.

Innehas tomträtt av flera personer fördelas avgälden lika mellan tomträttshavarna, om inte annat förhållande är känt för uppgiftslämnaren.

32 a §

Kontrolluppgift om realisationsvinst eller realisationsförlust vid avyttring av andel i allemansfond skall lämnas av fondbolag som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som har avyttrat andel i alle-

mansfond. Kontrolluppgiften skall ta upp realisationsvinst eller realisationsförlust till den del den är skattepliktig respektive avdragsgill enligt lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande.

47 §

Kontrolluppgift som enligt 44—46 §§ skall lämnas utan föreläggande, *skall lämnas senast den 15 februari under taxeringsåret. Uppgiften* skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Kontrolluppgift som enligt 44—46 §§ skall lämnas utan föreläggande, skall lämnas till skattemyndigheten i det län där föreningens eller bolagets fastighet är belägen och avfattas på blankett enligt fastställt formulär eller på det sätt som skattemyndigheten bestämmer.

Riksskatteverket får på ansökan av den uppgiftsskyldige medge undantag från bestämmelserna i första stycket *andra meningen.*

Den som skall lämna uppgift utan föreläggande av skattemyndigheten skall senast den 8 februari under taxeringsåret sända meddelande till varje medlem eller delägare med de upplysningar i kontrolluppgiften som avser medlemmen eller delägaren.

Riksskatteverket får på ansökan av den uppgiftsskyldige medge undantag från bestämmelserna i första stycket.

53 §[11]

Fåmansföretag skall lämna företagsledaren och delägare i företaget samt dem närstående personer alla uppgifter som behövs för att de skall kunna beräkna sin skattepliktiga inkomst från företaget. Detsamma gäller handelsbolag i fråga om delägare i bolaget.

Efter föreläggande av skattemyndigheten skall uppgifter enligt första stycket lämnas även till skattemyndigheten.

57 §[12]

I varje kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser.

[11]Senaste lydelse 1990:1136.

[12]Senaste lydelse 1990:1136.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn, postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.	För dödsbo får i stället för organisationsnummer den avlidnes personnummer anges. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den som uppgiften avser, skall i stället dennes födelsetid redovisas eller, i fråga om kontrolluppgifter enligt 22 § i de fall borgenären är en juridisk person, namn, postadress och personnummer för den som får förfoga över räntan eller fordran. Om ett konto innehas av flera än fem personer, får uppgifter lämnas om en person som förfogar över kontot i stället för om samtliga innehavare, (förfogarkonto), samt i förekommande fall om den beteckning på innehavarkretsen som används för kontot. I så fall skall anges att det är fråga om ett förfogarkonto. *I fråga om skuld som är gemensam för flera än fem personer får på motsvarande sätt uppgifter lämnas om en person som ansvarar för lånet i stället för om samtliga gäldenärer, (gemensamt lån), samt i förekommande fall om den beteckning på låntagarkretsen som används för lånet. I så fall anges att det är fråga om ett gemensamt lån.* Om den uppgiftsskyldige har tilldelats ett särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annan kontrolluppgift än sådan som avser ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för den uppgiftsskyldiges personnummer eller organisationsnummer.

Den som för egen räkning öppnar ett inlåningskonto, anskaffar ett räntebärande värdepapper eller på annat sätt placerar pengar för förräntning skall ange sitt personnummer, om mottagaren är skyldig att utan föreläggande lämna kontrolluppgift beträffande räntan. Detta gäller inte den som inte har tilldelats personnummer.

I en kontrolluppgift som lämnas av fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag eller företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag,

skall det anges om personen är företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering såvitt avser 3 kap. 4, 9 och 53 §§ och i övrigt vid 1995 års taxering.

2 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § samt 4 kap. 3 och 4 §§ taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
3 §[1]	
Beslut om taxering får fattas på grundval av en förenklad självdeklaration utan att den som avgett deklarationen underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som avser inkomst av tjänst eller kapital.	
Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om inkomst av kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.	Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen *(1990:325)* om självdeklaration och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om inkomst av kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.
4 kap.	
3 §[2]	
Har den skattskyldige, trots att han varit skyldig att lämna självdeklaration, inte avgett någon sådan, eller kan, på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, *inkomsten av en viss förvärvskälla eller den skattepliktiga förmögenheten inte beräknas tillförlitligt, skall inkomsten eller förmögenheten* uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).	*Kan skatt eller underlag för att ta ut skatt inte beräknas tillförlitligt på grund av att* den skattskyldige, trots att han varit skyldig att lämna självdeklaration, inte avgett någon sådan, eller på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, skall *skatten eller underlaget för att ta ut skatt* uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).

[1] Senaste lydelse 1990:1138.
[2] Senaste lydelse 1990:1138.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §[3]	
Har den skattskyldige lämnat en förenklad självdeklaration, får taxeringsbeslut fattas på grundval av den, även om förutsättningarna enligt 2 kap. *10 och* 11 §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter för en sådan självdeklaration inte föreligger i alla delar. Detta gäller dock inte om uppgift skall lämnas om näringsverksamhet.	Har den skattskyldige lämnat en förenklad självdeklaration, får taxeringsbeslut fattas på grundval av den, även om förutsättningarna enligt 2 kap. 11 *och 13* §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter för en sådan självdeklaration inte föreligger i alla delar. Detta gäller dock inte om uppgift skall lämnas om näringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering såvitt avser 4 kap. 3 § och i övrigt vid 1995 års taxering.

[3]Senaste lydelse 1990:1138.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953:272)[1]

dels att 2 § 2 mom., 27 § 3 och 4 mom., 27 a, 31, 33 och 35 §§, 40 § 2 mom., 45 § 2 mom., 68 § 6 mom., 69 § 1 mom. samt punkt 3 av anvisningarna till 45 § skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall föras in en ny paragraf, 32 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 §
2 mom.[2] I denna lag avses med	
slutlig skatt: skatt som har påförts vid den årliga debiteringen på grund av skattemyndighets beslut eller på grund av annat beslut, som enligt gällande föreskrifter skall beaktas vid sådan debitering, och återstår efter iakttagande av bestämmelserna om nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
preliminär skatt: i 3 § nämnd skatt, som betalas i avräkning på slutlig skatt;	
överskjutande ingående mervärdeskatt: den del av ingående mervärdeskatt som återstår sedan utgående mervärdeskatt avräknats;	
kvarstående skatt: skatt, som återstår att betala, sedan skatt gottskrivits enligt 27 § 2 mom.;	
överskjutande skatt: sådan enligt 27 § 2 mom. gottskriven skatt som överstiger slutlig skatt;	
tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av *eftertaxering eller enligt* beslut om debitering sedan påföringen av slutlig skatt har avslutats;	tillkommande skatt: skatt som skall betalas på grund av beslut om debitering sedan *slutlig skatt har påförts eller* påföringen av slutlig skatt har avslutats;
kvarskatteavgift: avgift enligt 27 § 3 mom.;	
respiträntа: ränta enligt 32 § ;	
anståndsränta: ränta enligt 49 § 4 mom.;	
ö-skatteränta: ränta enligt 69 § 1 mom.;	
restitutionsränta: ränta enligt 69 § 2 mom.;	
skattereduktion: nedsättning av skatt enligt 4 mom.;	
inkomstår: det kalenderår, som närmast har föregått taxeringsåret;	
uppbördsår: tiden från och med februari månad ett år till och med januari månad det följande året;	
uppbördsmånad: varje månad under uppbördsåret;	

[1] Lagen omtryckt 1991:97.
Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.
[2] Senaste lydelse 1992:680.

gift skattskyldig: skattskyldig som taxeras med tillämpning av 52 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och 11 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt;

ogift skattskyldig: annan skattskyldig fysisk person än nyss har sagts;

arbetsgivare: den som betalar ut ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med arbetsgivare likställs den som utger ränta eller utdelning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket skall betala preliminär A-skatt;

arbetstagare: skattskyldig som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena, varvid med arbetstagare likställs den som skall betala preliminär A-skatt enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

lön: lön eller annan ersättning för vilken mottagaren enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. första och andra styckena skall betala preliminär A-skatt, varvid med lön likställs sådan ränta och utdelning för vilken preliminär A-skatt skall betalas enligt bestämmelserna i 3 § 2 mom. tredje stycket;

näringsverksamhet: verksamhet av sådant slag att intäkten därav räknas till intäkt av näringsverksamhet för den som bedriver verksamheten eller, när verksamheten bedrivs av ett handelsbolag, för någon delägare i bolaget.

27 §

3 mom.[3] Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneräntа som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna

3 mom. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 februari året efter inkomståret och vad som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket samma moment, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneräntа som gällde vid utgången av november inkomståret på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär skatt som har betalats senast den *3 maj* året efter inkomståret och med en procentsats motsvarande 125 procent av statslåneräntan på resterande del. *På kvarstående*

[3]Senaste lydelse 1992:680.

bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

skatt som uppkommer vid debitering av slutlig skatt senast den 31 augusti året efter inkomståret, och som betalas senast den 18 september samma år, tas kvarskatteavgift ut med en procentsats motsvarande 60 procent av statslåneräntan. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50 kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst 20 000 kronor och har betalats senast den *30 april* året efter inkomståret.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteränta, påförs inte om beloppet understiger 50 kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst 20 000 kronor och har betalats senast den *3 maj* året efter inkomståret.

Ändras debitering eller gottskrivning enligt 27 § 2 mom. eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av kvarskatteavgift. Avgiften bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om kvarstående skatt och tillkommande skatt skall tillämpas på kvarskatteavgift om inte annat anges.

4 mom.[4] Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter *den 30 april* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på belopp som inte överstiger 20 000 kronor och med en procentsats motsvarande 40 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal.

4 mom. Har skattskyldig, som har fått anstånd med självdeklarationen till någon dag efter den *3 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter *detta datum* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall kvarskatteavgiften beräknas på den del av det överskjutande beloppet enligt 3 mom. som täcks av den inbetalade skatten. Avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 20 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret på belopp som inte överstiger 20 000 kronor och med en procentsats motsvarande 40 procent av statslåneräntan på resterande del. Procentsatserna bestäms till tal med högst en decimal.

[4]Senaste lydelse 1992:624.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *1* maj—den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.	För överskjutande belopp som inte täcks av inbetalning under tiden den *4* maj—den 30 juni gäller bestämmelserna i 3 mom.
Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *30 april* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *30 april* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.	Har skattskyldig, som på grund av omständighet som utgör laga förfall inte fullgjort sin deklarationsskyldighet senast den *3 maj* taxeringsåret, betalat in preliminär skatt för inkomståret efter den *3 maj* men senast den 30 juni taxeringsåret, skall skattemyndigheten på ansökan av den skattskyldige beräkna kvarskatteavgiften på sätt som anges i första stycket. Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då kvarskatteavgiften påfördes.
27 a §[5]	
Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 90 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret. Procentsatsen bestäms till tal med högst en decimal.	Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall tas ut med en procentsats motsvarande 90 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret. Procentsatsen bestäms till tal med högst en decimal. *Har den slutliga skatten debiterats senast den 31 augusti året efter inkomståret får skattemyndigheten besluta att avgiften i stället skall tas ut med en procentsats motsvarande 45 procent av statslåneräntan om skatten betalas senast den 18 september nämnda år.*

Vid beslut om nedsättning enligt första stycket skall bortses från den del av avgiften som har beräknats efter 20 eller 40 procent av statslåneräntan enligt 27 § 3 eller 4 mom.

Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då avgiften påfördes.

(Se vidare anvisningarna.)

[5]Senaste lydelse 1992:624.

31 §

Uträkning av de särskilda skatteposter som ingår i tillkommande skatt samt debitering av sådan skatt verkställs efter samma grunder, som har gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt.

Sänkning av viss skatt vid ändrad debitering avräknas mot höjning av annan skatt till följd av ändringen. Tillkommande skatt under 25 kronor uttages ej.

Tillkommande skatt skall betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.

Tillkommande skatt skall, *om inte annat följer av 32 b §*, betalas senast den 18 i den uppbördsmånad som skattemyndigheten bestämmer, dock inte tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret.

32 b §

Skall tillkommande skatt debiteras efter det att skattsedel på slutlig skatt har utfärdats för den skattskyldige men innan påföringen av slutlig skatt har avslutats för året skall ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas vari den tillkommande skatten tas upp. Vad som föreskrivs i denna lag om arbetsgivares skyldighet att göra skatteavdrag för kvarstående skatt samt att redovisa och inbetala skatten gäller även sådan tillkommande skatt.

33 §[6]

För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för tillkommande skatt. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.

För skattskyldig skall utfärdas skattsedel, särskild för preliminär skatt, för slutlig skatt och för *annan* tillkommande skatt *än sådan som avses i 32 b §*. Skattsedel skall dock inte utfärdas för preliminär skatt enligt 3 § 2 mom. tredje stycket. Att skattsedel får utfärdas för handelsbolag framgår av 33 a och 33 b §§.

35 §[7]

Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den 15 december under taxeringsåret.

Skattsedel på slutlig skatt skall översändas till den skattskyldige senast den *31 augusti under taxeringsåret om grundläggande beslut om årlig taxering fattats senast den*

[6]Senaste lydelse 1992:680.
[7]Senaste lydelse 1992:680.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	15 augusti på grundval av förenklad självdeklaration enligt 2 kap. 11 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. I övriga fall skall skattsedel på slutlig skatt översändas till den skattskyldige senast den 15 december under taxeringsåret.

En A-skattesedel skall översändas till den skattskyldige senast den 18 januari under inkomståret.

Uppbär skattskyldig, som tidigare inte haft inkomst för vilken preliminär A-skatt skall betalas, sådan inkomst under inkomståret, skall han anmäla detta till vederbörande skattemyndighet. Denna skall sända en skattsedel till den skattskyldige så snart det kan ske.

40 §

2 mom.[8] Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *omedelbart efter det han mottagit skattsedel på slutlig skatt* överlämna *den* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.	2 mom. Arbetstagare, som skall vidkännas skatteavdrag enligt 1 mom., skall *före utgången av taxeringsåret* överlämna *skattsedel på slutlig skatt* eller vederbörlig del därav till den arbetsgivare som enligt 39 § 1 a mom. är skyldig att göra skatteavdrag för den kvarstående skatten eller för denne uppvisa skattsedeln eller vederbörlig del därav eller intyg av skattemyndighet att han inte har att betala kvarstående skatt.

Fullgör inte arbetstagare sin skyldighet enligt första stycket, görs under tid, då avdrag för kvarstående skatt skall verkställas, avdrag för sådan skatt vid varje utbetalningstillfälle med lika stort belopp som skall dras av för preliminär A-skatt. Att skatteavdrag för kvarstående skatt inte skall verkställas vid arbete som är avsett att pågå kortare tid än en vecka, framgår av 39 § 1 a mom.

45 §

2 mom.[9] Har skattskyldig betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, med minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med	2 mom. Har skattskyldig, *som skall taxeras på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 13 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,* betalat preliminär skatt med belopp, som beräknas överstiga motsvarande slutliga skatt, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, med

[8]Senaste lydelse 1992:680.
[9]Senaste lydelse 1992:680.

jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndighet besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss har angivits.

minst en femtedel av den sålunda minskade slutliga skatten, dock minst 500 kronor, skall efter beslut av skattemyndigheten i samband med jämkning det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige på det sätt som anges i 68 § 1 mom. utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Då särskilda omständigheter föranleder det, får skattemyndighet besluta om återbetalning av för mycket erlagd preliminär skatt, även om den inbetalda preliminärskatten inte överstiger den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall, minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt på det sätt som nyss har angivits.

Om den överskjutande ingående mervärdeskatten beräknas överstiga den skattskyldiges slutliga skatt, skall det överskjutande beloppet efter inkomstårets utgång på ansökan betalas ut till den skattskyldige. Därvid gäller bestämmelserna i första stycket i tillämpliga delar.

68 §

6 mom. Fordran på skatt eller ränta, som skall återbetalas enligt denna lag, må ej överlåtas särskilt, innan beloppet kan lyftas.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får där avsedd fordran utmätas. Fordran på överskjutande skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och ränta på sådan fordran får dock utmätas först i samband med att kronofogdemyndighet vid den årliga debiteringen av slutlig skatt bereds tillfälle att ta sådana fordringar i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. I enskilt mål får fordringar av sistnämnda slag inte utmätas efter ansökan som gjorts senare än den *1 september* under taxeringsåret.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket får där avsedd fordran utmätas. Fordran på överskjutande skatt, som avses i 1 mom. första stycket, och ränta på sådan fordran får dock utmätas först i samband med att kronofogdemyndighet vid den årliga debiteringen av slutlig skatt bereds tillfälle att ta sådana fordringar i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. I enskilt mål får fordringar av sistnämnda slag inte utmätas efter ansökan som gjorts senare än den *30 juni* under taxeringsåret.

Bestämmelserna i 5 kap. 1-3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av fordran som avses i första stycket. *I enskilt mål skall dock undantagas ett belopp om femhundra kronor utom i mål om vad enskild har att utgiva enligt*

Bestämmelserna i 5 kap. 1-3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av fordran som avses i första stycket.

lagen om socialhjälp eller barnavårdslagen eller på grund av underhållsskyldighet enligt giftermålsbalken, föräldrabalken eller annan lag.

Utmätning i enskilt mål må icke ske utan att åtgärden kan beräknas inbringa sökanden något utöver vad som fordras för att täcka kostnaderna för utmätningen.

69 §

1 mom.[10] Om preliminär skatt, som har inbetalats eller som, utan att så har skett, skall gottskrivas skattskyldig på grund av att arbetsgivaren gjort skatteavdrag eller enligt 27 § 2 mom. första stycket 4 eller 5 eller andra stycket samma moment, överstiger den slutliga skatten skall ränta (*ö-skatteränta*) beräknas på det överskjutande beloppet.

Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *30 april* året efter inkomståret.

Ränta beräknas på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av *den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret* och på belopp däröver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den *30 april* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av statslåneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Vid ränteberäkningen gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) och att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den *3 maj* året efter inkomståret.

Vid debitering av slutlig skatt senast den 31 augusti taxeringsåret, beräknas ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats, som motsvarar 35 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november inkomståret och på belopp därutöver enligt en räntesats som motsvarar 25 procent av statslåneräntan. Ränta utgår inte på överskjutande belopp till den del det motsvaras av preliminär skatt som inbetalas efter den 18 februari året efter inkomståret. I övriga fall beräknas ränta på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt en räntesats som motsvarar 60 procent av *statslåneräntan* och på belopp däröver enligt en räntesats som motsvarar 45 procent av statslåneräntan. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats

[10]Senaste lydelse 1992:624.

efter den 18 februari året efter inkomståret men senast den *3 maj* samma år, beräknas räntan enligt en räntesats som motsvarar 30 procent av statslåneräntan. Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal.

Ränta, i förekommande fall efter avdrag för kvarskatteavgift, betalas inte ut om beloppet understiger 50 kronor.

Ändras debitering eller gottskrivning enligt 27 § 2 mom. eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av ränta. Räntan bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på ö-skatteränta.

Anvisningar
till 45 §

3.[11] Har skattskyldig under inkomståret, innan beslutet om jämkning meddelats, erlagt högre preliminär skatt än han rätteligen bort göra, skall den för mycket inbetalda skatten icke restitueras. I stället skall den preliminära skatt som skall erläggas efter beslut om jämkning i motsvarande mån reduceras, så att den sammanlagda preliminärskatten kommer att uppgå till belopp, som beräknas böra utgå för inkomståret. Fall kan förekomma, särskilt vid jämkning under senare delen av inkomståret, då preliminärskatten nedsätts med så stort belopp att den skattskyldige, trots att han helt befriats från att betala sådan skatt under återstående uppbördsmånader, ändå har inbetalt högre skatt än han kan antas ha rätteligen bort göra.

Uppgår det för mycket inbetalda beloppet till minst en femtedel av den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, dock till minst 500 kronor, har *den skattskyldige* rätt att få tillbaka det för mycket inbetalda beloppet utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Är särskilda förhållanden för handen — fråga är t.ex. om ett särskilt stort skattebelopp — kan myndigheten, även om det angivna villkoret inte är uppfyllt, medge att det för mycket betalda beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Uppgår det för mycket inbetalda beloppet till minst en femtedel av den beräknade slutliga skatten, i förekommande fall minskad med överskjutande ingående mervärdeskatt, dock till minst 500 kronor, har *skattskyldig, som skall taxeras på grundval av allmän självdeklaration enligt 2 kap. 13 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,* rätt att få tillbaka det för mycket inbetalda beloppet utan avvaktan på debitering av den slutliga skatten. Är särskilda förhållanden för handen — fråga är t.ex. om ett särskilt stort skattebelopp — kan myndigheten, även om det angivna villkoret inte är

[11] Senaste lydelse 1992:680.

uppfyllt, medge att det för mycket betalda beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1994 samt slutlig och tillkommande skatt på grund av 1995 års taxering. Dock skall ändringen i 68 § 6 mom. tredje stycket träda i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas på återbetalning av skatt som sker efter ikraftträdandet.

4 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)[1] *dels* att punkt 7 av anvisningarna till 46 § skall upphöra att gälla, *dels* att punkt 4 av anvisningarna till 41 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Anvisningar till 41 §	
4.[2] I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde. *Vad gäller rätt beskattningsår för inkomster som tas upp som intäkt av tjänst enligt bestämmelserna i 32 § 1 mom. första stycket h gäller dock bestämmelserna i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.*	4. I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde.

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993 tillämpas dock äldre bestämmelser.

[1] Senaste lydelse av punkt 1 av anvisningarna till 46 § 1991:1912.
[2] Senaste lydelse 1991:1912.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt[1] skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
5 mom.[2] I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag. *Intäkter skall hänföras till beskattningsåret, trots att de inte uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter beskattningsårets utgång under förutsättning att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Likaså skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. På motsvarande sätt som i fråga om intäkter skall en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter beskattningsåret, hänföras till beskattningsåret.*	5 mom. I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag.

Bestämmelserna i 9 mom. andra och tredje styckena tillämpas också i fråga om förvärv av rätt till ränta.

[1]Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.
[2]Senaste lydelse 1991:1913.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993 tillämpas dock äldre bestämmelser.

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1992-11-03

Närvarande: justitierådet Per Jermsten, regeringsrådet Stig von Bahr, justitierådet Inger Nyström.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 15 oktober 1992 har regeringen på hemställan av statsrådet Lundgren beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
4. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
5. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Christer Alexandersson.

Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

2 kap. 10 §

I paragrafens nya lydelse anges vilka uppgifter en självdeklaration - såväl allmän som förenklad - skall innehålla.

Med avvikelse från vad som nu gäller beträffande uppgifter om den skattskyldiges förmögenhetsförhållanden, enligt 2 kap. 12 § första stycket 6 vid förenklad självdeklaration och enligt 2 kap. 13 § första stycket 4 i fråga om allmän självdeklaration, föreskrivs i första stycket 4 i förslaget, att (deklarationen skall innehålla uppgifter om) den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattningsåret "om förmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp". Motiven till denna ändring, som således innebär att uppgifter om tillgångar och skulder behöver lämnas endast om nettoförmögenheten uppgår till skattepliktigt belopp, redovisas i den allmänna motiveringen under 6.2.

I den föreslagna paragrafens tredje stycke, som har sin motsvarighet i nuvarande 2 kap. 12 § andra stycket och 13 § tredje stycket, anges att om en skattskyldig skall taxeras för barns eller någon annans förmögenhet, uppgift skall lämnas "även om sådan förmögenhet". Remissprotokollet innehåller inte någon upplysning om hur bestämmelsen i detta stycke avses bli tillämpad i förhållande till första stycket 4. Under det fortsatta lagstiftningsarbetet bör därför klargöras huruvida det i här angivna fall är fråga om obligatoriska uppgifter eller under vilka förutsättningar som uppgifter om annans förmögenhet skall redovisas i en självdeklaration.

I paragrafen anges de olika kategorier som är skyldiga att lämna allmän självdeklaration. En av dessa är sådan skattskyldig, som är företagsledare i fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag, företag, som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag, eller, om uppgifter skall lämnas enligt 24 §, i företag som upphört att vara sådant företag, eller närstående till företagsledaren eller delägare i sådant företag.

I punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) finns preciserade dels de aktiebolag och ekonomiska föreningar som räknas som fåmansföretag, dels de handelsbolag som räknas som fåmansägda.

I samma anvisningspunkt definieras ägaren till eller företagsledaren i fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag. Slutligen anges vilka anhöriga som skall räknas som närstående personer. Denna senare krets upptar inte endast make och avkomling samt avkomlings make utan även föräldrar, far- och morföräldrar, syskon och syskons make och avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av de närstående är delägare. Med avkomling avses även styvbarn och fosterbarn.

Närståendekretsen är således mycket vid. Antalet personer, som inom sin närståendekrets har någon person verksam i ett fåmansföretag, kan med hänsyn även till dessas mångfald antas vara mycket stort. Det torde i praktiken även förhålla sig så, att åtskilliga skattskyldiga inte har kännedom om förekomsten av ett fåmansföretag inom den egna närståendekretsen. Skattemyndigheternas kontrollmöjlighet är liten. Det kan ifrågasättas om det i förevarande sammanhang är lämpligt med en så vid närståendekrets. Lagrådet vill här peka på de skilda rättsverkningar som följer beroende på om den skattskyldige skall avge en förenklad eller allmän självdeklaration.

Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Enligt nu gällande bestämmelser kan tillkommande skatt debiteras först sedan påföringen av slutlig skatt avslutats. I remissen föreslås att begreppet tillkommande skatt utvidgas till att omfatta även sådan skatt som skall betalas på grund av att skattemyndigheten innan påföringen av slutlig skatt avslutats, dvs. innan den 15 december under taxeringsåret, ändrar ett tidigare fattat beslut om slutlig skatt (2 § 2 mom.). Debiteras sådan tillkommande skatt skall en ny skattsedel på slutlig skatt utfärdas vari den tillkommande skatten tas upp. En arbetsgivare skall vad gäller inbetalning och redovisning av sådan skatt följa uppbördslagens regelsystem för kvarstående skatt (32 b §).

Den föreslagna ordningen tar sikte på skattskyldiga som taxeras på grundval av förenklad självdeklaration och som redan i augusti under taxeringsåret tillsänds skattsedel på slutlig skatt. Leder en senare under taxeringsperioden företagen omprövning av taxeringen e.d. till ökad skatt i förhållande till vad som angetts i den utsända skattsedeln, skall skillnadsbeloppet tas upp som tillkommande skatt i en ny skattsedel på

slutlig skatt. Det kan alltså förekomma att den skattskyldige först erhåller en utbetalning av överskjutande skatt och därefter påförs ett belopp som tillkommande skatt.

Lagrådet har inget att erinra mot att en felaktig beräkning av slutlig skatt kan korrigeras genom att tillkommande skatt debiteras i en ny skattsedel på slutlig skatt. Enligt lagrådets mening är det emellertid i vissa hänseenden oklart hur det nya systemet är avsett att fungera. Fråga uppkommer exempelvis hur skattskyldiga som själva svarar för inbetalningen av skatt skall förfara vid inbetalning av den tillkommande skatten. Tvekan kan här råda om regeln i 31 § tredje stycket är tillämplig på tillkommande skatt som avses i 32 b §. Enligt nämnda regel skall tillkommande skatt inte betalas tidigare än den 18 maj året efter taxeringsåret. I remissprotokollet berörs inte heller i vad mån kvarskatteavgift och ö-skatteränta som tagits upp i den först utfärdade skattsedeln på slutlig skatt skall beaktas vid debiteringen av den tillkommande skatten. Ett ytterligare spörsmål är hur eventuell respiträntа skall samordnas med ö-skatteränta och kvarskatteavgift.

Enligt lagrådets uppfattning bör nu angivna frågor belysas närmare under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

I remissen föreslås att en strikt kontantprincip införs i inkomstslagen tjänst och kapital ävensom för allmänna avdrag. Den nuvarande särregleringen av vissa årsskiftesbetalningar skall således upphöra att gälla.

Lagändringen skall enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 1993 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1992-1993 skall dock äldre bestämmelser tillämpas.

Avsikten med de föreslagna övergångsbestämmelserna är uppenbarligen att förhindra dels att en inkomst beskattas mer än en gång eller helt undgår beskattning, dels att en utgift föranleder dubbelavdrag eller inte alls medför avdragsrätt. Enligt lagrådets mening är det emellertid inte helt säkert att den valda lösningen leder till önskat resultat. Det sagda kan belysas med följande exempel.

Anta att en ränteinkomst, som i sin helhet intjänats under år 1992, blir tillgänglig för lyftning och utbetalas den 10 januari 1993. Inkomsten skall med tillämpning av nuvarande årsskiftesregler hänföras till år 1992 och i följd därav beskattas vid 1993 års taxering (inkomsten har intjänats under beskattningsåret och blivit tillgänglig för lyftning före den 15 januari påföljande år).

Fråga uppkommer härnäst vad som kommer att ske vid 1994 års taxering. Enligt övergångsbestämmelserna skall äldre bestämmelser, dvs. nu gällande undantag från kontantprincipen, tillämpas på ränteinkomsten. Här uppkommer dock den komplikationen att 1994 års taxering tar sikte på inkomster och utgifter under år 1993 (beskattningsåret). Bedömningen gäller alltså en ränta som uppburits den 10 januari under beskattningsåret

och som intjänats året före beskattningsåret. En sådan inkomst omfattas inte av den nuvarande särregleringen. Räntan synes därför böra beskattas enligt kontantprincipen vilket leder till att den blir föremål för beskattning jämväl vid 1994 års taxering. En effekt av liknande slag torde uppkomma i fråga om ränteutgifter som belöper på år 1992 men som betalas först i början av januari 1993.

Vad nu anförts leder lagrådet till slutsatsen att övergångsbestämmelsen bör förtydligas. En utväg kan vara att mer i detalj reglera de olika situationer som kan uppkomma i samband med övergången till en strikt kontantprincip.

Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Lagrådet hänvisar till vad som anförts beträffande övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i kommunalskattelagen.

Övriga lagförslag

Lagrådet har ingen erinran mot förslagen.

Propositionens huvudsakliga innehåll 1

Propositionens lagförslag 2
1 Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter 2
2 Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324) 14
3 Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272) 16
4 Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) 26
5 Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt 28
6 Lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter 30
7 Lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272) 31

Utdrag regeringsprotokollet den 5 november 1992 32

1 Ärendet och dess beredning 32

2 Den förenklade självdeklarationen 34

3 Riksskatteverkets förslag 35

4 Allmänna utgångspunkter 37

5 Kontrolluppgiftsskyldighet m.m 40
5.1 Utgiftsräntor 40
5.2 Tomträttsavgälder 42
5.3 Avgift för pensionsförsäkring 43
5.4 Aktieförsäljningar 45
5.5 Försäljning av andelar i allemansfond 46
5.6 Övriga frågor om uppgiftsskyldighet 48
5.6.1 Särskilda bestämmelser beträffande fåmansföretag m.m. 48
5.6.2 Ersättning från arbetsgivare för utnyttjande av egen fastighet 49
5.6.3 Resekostnads- och traktamentsersättningar 50
5.6.4 Skatteavdrag på utdelning till oregistrerad andelsägare i värdepappersfond 51
5.7 Tidpunkt för uppgiftslämnande 52

6 Deklarationsförfarandet 52
6.1 Deklarationsskyldigheten 52
6.2 Uppgiftsskyldighet för förmögenhet 54
6.3 Förfarandet i huvuddrag 54

6.4 Skattebrottslagen 56

7 Uppbördsfrågor 57
7.1 Allmänt 57
7.2 Fyllnadsinbetalning av preliminär skatt 57
7.3 Debitering av slutlig skatt 58
7.4 Förtidsåterbetalning av överskjutande skatt 59
7.5 Uppbörd av kvarstående skatt 60
7.6 Omräkning av skatt 62
7.7 Ränte- och avgiftsberäkning 64
7.8 Restföring 66
7.9 Utmätning av överskjutande skatt 66

8 Materiella frågor 67
8.1 Fastighetsskatten 67
8.2 Kontantprincipen och årsskiftesregeln m.m. 67

9 Skönstaxering 69

10 Ikraftträdande 70

11 Ekonomiska effekter 71

12 Upprättade lagförslag 72

13 Författningskommentarer 73
13.1 Förslaget till lag om ändring i (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter 73
13.2 Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324) 79
13.3 Förslaget till lag om ändring i uppbördslagen (1953:272) 79
13.4 Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) 82
13.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt 83
13.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:1136) om självdeklaration och kontrolluppgifter 83
13.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:680) om ändring i uppbördslagen (1953:272) 83

14 Hemställan 83

15 Beslut 84

Bilaga 1 Lagförslagen i RSV Rapport 1992:3 85
Bilaga 2 Förteckning över remissinstanser 112

Bilaga 3 De remitterade lagförslagen 113
Bilaga 4 Lagrådets yttrande 140